

Urząd Statystyczny w Warszawie

Statistical Office in Warszawa

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
W 2012 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP
IN 2012**

Maj 2013 May

WYDAWCA *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Warszawie *Statistical Office in Warsaw*
ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa, <http://www.stat.gov.pl/warsz>
tel. 22 464 23 12, faks 22 846 76 67, e-mail: SekretariatUSWAW@stat.gov.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Zofia Kozłowska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Barbara Czerwińska-Jędrusiak

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Agnieszka Ajdyn, Anna Branicka, Konrad Cuch, Patrycja Gałązka-Seliga, Krzysztof Kowalski,
Elżbieta Lipińska, Gabriela Nowakowska, Ewa Polanowska, Wiesława Rogalska, Grażyna Silny

SEKRETARZ *SECRETARY*

Małgorzata Bieńkowska

PRZYGOTOWANIE PUBLIKACJI *PUBLICATION PREPARATION*

Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych *Mazovian Centre for Regional Surveys*
pod kierunkiem *supervised by*

Agnieszki Ajdyn

Autorzy publikacji Iwona Cieciora
Authors Izabela Moskalska
Hanna Murawska
Dorota Sułkowska

Tłumaczenie Agnieszka Gromek-Żukowska
Translation

Skład komputerowy Daniel Koźmiński
i wykonanie wykresów Grzegorz Stepień
Setting and charts

Projekt okładki Lidia Motrenko-Makuch
Cover design

ISSN 2084-6886

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
Please indicate source when publishing data SO

Publikacja dostępna w Internecie na stronie <http://www.stat.gov.pl/warsz/>
Publication available in Internet on page <http://www.stat.gov.pl/warsz/>

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych
Cena 15,00 zł

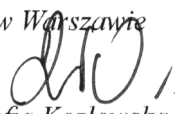
PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu kolejną edycję rocznego *Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego*. Publikacja ta należy do systemu analitycznych opracowań regionalnych realizowanych przez resort statystyki publicznej. Do systemu tego zaliczono również wydawany z częstotliwością miesięczną *Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego* oraz z częstotliwością kwartalną *Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego*.

Niniejsze opracowanie składa się z części analitycznej i tabelarycznej, które zawierają zestaw informacji charakteryzujących takie aspekty życia społeczno-gospodarczego regionu, jak: stan i struktura ludności, rynek pracy, wynagrodzenia, emerytury i renty, ceny, rolnictwo, produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa, budownictwo mieszkaniowe, rynek wewnętrzny, wyniki finansowe i nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw. W tekście analitycznym, oprócz tablic i wykresów, znajdują się podstawowe wyjaśnienia metodyczne.

Dane zgrupowane w 13 rozdziałach tematycznych dotyczą głównie lat 2005–2012, chociaż w niektórych przypadkach prezentowane są krótsze okresy, co wynika z uwarunkowań metodologicznych. Na początku opracowania zamieszczono uwagi ogólne oraz opis podstawowych tendencji zachodzących w różnych dziedzinach społecznych i gospodarczych. Przedstawiono również województwo na tle kraju i pozostałych województw.

Wyrażam nadzieję, że niniejsze wydawnictwo dostarczy szeregu interesujących informacji o województwie mazowieckim. Jednocześnie proszę o przekazywanie wszelkich uwag i propozycji, które przyczynią się do kształtowania treści kolejnych edycji *Raportu*.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, maj 2013 r.

PREFACE

The Statistical Office in Warsaw presents the next edition of a yearly Report on socio-economic situation of mazowieckie voivodship. The publication is included in the analytical system of regional studies produced by official statistics. This system also includes monthly issued Communiqué on socio-economic situation of mazowieckie voivodship as well as quarterly published Statistical Bulletin of Mazowieckie Voivodship.

This publication contains analytical and tabular part, which comprise a set of information on such aspects of socio-economic life of the region as: size and structure of population, labour market, wages and salaries, pensions, prices, agriculture, sold production of industry and construction, housing construction, internal market, financial results and investment outlays of enterprises. The analytical part, apart from tables and charts, contains basic methodological explanations.

Data gathered in 13 thematic chapters concern mainly the years 2005 to 2012, but in some cases shorter periods have been presented, which was due to methodological factors. At the beginning of the publication there are general notes and description of basic trends in different social and economic fields. The voivodship has also been presented against the background of the country and other voivodships.

I do hope that this publication will provide you with a range of interesting information on mazowieckie voivodship. At the same time I would like to ask for comments and suggestions which will help contribute to the contents of subsequent editions of the Report.

*Director
of the Statistical Office*

in Warsaw

Zofia Kozłowska

Warsaw, May 2013

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. <u>Page</u>
Przedmowa.....	<i>Preface</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	10
Znaki umowne	<i>Symbols</i>	13
Skróty	<i>Abbreviations</i>	13
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	14
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	20
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	21
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA.....	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	24
LUDNOŚĆ.....	<i>POPULATION</i>	25
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	31
WYNAGRODZENIA.....	<i>WAGES AND SALARIES</i>	45
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE.....	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	48
CENY.....	<i>PRICES</i>	52
ROLNICTWO.....	<i>AGRICULTURE</i>	56
PRZEMYSŁ.....	<i>INDUSTRY</i>	67
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	71
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE.....	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	74
RYNEK WEWNĘTRZNY.....	<i>INTERNAL MARKET</i>	79
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	82
NAKLADY INWESTYCYJNE.....	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	86

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2012</i>	1	20
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	26
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw	<i>Average paid employment in the enterprise- sector</i>	4	31
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw w województwie mazowieckim	<i>Average paid employment in the enterprise sector in mazowieckie voivodship</i>	5	32
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezro- bocia	<i>Registered unemployment persons as well as unemployment rate</i>	6	33
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezro- bocia w województwie mazowieckim.....	<i>Registered unemployment persons as well as unemployment rate in mazowieckie voivod- ship</i>	7	36
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale.....	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	39

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw.....	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim.....	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in mazowieckie voivodship.....</i>	10	46
Świadczenia społeczne.....	<i>Social benefits</i>	11	48
Świadczenia społeczne w województwie mazowieckim.....	<i>Social benefits in mazowieckie voivodship</i>	12	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim.....	<i>Price indices of consumer goods and services in mazowieckie voivodship</i>	14	54
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	55
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	57
Przemysł.....	<i>Industry</i>	17	67
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie mazowieckim (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry in mazowieckie voivodship (constant prices)</i>	18	69
Budownictwo	<i>Construction.....</i>	19	71
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie mazowieckim (ceny bieżące).....	<i>Indices of construction and assembly production in mazowieckie voivodship (current prices)</i>	20	72
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Housing construction</i>	21	74
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim	<i>Dwellings completed in mazowieckie voivodship</i>	22	75
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie mazowieckim	<i>Dwellings for which permits have been issued in mazowieckie voivodship</i>	23	78
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices).....</i>	24	79
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie mazowieckim (ceny bieżące).....	<i>Indices of retail sale in mazowieckie voivodship (current prices)</i>	25	80
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i>	26	84
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące).....	<i>Investment outlays (current prices).....</i>	27	86

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2012</i>	1	21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r. ..	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2012</i>	2	21
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2012 r.	<i>Employment rate by LFS in 2012.....</i>	3	21
Stopa bezrobocia według BAEL w 2012 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2012</i>	4	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2012</i>	5	22
Wzrost (w %) cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.	<i>Increase (in %) of prices of consumer goods and services in 2012</i>	6	22
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2012</i>	7	22

		Nr No.	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.	<i>Dwellings completed in 2012</i>	8	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2012 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2012</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2012 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2012</i>	10	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	28
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in mazowieckie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	12	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population ...</i>	13	29
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in mazowieckie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	14	30
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	15	31
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD	<i>Structure of average paid employment by PKD sections</i>	16	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	34
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	20	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Unemployment rate in mazowieckie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	21	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	40
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	23	40
Struktura pracujących według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in mazowieckie voivodship in the 4th quarter</i>	24	41
Wskaźnik zatrudnienia.....	<i>Employment rate</i>	25	41
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in mazowieckie voivodship in the 4th quarter</i> ..	26	42
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in mazowieckie voivodship in the 4th quarter</i>	27	43
Stopa bezrobocia.....	<i>Unemployment rate</i>	28	43
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących.....	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29	44
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in selected sections in the enterprise sector in 2012</i>	31	47
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	50
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	51

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	53
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie mazowieckim w 2012 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in mazowieckie voivodship in 2012</i>	35	54
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	58
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	58
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land</i>	38	59
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych.....	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	60
Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego).....	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	61
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej).....	<i>Indices of procurement of total animals (in live weight)</i>	41	61
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	61
Cena skupu pszenicy za 1 dt	<i>Procurement price of wheat per 1 dt</i>	43	62
Cena skupu żyta za 1 dt	<i>Procurement price of rye per 1 dt</i>	44	62
Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt.....	<i>Marketplace price of edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt</i>	45	62
Cena skupu żywca wieprzowego za 1 kg	<i>Procurement price of pigs per 1 kg</i>	46	63
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	47	63
Cena skupu żywca wołowego za 1 kg	<i>Procurement price of cattle per 1 kg</i>	48	64
Cena skupu mleka za 1 l	<i>Procurement price of milk per 1 l</i>	49	64
Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe roku poprzedniego)	<i>Indices of gross agricultural output (constant prices from previous year)</i>	50	65
Struktura towarowej produkcji rolniczej według produktów (ceny stałe roku poprzedniego).....	<i>Structure of market agricultural output by products (constant prices from previous year)</i>	51	66
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe).....	<i>Indices of sold production of industry (constant prices)</i>	52	68
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu w 2012 r. według sekcji PKD (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry in 2012 by PKD sections (current prices)</i>	53	68
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.....	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	54	70
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w 2012 r. według sekcji PKD	<i>Structure of average paid employment in industry in 2012 by PKD sections</i>	55	70
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące).....	<i>Indices of sold production of construction (current prices)</i>	56	72
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące).....	<i>Indices of construction and assembly production (current prices)</i>	57	72
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by divisions (current prices)</i>	58	73
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	59	73
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania.....	<i>Indices of dwellings completed</i>	60	75
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	61	75

		Nr No.	Str. Page
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	62	76
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Dwellings completed in podlaskie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	63	76
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	64	77
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	65	77
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	66	78
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices)</i>	67	80
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych	<i>Share of companies showing net profit in the total number of non-financial enterprises</i>	68	82
Udział przychodów przedsiębiorstw niefinansowych wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of non-financial enterprises showing net profit in the revenues from total activity</i>	69	82
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	70	83
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	71	83
Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny bieżące)	<i>Indices of investment outlays (current prices)</i>	72	86

ANEKS

APPENDIX

		Nr No.	Str. Page
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM	<i>SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP</i>	I	89
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	93

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2012 r.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2012.

2. Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) *agricultural output* – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) *sold production of industry* – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

Wszystkie prezentowane w publikacji współczynniki dotyczące 2010 r. zostały obliczone wyłącznie w odniesieniu do ludności faktycznej zbilansowanej w oparciu o wyniki NSP'2011 (patrz nota oraz tabl. 3 na str. 27).

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i na wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June, unless otherwise noted.

All rates for 2010 presented in the publication were calculated only for the number of actually balanced population based on the results of the Population and Housing Census 2011 (see note and table 3 on page 27).

14. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

skrót <i>abbreviation</i>	działy (dok.) <i>divisions (cont.)</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze- p		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze- p, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy <i>Wholesale trade</i>		Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi <i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
Transport lądowy i rurociągowy <i>Land and pipeline transport</i>		Transport lądowy oraz transport rurociągowy <i>Land transport and transport via pipelines</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE *SYMBOLS*

Kreska	(-)	-	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	-	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
“W tym” “Of which”		-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

SKRÓTY *ABBREVIATIONS*

zł	-	złoty <i>zloty</i>	km ²	-	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
tys.	-	tysiąc <i>thousand</i>	kpl.	-	komplet <i>set</i>
mln	-	milion <i>million</i>	szt.	-	sztuka <i>piece, unit</i>
g	-	gram <i>gram</i>	kw.	-	kwartał <i>quarter</i>
kg	-	kilogram <i>kilogram</i>	ok.	-	około <i>approximately</i>
dt	-	decytona <i>deciton</i>	pkt	-	punkt <i>point</i>
l	-	litr <i>litre</i>	p.proc.	-	punkt procentowy <i>percentage point</i>
ha	-	hektar <i>hectare</i>	m.st.	-	miasto stołeczne <i>Capital City</i>
m ²	-	metr kwadratowy <i>square metre</i>	PKD	-	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>
m ³	-	metr sześcienny <i>cubic metre</i>			

PODSTAWOWE TENDENCJE

Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego systematycznie zwiększa się, przy czym rozwój demograficzny województwa jest zróżnicowany przestrzennie. Wykorzystując dwie składowe przyrosty rzeczywistego ludności, tj. przyrost naturalny i ogólne saldo migracji na pobyt stały, można powiedzieć, że w 2012 r. spośród 42 powiatów 18 było aktywnych demograficznie, z czego w 14 nastąpił wzrost zaludnienia w wyniku zarówno dodatniego przyrostu naturalnego, jak i dodatniego salda migracji. W pozostałych 24 powiatach zmiany miały charakter regresywny, przy czym w 16 z nich przyrost naturalny i saldo migracji były ujemne. Największy przyrost ludności występował w powiatach koncentrujących się wokół Warszawy, a największy ubytek w powiatach usytuowanych na krańcach województwa.

W latach 2005–2012 w województwie mazowieckim pozytywne tendencje na **rynku pracy** utrzymywały się do końca 2008 r. W tym czasie systematycznie rosło przeciętne zatrudnienie, a zmniejszała się liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia. W 2009 r. sytuacja na rynku pracy wyraźnie pogorszyła się, natomiast w kolejnych dwóch latach obserwowano jej stopniową poprawę. W 2012 r. trudności na rynku pracy ponownie nasiliły się.

W latach 2006–2012 (z wyjątkiem 2009 r.) obserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Do 2008 r. tempo wzrostu było wysokie, natomiast w latach 2010–2012 – niższe; w 2012 r. przeciętne zatrudnienie tylko nieznacznie przekroczyło poziom sprzed roku (o 0,3%).

Rok 2012 był czwartym z kolei, w którym odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia, przy czym skala wzrostu była większa niż w dwóch poprzednich latach, ale znacznie mniejsza niż w 2009 r. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 10,8% i nadal należała do najniższych w kraju. W województwie utrzymało się przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Różnica pomiędzy najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiecie szydłowieckim (37,6%), a najniższą w m.st. Warszawie (4,4%) wyniosła 33,2 p.proc.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w IV kwartale w latach 2010–2012 pokazują, że sytuacja na rynku pracy w województwie w ostatnim roku analizy była mniej korzystna niż rok wcześniej. W porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia, a wzrosła liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.

W 2012 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** w ujęciu rocznym rosły wolniej niż przed rokiem oraz w latach 2006–2009. W porównaniu z rokiem poprzednim największy wzrost wynagrodzeń notowano w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca, obsługa rynku nieruchomości oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. W omawianym roku przeciętne wynagrodzenie w województwie było najwyższe w kraju i stanowiło 121,5% średniego wynagrodzenia.

W województwie mazowieckim w latach 2007–2009 obserwowano w ujęciu rocznym stopniowy wzrost **przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów** pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS, a w latach 2010–2012 – spadek. Liczba świadczeniobiorców KRUS (od 2007 r.) systematycznie obniżała się. W analizowanym okresie notowano wzrost przeciętnych świadczeń, przy czym do 2011 r. skala wzrostu była większa w przypadku przeciętnej miesięcznej emerytury i renty wypłacanej przez ZUS niż przez KRUS, a w ostatnim roku – mniejsza. W 2012 r. pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z ZUS (103,0% średniej krajowej) województwo zajmowało drugie miejsce w Polsce, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych było najniższe i stanowiło 96,2% przeciętnej emerytury i renty rolniczej w kraju.

W 2012 r. **ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły w ujęciu rocznym w nieco mniejszym stopniu niż w 2011 r. Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym największy (podobnie jak przed rokiem) w zakresie transportu. Niższe były jedynie ceny odzieży i obuwia. W 2005 r. tempo wzrostu cen w województwie mazowieckim utrzymało się na takim samym poziomie jak w kraju, rok później było wyższe, a od 2007 r. niższe niż przeciętnie w kraju. W analizowanym okresie najmniejszy wzrost cen detalicznych ogółem odnotowano w 2006 r., a największy w 2008 r.

W **produkcji rolniczej** województwa mazowieckiego znaczący udział ma produkcja żywca rzeźnego, mleka krowiego, owoców, warzyw oraz zbóż. W latach 2005–2011 obserwowano wahania dynamiki globalnej produkcji rolniczej (licząc rok do roku w cenach stałych), przy czym rok 2011 był kolejnym, w którym odnotowano jej wzrost. Było to przede wszystkim rezultatem dynamicznych zmian produkcji roślinnej, której wzrost odnotowano trzy razy – w roku 2006, 2008 i 2011. Produkcja zwierzęca w omawianym okresie (oprócz roku 2007 i 2011) wykazywała tendencję wzrostową. W 2011 r. producenci z naszego województwa wytworzyli 16,2% globalnej produkcji roślinnej i 16,1% produkcji zwierzęcej w kraju (odpowiednio 1 i 2 lokata).

W województwie mazowieckim w strukturze zasiewów od lat dominują zboża oraz uprawy pastewne, systematycznemu ograniczeniu ulega natomiast areal uprawy ziemniaków i buraków cukrowych. Ponadto w latach 2005–2011 stopniowo zwiększała się powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku, która jednak w 2012 r. zmniejszyła się w wyniku znacznych strat w zasiewach odmian ozimych, a także mniejszej powierzchni uprawy odmian jarych. Plony głównych ziemiopłodów rolnych w regionie są na ogół niższe od przeciętnych w kraju.

Przeprowadzone w latach 2005–2012 badania pogłowia zwierząt gospodarskich wskazują na głęboki spadek liczebności stada trzody chlewnej (w skali siedmiu lat o 50,7%) oraz zwiększenie pogłowia bydła (o 10,1%); w 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, było to odpowiednio mniej o 23,1% i więcej o 3,3%. Pogłowie drobiu, po znacznym wzroście w 2010 r., ponownie zmniejszyło się i było nieznacznie większe (o 1,3%) od notowanego w 2005 r., natomiast pogłowie owiec było większe niż przed rokiem (o 10,8%), jednak w każdym roku analizy było mniejsze niż w 2005 r.

Wzrostową tendencję skupu żywca rzeźnego ogółem w ujęciu rocznym notowano w latach 2006 oraz 2009–2012, a skupu mleka – w latach 2008 i 2009 oraz 2011 i 2012. Ponadto od 2009 r. obserwuje się wyższą dynamikę skupu zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), w tym ziarna pszenicy. W omawianym okresie miały miejsce różnokierunkowe zmiany cen produktów rolnych, przy czym w 2012 r. ceny większości produktów roślinnych kształtowały się na poziomie niższym niż w 2011 r. Znacznie wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen mleka.

W latach 2006–2012 **produkcja sprzedana przemysłu** w województwie mazowieckim wykazywała tendencję wzrostową (w ujęciu rocznym), przy czym najwyższą dynamikę notowano w latach 2006, 2007 i 2010, a najmniejszą – w latach 2009 i 2012. Zwiększenie produkcji sprzedanej w 2012 r. było przede wszystkim wynikiem jej wzrostu w przetwórstwie przemysłowym oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. W omawianym roku zwiększyła się również wydajność pracy w przemyśle, natomiast przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie notowanym w 2011 r. W 2012 r. produkcja sprzedana w województwie stanowiła 21,0% ogólnej produkcji przemysłowej w kraju (tj. najwięcej w Polsce).

W latach 2006–2012 notowano wzrost **produkcji sprzedanej budownictwa** w ujęciu rocznym, najwyższy w latach 2006 i 2007. Również produkcja budowlano-montażowa w omawianym okresie (oprócz 2010 r.) wykazywała tendencję wzrostową. W 2012 r. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w skali roku, ale tempo wzrostu było znacznie wolniejsze od obserwowanego w 2011 r. Zwiększenie produkcji odnotowano jedynie w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej; w pozostałych działach budownictwa produkcja obniżyła się. W 2012 r. produkcja sprzedana w województwie mazowieckim stanowiła 33,1% produkcji sprzedanej budownictwa w kraju (tj. najwięcej w Polsce).

W 2012 r. w **budownictwie mieszkaniowym** po raz pierwszy od 2009 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania. W okresie od 2005 r. wzrost w skali roku liczby oddanych mieszkań obserwowano także w latach 2007–2009, w tym największy w 2008 r.; największy spadek nastąpił w 2010 r. W 2012 r., po roku wzrostu, zmniejszyła się liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia, jednak skala spadku była mniejsza niż notowana w latach 2008–2010. Po raz pierwszy od trzech lat zaobserwowano obniżenie liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto. Największy spadek z roku na rok zarówno liczby mieszkań, na które wydano pozwolenia, jak i mieszkań rozpoczętych odnotowano w 2009 r., natomiast największy wzrost – w 2007 r.

Z analizy danych za lata 2006–2012 wynika, że przez cały okres utrzymywała się tendencja wzrostowa **sprzedaży detalicznej** w skali roku, przy czym najwyższą dynamikę obserwowano w latach 2006–2008 i 2011, a najniższą – w 2010 r. W 2012 r. sprzedaż detaliczna rosła wolniej niż w 2011 r., co spowodowane było przede wszystkim osłabieniem dynamiki sprzedaży w jednostkach zajmujących się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi oraz spadkiem sprzedaży – po wysokim wzroście przed rokiem – w jednostkach z grupy „pozostałe”.

Sytuacja finansowa przedsiębiorstw niefinansowych badanych w 2012 r. była trudniejsza niż przed rokiem. Niższe były wyniki osiągnięte we wszystkich obszarach działalności gospodarczej, tj. wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na pozostałej działalności operacyjnej, wynik na operacjach finansowych, a w konsekwencji – wyniki finansowe brutto i netto. Wolniejsze tempo wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania skutkowało pogorszeniem wskaźnika poziomu kosztów (z 95,1% do 96,1%). Mniej korzystne niż przed rokiem były również pozostałe relacje ekonomiczno-finansowe przedsiębiorstw – wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto zmniejszyły się o ok. 1 p.proc. i wyniosły odpowiednio: 3,3%, 3,9% i 3,2%. Obniżyły się wysokie wskaźniki płynności finansowej: I stopnia – o 3,9 p.proc. do 41,6%, a II stopnia – o 3,1 p.proc. do 103,7%. Zmniejszył się także udział jednostek wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z 75,3% do 73,9%.

Po wysokim wzroście przed rokiem, w 2012 r. odnotowano spadek (w cenach bieżących) **nakładów inwestycyjnych** badanych przedsiębiorstw (o 4,2% w skali roku). Znacznie zmniejszyły się nakłady na zakupy oraz (w mniejszym stopniu) na budynki i budowle. Niższa niż przed rokiem była także wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych (o 27,7%) przy równoczesnym wzroście ich liczby (o 8,6%).

Produkt krajowy brutto wytworzony w województwie mazowieckim w 2010 r. był realnie wyższy o 5,2% w porównaniu z rokiem poprzednim, a w odniesieniu do poziomu z 2005 r. – o 34,7%. W latach 2005–2010 średnie roczne tempo wzrostu PKB kształtowało się na poziomie 6,1%, przy średnim krajowym 4,7%. W porównaniu z innymi województwami był to największy wzrost z roku na rok wolumenu PKB (drugą lokatę zajęło województwo śląskie ze średniorocznym tempem wzrostu na poziomie 5,9%). Szybki rozwój gospodarki województwa mazowieckiego potwierdza również produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2010 r. w ujęciu realnym poziom tego wskaźnika był wyższy w stosunku do 2009 r. o 4,8%, a do 2005 r. – o 32,5% (w kraju odpowiednio o 3,8% i o 25,7%). Województwo mazowieckie osiąga najwyższy w Polsce poziom tego miernika – w 2010 r. przewyższył on średnią krajową o 62,7%; w 2005 r. był większy o 57,6% (w cenach bieżących).

Na podstawie danych dla lat 2005–2010 można stwierdzić, że mazowieckie jest jedynym województwem w kraju, w którym PKB na 1 mieszkańca przekracza 75% średniej wartości w Unii Europejskiej; w 2010 r. osiągnęło poziom 102% średniej unijnej.

BASIC TRENDS

Population of mazowieckie voivodship is systematically growing, but demographic development of voivodship is spatially diversified. Taking into account two components of actual increase of the population, i.e. natural increase and total net migration for permanent residence, it can be stated that in 2012 from among 42 powiats 18 were demographically active, of these in 14 the increase of the population resulted from both positive natural increase and positive net migration. In other 24 powiats changes were regressive, and in 16 of them natural increase and net migration were negative. The highest increase of the population recorded powiats concentrated around Warsaw, and the highest decline – powiats situated on the fringes of the voivodship.

*In 2005–2012 positive in mazowieckie voivodship positive trends on the **labour market** continued until the end of 2008. At that time average employment grew steadily, and number of registered unemployed persons and unemployment rate were decreased. In 2009 the situation on the labour market deteriorated significantly, and in next two years improvement was observed. In 2012 difficulties on labour market have increased again.*

In the years 2006–2012 (except 2009), increase was observed in annual average employment in enterprise sector. Until 2008 rate of growth was high, in 2010–2012 – lower; in 2012 average employment slightly exceeded level recorded in previous year (by 0,3%).

The year 2012 was fourth in a row in which rise in the number of registered unemployed persons and unemployment rate were noted, but the scale of increase was higher than in a two previous years and significantly smaller than in 2009. Unemployment rate was estimated at 10,8% and was one of the lowest in the country. Territorial diversity in the unemployment continued in the voivodship. The difference between the highest value of this indicator in szydlowiecki powiat (37,6%) and the lowest in the capital city of Warsaw (4,4%) equated to 33,2 percentage points.

Results of the Labour Force Survey (BAEL) conducted in the 4th quarter of the years 2010–2012 show that situation on the labour market in the voivodship in last year of analysis was less favourable than in previous year. In comparison with 2011, the number of employed persons and employment rate were decreased, while number of unemployed persons and unemployment rate were higher.

*In 2012, annualized values of **average monthly gross wages and salaries in enterprise sector** grew slower than in a previous year as well as in the years 2006–2009. Compared with the previous year the highest increase was recorded in sections: administrative and support service activities, real estate activities and electricity, gas, steam and air conditioning supply. In the reviewed year, the average wages and salaries in the voivodship was the highest in country and constituted 121,5% of its average.*

*In mazowieckie voivodship in the years 2007–2009 there was a gradual increase in the annual **average number of persons receiving retirement pay and pensions** paid by the Social Insurance Institution (ZUS), in the years 2010–2012 – there was a decline. The number of beneficiaries of the Agricultural Social Security Fund (KRUS) (since 2007) has been systematically falling. In the analysed period, the average benefit recorded an increase, but until 2011 the scale of this increase was larger in the case of the average monthly retirement pay and pension paid by ZUS than by KRUS. In 2012, when taking into account the average pension from ZUS (103,0% of the country's average), the voivodship was second in Poland, and analogically benefits received by farmers were the lowest and constituted 96,2% of the average agricultural pension in the country.*

In 2012, retail prices of consumer goods and services increased slightly less in a year than in 2011. Price growth was recorded in most goods and services, of which the highest (alike in the previous year) in transport. Only prices of clothes and shoes were lower. In 2005 the rate of prices growth in mazowieckie voivodship remained at the same level as in the country, later it was higher, and since 2007 it was lower than the country average. In the analysed period the smallest increase of total retail prices was recorded in 2006 and the largest in 2008.

In agricultural output of mazowieckie voivodship, a significant share had production of animals for slaughter, cows' milk, fruit, vegetables and cereals. In the years 2005–2011, there were alternate periods of rises and falls in gross agricultural output (counted year after year in constant prices), and the 2011 year was another in which the increase was noted. This was primarily the result of dynamic changes in crop output, whose growth was noted three times – in 2006, 2008 and 2011. Animal output in the reviewed period (except in 2007 and 2011) registered an upward trend. In 2011 producers from our voivodship produced 16,2% of gross crop output and 16,1% of animal output in the country (respectively 1st and 2nd place).

In mazowieckie voivodship, cereals and feed plants have dominated in sowing structure for years, while systematically being reduced the area for growing potatoes and sugar beets. Moreover in 2005–2011 gradually increased area of rape and turnip rape, which however decreased in 2012 as a result of significant losses in plants of winter varieties, as well as smaller sown area of spring varieties. Yields of major crops in the region are usually lower than the country average.

Livestock research conducted in the years 2005–2012 indicated substantial decrease of herd of pigs (50,7% on a scale of seven years) and increase of cattle (by 10,1%); in 2012, compared with the previous year respectively less by 23,1% and more by 3,3%. Livestock of poultry, after significant increase in 2010, decreased again and was slightly higher (by 1,3%) than recorded in 2005, while the livestock of sheep was higher than in previous year (by 10,8%), but in each year of the analysis was lower than in 2005.

Upward trend in total procurement of animals for slaughter in a year was recorded in the years 2006 and 2009–2012, and procurement of cows' milk – in the years 2008 and 2009 as well as in 2011 and 2012. Since 2009, higher annual dynamics of procurement of basic cereals (including cereal mixed, excluding seed grain), of which wheat grain, has been observed. In the reviewed period, multidirectional changes of agricultural products' prices were occurring, but in 2012 prices of most products of crop origin were significantly lower than in 2011. Significant higher than in a previous year were prices of basic products of animal origin excluding prices of milk.

In the years 2006–2012, sold production of industry in mazowieckie voivodship was tending upwards (annualized values), but the highest dynamic rates were recorded in the years 2006, 2007 and 2010, and the lowest – in 2009 and 2012. Increase of sold production in 2012 was primarily the result of its increase in manufacturing and in electricity, gas, steam and air conditioning supply. In the reviewed year, the work efficiency in industry went up while average employment remained at the level recorded in 2011. In 2012, sold production in the voivodship represented 21,0% of total industry production in the country (i.e. the largest in Poland).

In the years 2006–2012, the annual sold production of construction increased, with the highest rise in 2006 and 2007. Construction and assembly production in the reviewed period (except in 2010) was also tending upwards. In 2012 construction and assembly production increased, but the growth rate was significantly slower than observed in 2011. Increase of production was noted in civil engineering; in other divisions production was lower. In 2012 sold production in mazowieckie voivodship constituted 33,1% of sold production of construction in country (i.e. the largest in Poland).

In 2012 in **housing** for the first time since 2009 number of dwellings completed was increased. Since 2005 annual growth in the number of dwellings completed was observed also in the years 2007–2009, with the highest in 2008; the largest decrease was noted in 2010. In 2012 after one year of increase, there were less dwelling permissions granted, but scale of decrease was lower than noted in 2008–2010. For the first time since three years the number of dwellings started was decreased. The highest year by year decrease of number of dwelling permissions granted as well as dwellings completed was noted in 2009 and the highest growth – in 2007.

The analysis for the years 2006–2012 shows that the annual **retail sale** was tending upwards over the whole period, but the higher growth rate was observed in 2006–2008 and 2011, and lowest – in 2010. In 2012, retail sale grew slower than in 2011, which was mainly due to weakening of sale growth in entities trading solid, liquid and gas fuels and sale decrease – after high increase in previous year – in enterprises from the group “others”.

The financial situation of non-financial enterprises surveyed in 2012 was more difficult than in previous year. Lower results were achieved in all areas of economic activity, i.e. result from the sale of products, goods and materials, result on other operating activity, result on financial operations, and as a consequence – gross and net financial results. Slower increase of revenues from total activity than costs of obtaining them resulted in worse cost level indicator (from 95,1% to 96,1%). Less favourable than in the previous year were also other economic and financial relations of enterprises – sale of products, goods and materials profitability rate as well as gross and net turnover profitability rate were decreased by about 1 percentage point and amounted respectively to: 3,3%, 3,9% and 3,2%. High financial liquidity ratios were decreased: first degree – by 3,9 percentage point to 41,6% and second degree – by 3,1 percentage points to 103,7%. Share of units with net profit in the total number of enterprises also declined from 75,3% to 73,9%.

After high increase in previous year, in 2012 **investment outlays** of surveyed enterprises recorded an annually decrease (in current prices) by 4,2%. Investments on purchases and (to a lesser extent) on buildings and structures went down significantly. The estimated cost of newly started investments was also lower (by 27,7%) with a simultaneous increase in their number (by 8,6%) in comparison with previous year.

Gross domestic product generated in mazowieckie voivodship in 2010 was actually higher by 5,2% in comparison with previous year, by 34,7% in relation to 2005. In 2005–2010 average annual GDP growth rate amounted to 6,1%, while the national average was estimated at 4,7%. In comparison with other voivodships, this was the largest year to year growth of GDP volume (second place took śląskie voivodship with average annual GDP growth estimated at 5,9%). Rapid economical development of mazowieckie voivodship also confirms the gross domestic product per capita. In 2010, in real terms the level of this rate was higher in relation to 2009 by 4,8%, and to 2005 – by 32,5% (in the country respectively by 3,8% and by 25,7%). Mazowieckie voivodship reaches the highest level of this indicator in Poland – in 2010 it exceeded national average by 62,7%; in 2005 was higher by 57,6% (in current prices).

On the basis on data for 2005–2010 can be said, that mazowieckie is the only voivodship in the country where GDP per capita exceeds 75% of average value in European Union; in 2010 it reached 102% of union's average.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

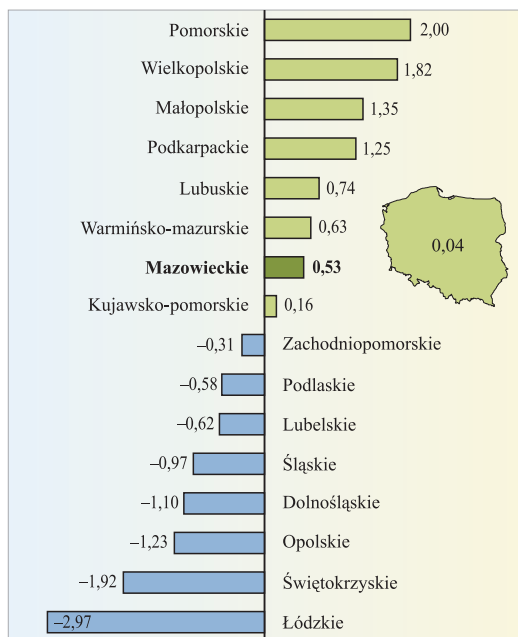
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.

Wyszczególnienie	Polska	Mazowieckie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	149
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,04	0,53
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,17	2,51
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	60,2
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	55,4
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,1	8,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3728,36	4530,27
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1759,85	1813,14
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1054,61	1014,74
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100) w %	103,7	103,5
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	9,8	8,3
Obsada bydła ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	36,7	48,7
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	74,0	45,0
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	460982	726904
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	388800	612623
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,0	5,8
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1032	1319
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	54
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych w %	77,0	74,1
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,8	96,1
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	99,9	95,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^d w 2010 r. w zł	37096 ^e	60359

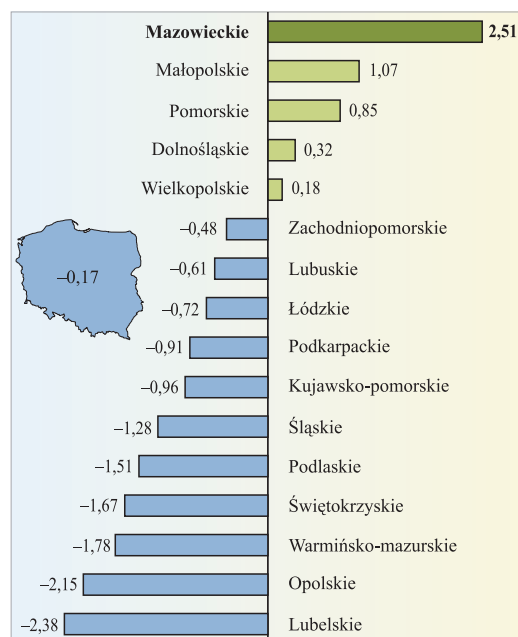
^a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami opublikowanymi w poprzedniej edycji Raportu, patrz nota str. 39. ^b Stan w grudniu. ^c Stan w końcu listopada. ^d Dane obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. ^e Po uwzględnieniu w liczbie ludności wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – 36778 zł.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

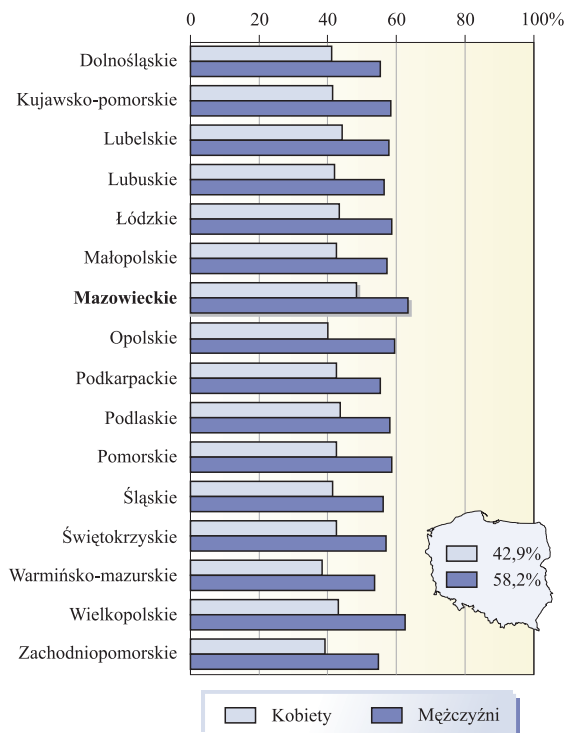
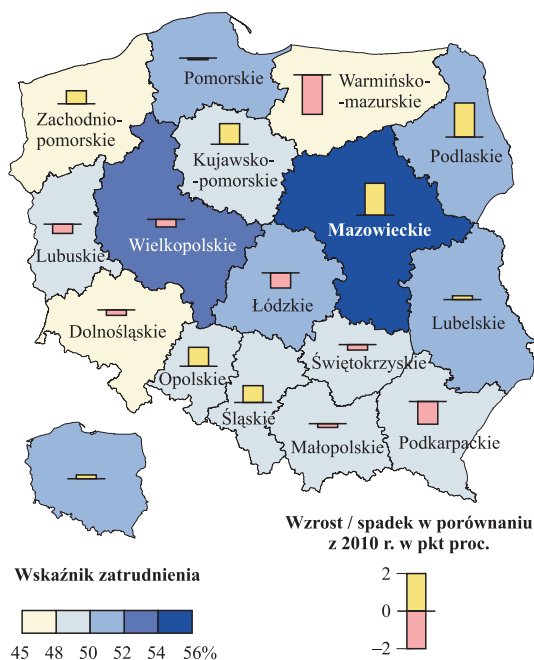
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.

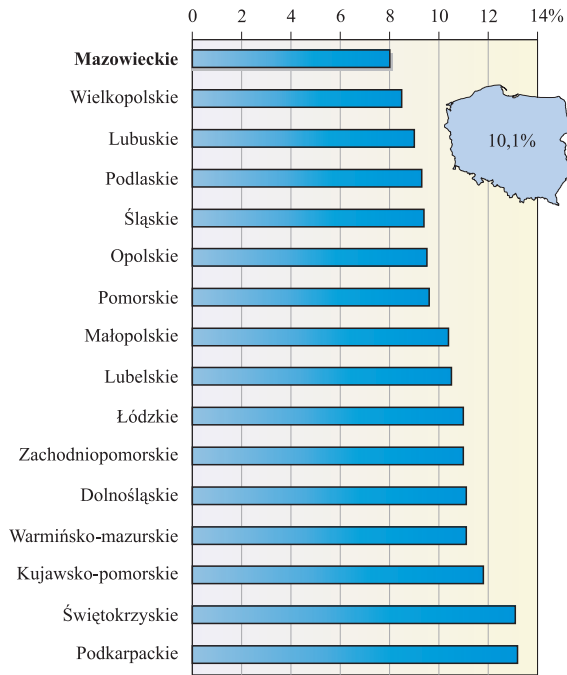
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2012 r.

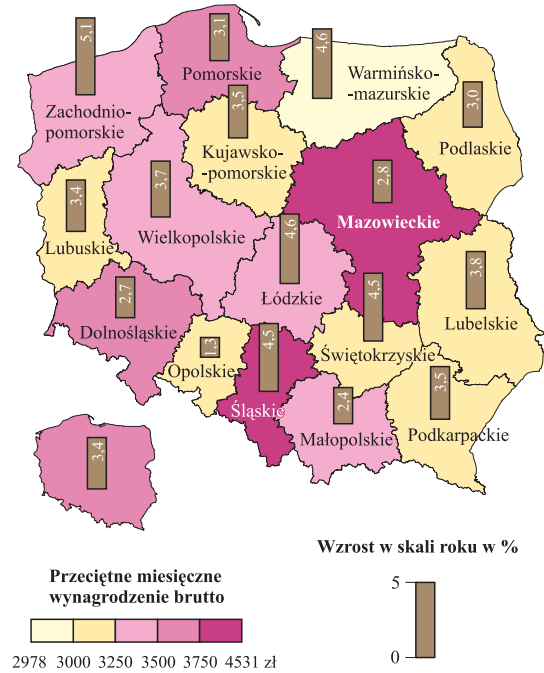

a Przeciętny w roku.

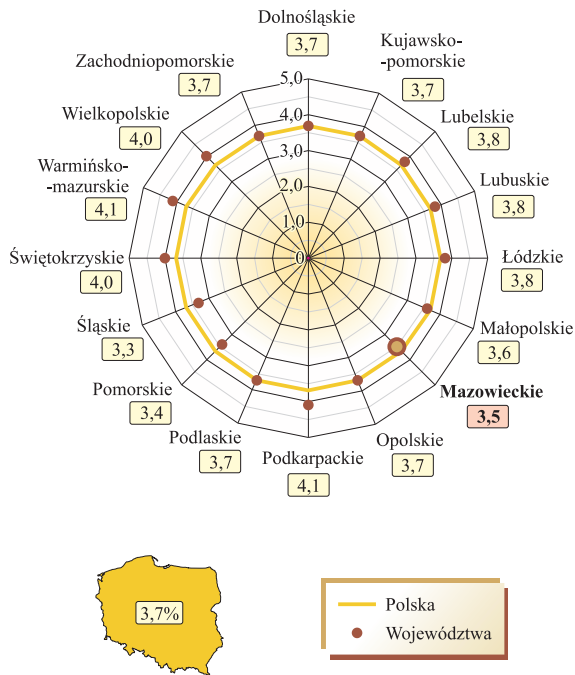
Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2012 r.

^a Przeciętna w roku.

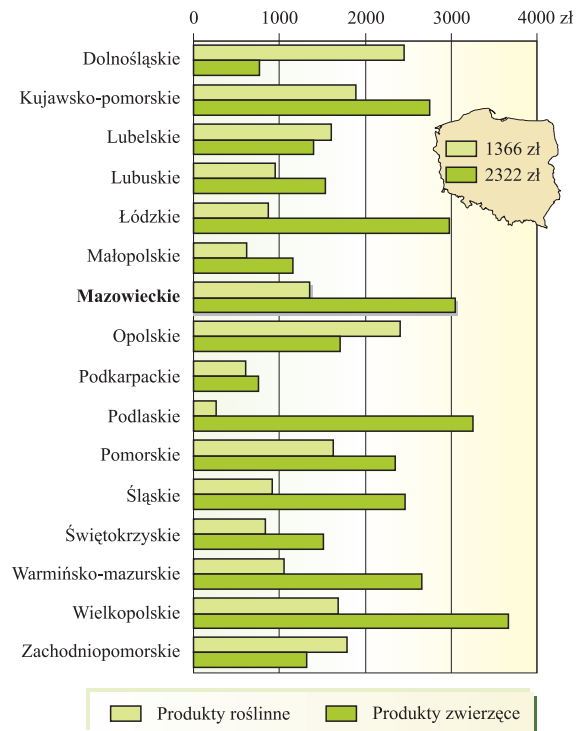
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.

Wyk. 6. Wzrost (w %) cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r. Rok poprzedni = 100

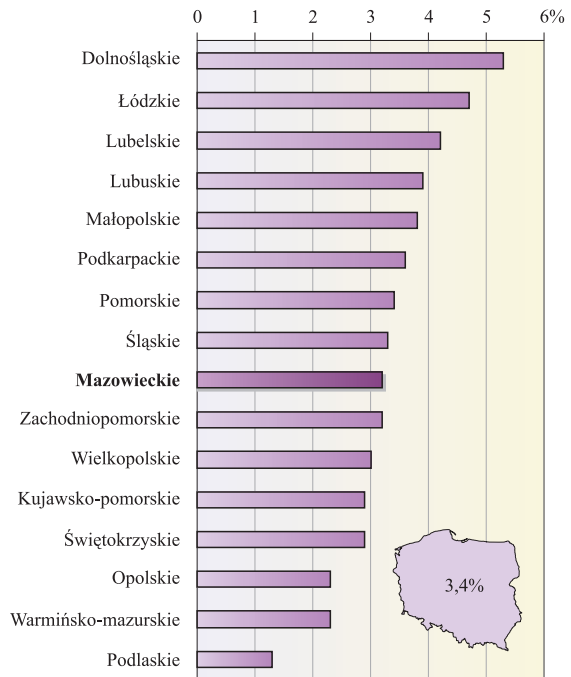
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.

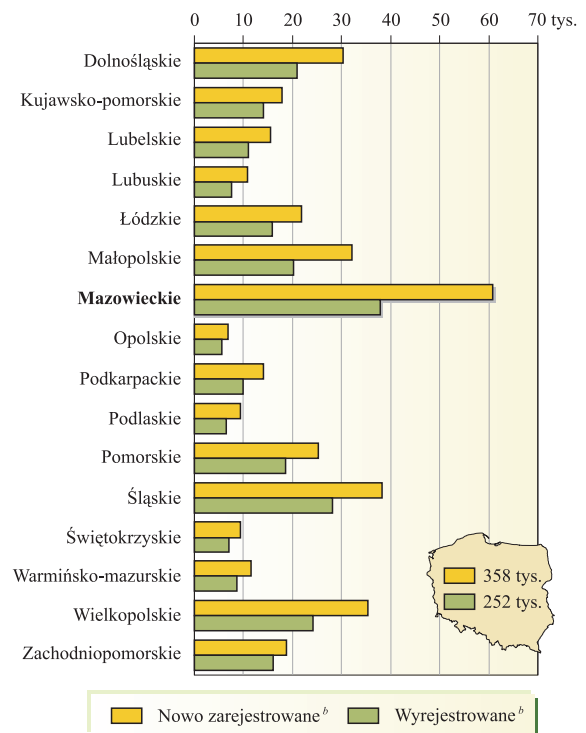
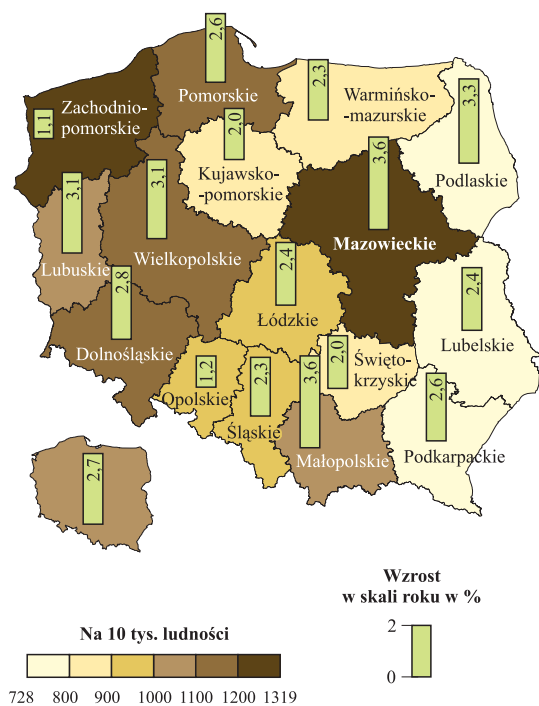
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2012 r.

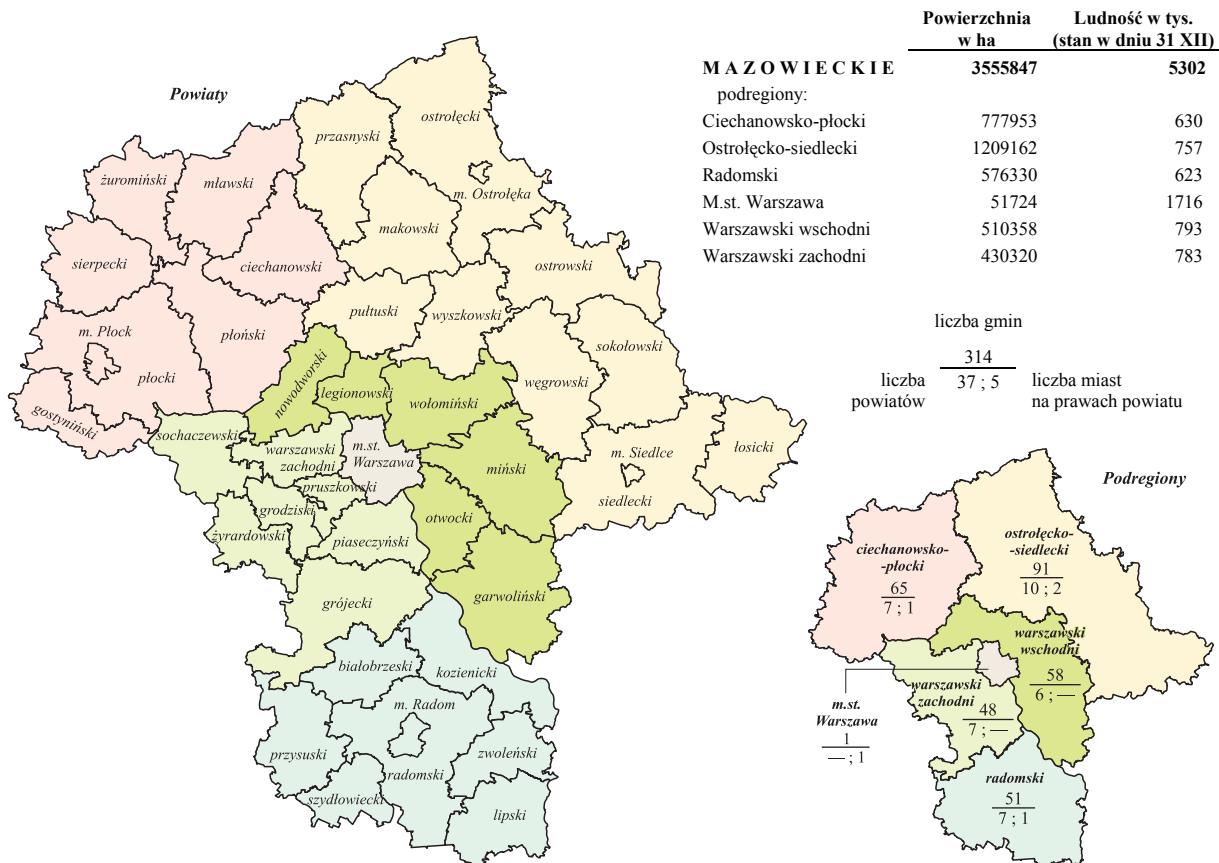
Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2012 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

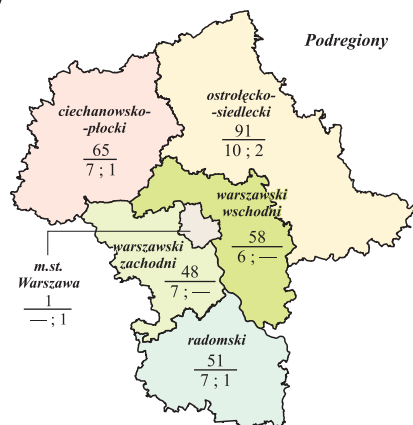
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)^a W 2012 R. Stan w dniu 31 XII

	Powierzchnia w ha	Ludność w tys. (stan w dniu 31 XII)
MAZOWIECKIE	3555847	5302
podregiony:		
Ciechanowsko-płocki	777953	630
Ostrołęcko-siedlecki	1209162	757
Radomski	576330	623
M.st. Warszawa	51724	1716
Warszawski wschodni	510358	793
Warszawski zachodni	430320	783

	liczba gmin
	314
liczba powiatów	37 ; 5
liczba miast na prawach powiatu	

podregion ciechanowsko-płocki	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
ciechanowski gostyniński miławski płocki płoński sierpecki żuromiński	Płock

podregion ostrołęcko-siedlecki	
Powiaty:	Miasta na prawach powiatu:
łosicki makowski ostrołęcki ostrowski przasnyski pultuski siedlecki sokołowski wyszowski	Ostrołęka Siedlce

podregion radomski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
białobrzecki kozienicki lipski przysuski radomski szydlowiecki zwoleński	Radom

podregion m.st. Warszawa	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
—	m.st. Warszawa

podregion warszawski wschodni	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
garwoliński legionowski miński nowodworski otwocki wołomiński	—

podregion warszawski zachodni	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
grodziski grójcecki piaseczyński pruszkowski sochaczewski warszawski zachodni żyrardowski	—

Według stanu w dniu 1 I 2012 r. województwo mazowieckie zajmowało powierzchnię 35558 km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2012 r.) mieszkało ok. 5302 tys. ludności, tj. 13,8% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 149 osób (trzecia lokata w kraju). W miastach mieszkało 64,2% ludności województwa.

^a NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Województwo mazowieckie z roku na rok zaludnia się, przy czym w większym stopniu w wyniku ruchu migracyjnego niż ruchu naturalnego. W 2012 r. przyrost ludności z tytułu dodatniego salda migracji na pobyt stały wyniósł 25 osób na 10 tys. ludności, natomiast z tytułu dodatniego przyrostu naturalnego – 5 osób.

W województwie mazowieckim według stanu w dniu 31 grudnia 2012 r. zamieszkiwało ok. 5302 tys. osób, co stanowiło 13,8% ogółu ludności Polski; mieszkańcy miast stanowili 14,6% ludności miejskiej kraju, a mieszkańcy wsi – 12,5% ogółu ludności wiejskiej. W porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. ludność województwa zwiększyła się o 0,31%, a w porównaniu z 2010 r. – o 0,66%.

Warszawa – największe miasto regionu – na koniec roku 2012 liczyła ok. 1716 tys. ludności, tj. 32,4% ogółu ludności województwa. W latach 2010–2012 roczne tempo przyrostu ludności stolicy wyniosło 0,49% w 2011 r. i 0,41% w 2012 r.

Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

- dla lat 2007–2009 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002;
- dla lat 2010–2012 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.; dane za lata 2010 i 2011 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji;
- dodatkowo w tablicach 2 i 3 dane dla 2010 r. zaprezentowano w dwóch wariantach: A – bilans oparty na wynikach NSP'2002, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2007–2009 oraz B – bilans oparty na wynikach NSP'2011, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2011–2012.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Województwo mazowieckie zurbanizowane jest w stopniu wyższym od przeciętnego w kraju; udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności województwa stanowi ponad 64%, natomiast w kraju – niespełna 61%.

W końcu 2012 r. wskaźnik zaludnienia wyniósł 149 osób na 1 km² i był bardzo zróżnicowany przestrzennie. Z analizy rozkładu tego wskaźnika na poziomie powiatów wynika, że najmniejsza gęstość zaludnienia występuje w powiecie łosickim i ostrołęckim (42 osoby/km²), a największa – w m.st. Warszawie (3317 osób/km²).

W województwie mazowieckim struktura ludności według płci charakteryzuje się liczebną przewagą kobiet – podobnie jak w latach wcześniejszych na koniec 2012 r. stanowiły one

52,2% populacji (w kraju 51,6%); wskaźnik feminizacji, tj. liczba kobiet na 100 mężczyzn, wyniósł 109 (w kraju 107). Bardziej sfeminizowana jest ludność miast niż wsi – w omawianym okresie udział kobiet wyniósł odpowiednio 53,3% wobec 50,1%, a wskaźnik feminizacji 114 wobec 101.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Stan w dniu 30 VI w tys.	38116	38116	38153	38187	38517	38526	38534
w tym kobiety	19699	19708	19730	19748	19869	19876	19882
Miasta	23351	23305	23294	23284	23449	23405	23360
Wieś	14765	14811	14859	14903	15068	15121	15174
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	38116	38136	38167	38200	38530	38538	38533
na 1 km ²	122	122	122	122	123	123	123
w tym kobiety:							
w tysiącach	19704	19721	19739	19756	19877	19884	19884
na 100 mężczyzn	107,0	107,1	107,1	107,1	106,6	106,6	106,6
Miasta: w tysiącach	23317	23288	23278	23264	23429	23386	23336
w %	61,2	61,1	61,0	60,9	60,8	60,7	60,6
Wieś: w tysiącach	14799	14848	14889	14936	15101	15153	15197
w %	38,8	38,9	39,0	39,1	39,2	39,3	39,4
MAZOWIECKIE							
Stan w dniu 30 VI w tys.	5178	5195	5214	5232	5257	5274	5293
w tym kobiety	2699	2709	2719	2730	2740	2750	2760
Miasta	3352	3359	3369	3380	3375	3386	3398
Wieś	1827	1836	1845	1853	1882	1889	1895
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	5188	5204	5222	5243	5267	5286	5302
na 1 km ²	146	146	147	147	148	149	149
w tym kobiety:							
w tysiącach	2705	2714	2724	2735	2745	2756	2765
na 100 mężczyzn	108,9	109,0	109,1	109,1	108,9	108,9	109,0
Miasta: w tysiącach	3356	3365	3375	3386	3381	3393	3403
w %	64,7	64,6	64,6	64,6	64,2	64,2	64,2
Wieś: w tysiącach	1832	1840	1847	1857	1886	1893	1899
w %	35,3	35,4	35,4	35,4	35,8	35,8	35,8
m.st. WARSZAWA							
Stan w dniu 30 VI w tys.	1705	1708	1711	1717	1697	1703	1711
W tym kobiety	921	923	925	928	918	922	926
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	1707	1710	1714	1720	1700	1708	1716
na 1 km ²	3300	3306	3315	3326	3287	3303	3317
W tym kobiety:							
w tysiącach	922	923	926	930	920	925	929
na 100 mężczyzn	117,5	117,5	117,6	117,7	117,9	118,0	118,0

^a Patrz nota na str. 25.

W 2012 r. w województwie mazowieckim zarejestrowano 57281 urodzeń żywych. W stosunku do poprzedniego roku było to o 23 urodzenia więcej, jednak o 3475 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,82‰ i był odpowiednio niższy o 0,04 i o 0,74 pkt.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI): do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

W omawianym okresie zmarło 54454 osoby, tj. o 1374 osoby więcej niż w 2011 r. i o 1065 osób więcej niż w 2010 r. Współczynnik natężenia zgonów ukształtował się na poziomie 10,29‰ wobec odpowiednio 10,06‰ i 10,16‰.

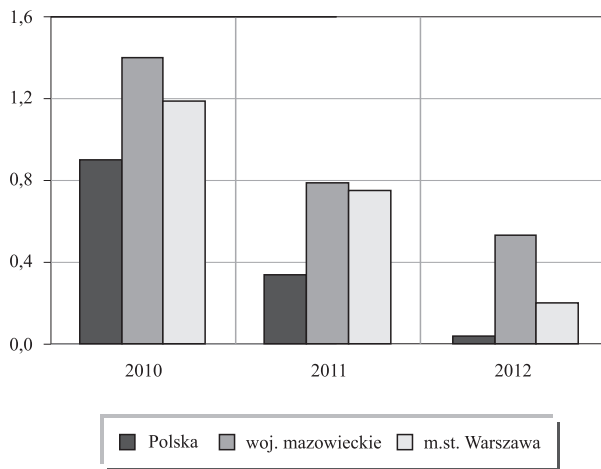
Liczba zarejestrowanych w 2012 r. zgonów niemowląt (248) była większa w porównaniu z poprzednim rokiem o 53, a w porównaniu z 2010 r. była mniejsza o 26. Współczynnik natężenia liczony na 1000 urodzeń żywych wyniósł 4,33 i w skali roku był wyższy o 0,92 pkt, a w skali dwóch lat – niższy o 0,18 pkt.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Małżeństwa	6,52	6,76	6,57	5,98	5,93	5,36	5,29
Urodzenia żywe	10,18	10,87	10,95	10,82	10,73	10,08	10,02
Zgony	9,90	9,95	10,09	9,91	9,83	9,75	9,99
w tym niemowląt ^b	5,99	5,64	5,57	4,98	4,98	4,73	4,64
Przyrost naturalny ^c	0,28	0,92	0,86	0,91	0,90	0,34	0,04
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,54	-0,39	-0,03	-0,06	-0,05	-0,11	-0,17
MAZOWIECKIE							
Małżeństwa	6,31	6,55	6,40	5,83	5,80	5,22	5,09
Urodzenia żywe	10,66	11,32	11,49	11,63	11,56	10,86	10,82
Zgony	10,22	10,26	10,49	10,22	10,16	10,06	10,29
w tym niemowląt ^b	4,86	4,85	4,91	4,51	4,51	3,41	4,33
Przyrost naturalny ^c	0,44	1,05	1,00	1,41	1,40	0,79	0,53
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	2,87	2,21	2,36	2,56	2,54	2,72	2,51
w tym zagranicznych	-0,02	0,06	0,16	0,13	0,13	0,12	0,09
m.st. WARSZAWA							
Małżeństwa	5,61	5,80	5,75	5,24	5,28	4,82	4,52
Urodzenia żywe	10,22	10,90	11,05	11,51	11,60	11,08	10,98
Zgony	10,29	10,47	10,68	10,33	10,41	10,33	10,79
w tym niemowląt ^b	4,56	4,91	5,94	3,76	3,76	3,45	4,47
Przyrost naturalny ^c	-0,07	0,43	0,37	1,18	1,19	0,75	0,20
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	3,41	2,29	2,25	2,30	2,32	4,17	3,87
w tym zagranicznych	0,06	0,19	0,28	0,26	0,26	0,25	0,15

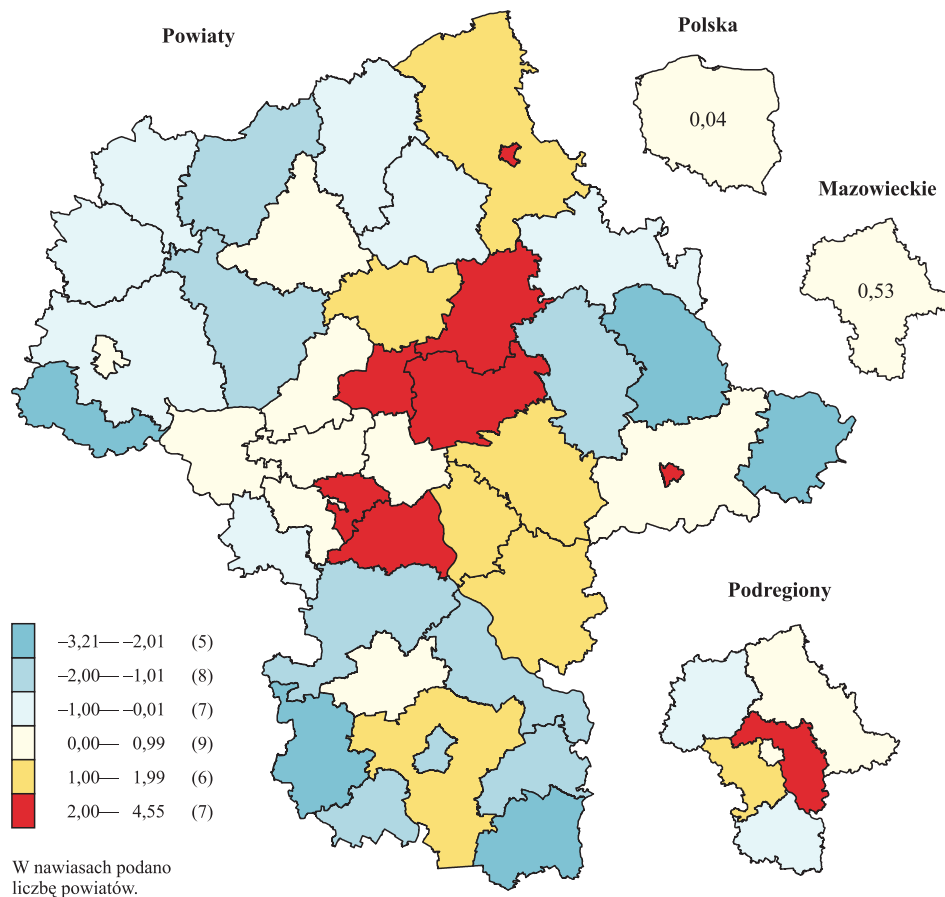
^a Patrz nota na str. 25. ^b Dzieci w wieku poniżej 1 roku; wskaźnik podano w przeliczeniu na 1000 urodzeń żywych. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

W województwie mazowieckim dodatni przyrost naturalny obserwowany jest od 2006 r., przy czym w dwóch ostatnich latach jego natężenie było słabsze. W 2012 r., w wyniku bilansu urodzeń i zgonów, na każde 10 tys. ludności przybyło przeciętnie 5 osób, podczas gdy przed rokiem – 8 osób, a w 2010 r. – 14 osób. Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł odpowiednio 0,53‰, 0,79‰ i 1,40‰, a zatem w porównaniu z 2011 r. zmniejszył się o 0,26 pkt., a z 2010 r. – o 0,87 pkt.

Wyk. 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.

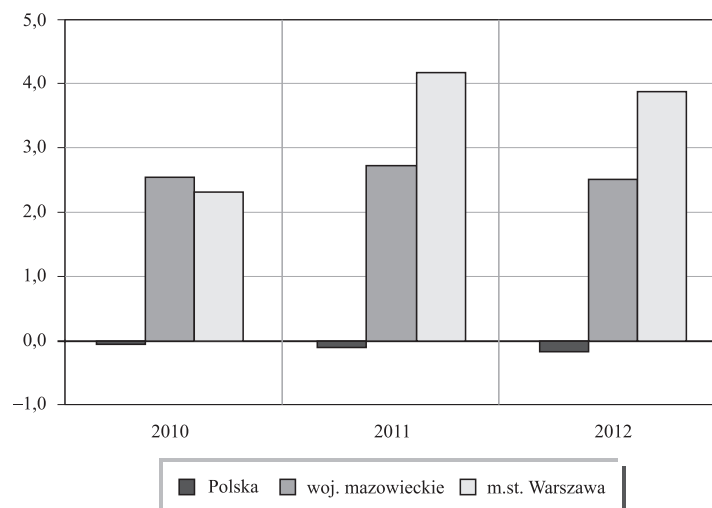
W miastach województwa mazowieckiego dodatni przyrost naturalny utrzymuje się od 2005 r., natomiast na wsi wystąpił w latach 2008–2010 i 2012. W ostatnim roku analizy współczynnik przyrostu naturalnego w miastach wyniósł 0,83‰, a na wsi 0,01‰; wobec odpowiednio 1,30‰ i minus 0,11‰ przed rokiem. W Warszawie dodatni przyrost naturalny utrzymuje się od 2008 r., a jego natężenie wykazuje podobne tendencje, jak obserwowane w województwie ogółem. W 2012 r. w stolicy na każde 10 tys. ludności przybyły przeciętnie 2 osoby, przed rokiem – 8 osób, a przed dwoma laty – 12 osób.

Na koniec 2012 r. dodatni przyrost naturalny wystąpił w 22 powiatach, przy czym w 16 powiatach w ujęciu względnym był wyższy niż przeciętnie w województwie; najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie legionowskim (4,55‰). Ujemny przyrost naturalny wystąpił w 20 powiatach, a najniższe natężenie omawianego współczynnika odnotowano w powiecie sokołowskim (minus 3,21‰). Z analizy przestrzennego rozkładu omawianego zjawiska wynika, że powiaty z dodatnim przyrostem naturalnym koncentrują się głównie w centralnej części województwa oraz w bezpośrednim otoczeniu miast na prawach powiatu (z wyjątkiem Płocka), natomiast powiaty z ujemnym przyrostem naturalnym położone są na krańcach zachodnich i wschodnich województwa.

Rok 2012 był czwartym z kolei, w którym (po wzrostach w latach 2005–2008) odnotowano spadek liczby nowo zawartych małżeństw. Ta niekorzystna tendencja z pewnością będzie miała wpływ na zmniejszenie liczby urodzeń w kolejnych latach. W 2012 r. w województwie mazowieckim zawarło 26929 związków małżeńskich, tj. o 577 mniej niż rok temu i o 3559 mniej niż dwa lata temu. Współczynnik małżeństw wyniósł 5,09‰, wobec 5,22‰ w 2011 r. i 5,80‰ w 2010 r. Odnosząc dane wojewódzkie do danych ogólnopolskich można powiedzieć, że we wszystkich omawianych latach częstość zawierania małżeństw była niższa niż średnio w kraju.

W województwie mazowieckim saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały od kilkunastu lat jest dodatnie, co oznacza, że liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały w danym okresie przewyższa liczbę osób, które wymeldowały się. W ciągu 2012 r. różnica między napływem migracyjnym a odpływem wyniosła 13287 osób, w tym saldo migracji zagranicznych wyniosło 485 osób. Na każde 10 tys. ludności przybyło przeciętnie 25 osób – współczynnik natężenia salda migracji wewnętrz-

Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

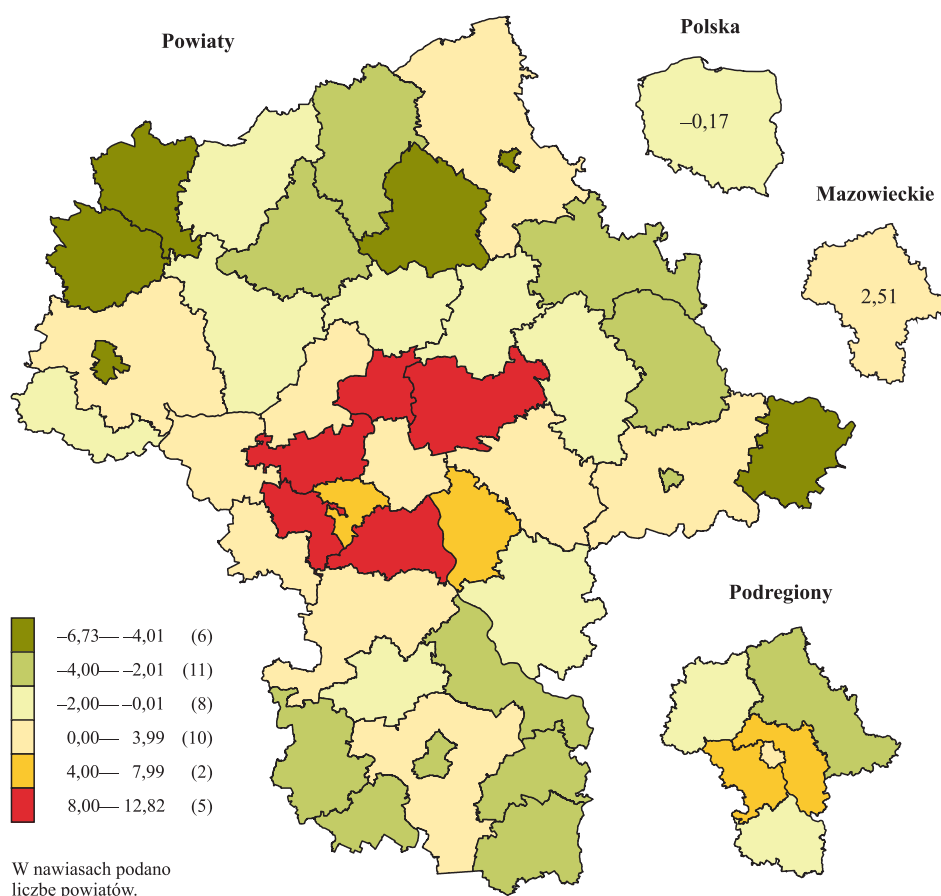

nych i zagranicznych na pobyt stały wyniósł 2,51‰ (przed rokiem 2,72‰, a przed dwoma laty 2,54‰).

W 2012 r. w 17 powiatach województwa saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było dodatnie, w tym w 11 było relatywnie wyższe niż średnio w województwie; najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie piaseczyńskim (12,82‰). Ujemna wartość współczynnika ogólnego salda migracji stałej wystąpiła w 25 powiatach, przy czym naj-

niższa w mieście Ostrołęce (minus 6,73%). Analizując przestrzenny rozkład omawianego zjawiska należy stwierdzić, że powiaty zaludniające się w wyniku dodatniego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych koncentrują się w centralnej części województwa, co jest zapewne związane z napływem ludności do Warszawy i okolicznych powiatów, głównie w poszukiwaniu pracy. Dodatnie saldo migracji odnotowano również w powiatach okalających cztery duże miasta – Ostrołękę, Płock, Radom i Siedlce, przy czym we wszystkich (poza stolicą) miastach na prawach powiatu współczynnik ogólnego salda migracji stałej był ujemny.

Wyk. 14. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

Dane prezentujące ludność w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie mazowieckim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw nieznacznie zwiększyło się w porównaniu z odnotowanym w roku poprzednim, przy czym tempo jego wzrostu w kolejnych kwartalnych okresach narastających systematycznie słabło.

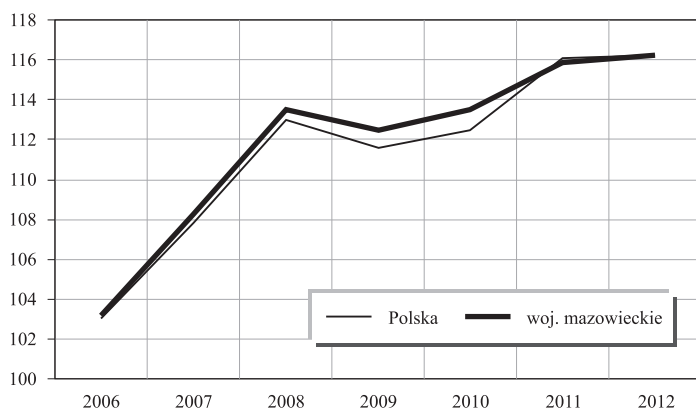
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 1331,3 tys. osób, tj. o 0,3% wyższym niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 2,1% przed rokiem). W kraju przeciętne zatrudnienie było o 0,1% wyższe od notowanego w roku poprzednim (wobec wzrostu 3,2% w 2011 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w tysiącach		2005 = 100	2011 = 100	
Polska.....	4769,3	5544,1	5548,7	116,2	100,1
Mazowieckie.....	1145,4	1327,0	1331,3	116,2	100,3
M.st. Warszawa.....	.	956,7	955,7	x	99,9

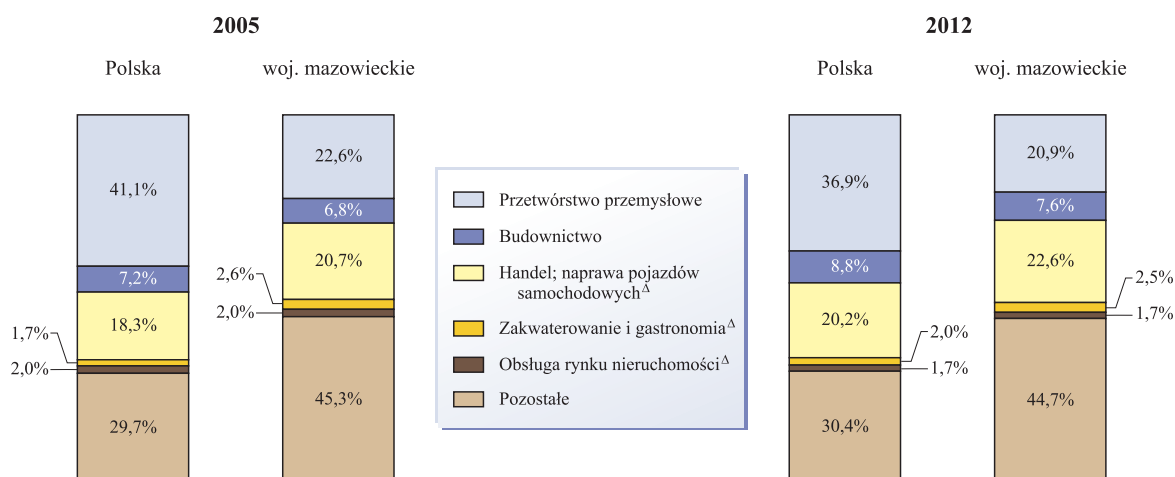
Wyk. 15. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

W 2012 r. w województwie w strukturze zatrudnienia udział sektora prywatnego nadal był większy niż publicznego (79,5% wobec 20,5%). W porównaniu z rokiem poprzednim udział sektora prywatnego zwiększył się o 0,8 p.proc. W omawianym roku przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym wyniosło 273,2 tys. osób i było o 3,3% niższe od notowanego w 2011 r. W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się

na poziomie 1058,1 tys. osób, tj o 1,3% wyższym niż przed rokiem.

W województwie w 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób zatrudnionych było w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (przeciętnie 301,5 tys. osób), przetwórstwie przemysłowym (278,7 tys.) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (261,3 tys.); ich łączny udział stanowił ponad połowę (63,2%) ogólnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

Wyk. 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD**Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim**

Wyszczególnienie	2011				2012				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	102,1	102,1	102,4	102,1	101,2	100,9	100,6	100,3	1331,3
w tym:									
Przemysł	102,3	101,8	101,6	102,2	100,9	101,0	100,8	100,0	328,5
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	103,3	102,6	102,2	102,9	100,8	101,1	101,2	100,3	278,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	94,0	93,8	93,6	94,6	98,3	97,8	97,4	97,2	31,3
Budownictwo	107,2	109,5	110,6	112,2	113,6	111,1	109,1	106,0	101,7
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	99,8	100,1	100,4	100,5	101,3	101,2	100,9	100,8	301,5
Transport i gospodarka magazy- nowa	98,4	98,3	98,5	98,4	99,9	100,3	100,4	100,1	261,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	102,8	104,7	106,1	105,1	99,3	95,2	95,1	95,9	33,1
Informacja i komunikacja	96,2	96,4	96,9	97,8	100,5	99,7	99,2	99,8	95,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	114,9	113,4	114,1	110,1	96,6	94,5	93,1	95,1	22,5
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna ^a	109,6	110,5	110,5	110,0	105,0	104,5	104,5	105,5	65,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	114,8	112,0	112,1	104,8	93,9	94,6	94,3	95,0	92,9

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z 2011 r. najbardziej zwiększyło się przeciętne zatrudnienie w budownictwie (o 6,0%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,5%). Niewielki wzrost zatrudnienia notowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 0,3%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,1%). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 4,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (4,1%). W trzecim z kolei roku obniżyło się w ujęciu rocznym przeciętne zatrudnienie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (spadek o 2,8% w stosunku do 2011 r.).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2012 r. w województwie mazowieckim sytuacja na rynku pracy pogorszyła się w stosunku do obserwowanej przed rokiem. Więcej niż w 2011 r. osób bezrobotnych zarejestrowano w urzędach pracy, a mniej osób wyłączono z ewidencji. Stopa bezrobocia i liczba zarejestrowanych bezrobotnych znacznie zwiększyły się w skali roku. Liczba osób długotrwale bezrobotnych nadal przekraczała połowę bezrobotnych zarejestrowanych.

W końcu grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego wyniosła 271,9 tys. osób i była o 25,2 tys., tj. o 10,2% większa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,5% w grudniu 2011 r.). W kraju liczba bezrobotnych zwiększyła się w skali roku o 7,8% (wobec wzrostu o 1,4% w 2011 r.).

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1982,7	2136,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	2591,5	2655,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2563,5	2500,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	158	90	92
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,5	13,4
MAZOWIECKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	332,5	246,7	271,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	293,3	283,1	293,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	313,7	274,7	268,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	162	119	114
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	13,8	9,8 ^b	10,8
m.st. WARSZAWA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	58,4	41,6	49,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	54,6	53,7	58,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	60,8	50,7	50,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	47	42	49
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	5,6	3,7 ^b	4,4

^a W ciągu roku. ^b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

W województwie w końcu 2012 r., w stosunku do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 41 powiatach, przy czym najbardziej znaczący w wołomińskim (o 21,5%), a najmniejszy – w ciechanowskim (o 0,1%). Niewielki spadek liczby bezrobotnych wystąpił w powiecie nowodworskim (o 0,2%).

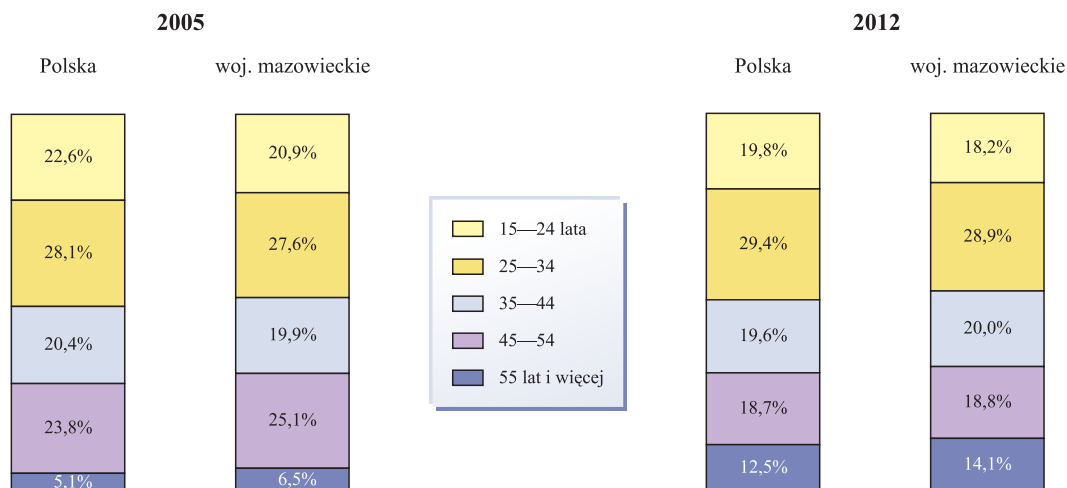
W końcu grudnia 2012 r. w województwie mazowieckim wśród bezrobotnych, odmiennie niż w kraju, przeważali mężczyźni. Stanowili oni 52,2% ogółu zarejestrowanych w urzędach pracy, a ich liczba była o 13,9% wyższa niż w roku poprzednim. Mniejszy wzrost (o 6,4%) odnotowano w populacji bezrobotnych kobiet, których odsetek obniżył się w skali roku o 1,7 p.proc. (do 47,8%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym roku 83,4% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2011 r. – 83,9%), 79,4% stanowiły osoby poprzednio pracujące (przed rokiem – 78,2%), a 43,6% mieszkało na wsi (w roku poprzednim – 44,2%).

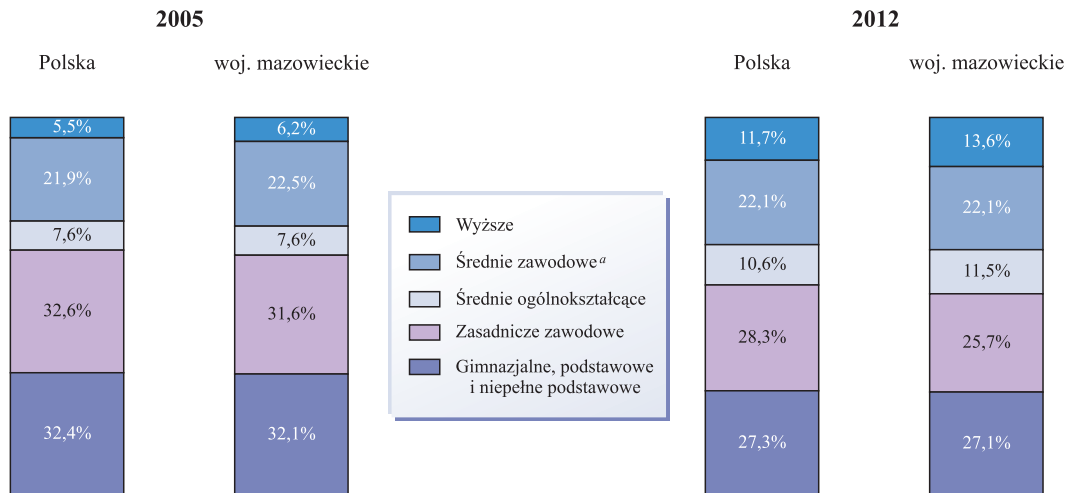
W końcu grudnia 2012 r. największą grupę wśród bezrobotnych w województwie nadal stanowiły osoby w wieku 25–34 lata, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,1 p.proc. i wyniósł 28,9%. W skali roku największe zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób w wieku 15–24 lata (spadek o 1,0 p.proc.) oraz w wieku 55 lat i więcej (wzrost o 1,0 p.proc.).

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. W końcu grudnia 2012 r. dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (odpowiednio 27,1% i 25,7% ogółu bezrobotnych). Udział obydwu wymienionych grup zmniejszył się w porównaniu z 2011 r. (odpowiednio o 0,4 p.proc. i o 0,2 p.proc.). Większe niż przed rokiem problemy ze znalezieniem pracy miały również osoby z wyższym wykształceniem, których liczba w ujęciu rocznym zwiększyła się najbardziej (o 16,5%), a ich odsetek wzrósł o 0,7 p.proc. (do 13,6%).

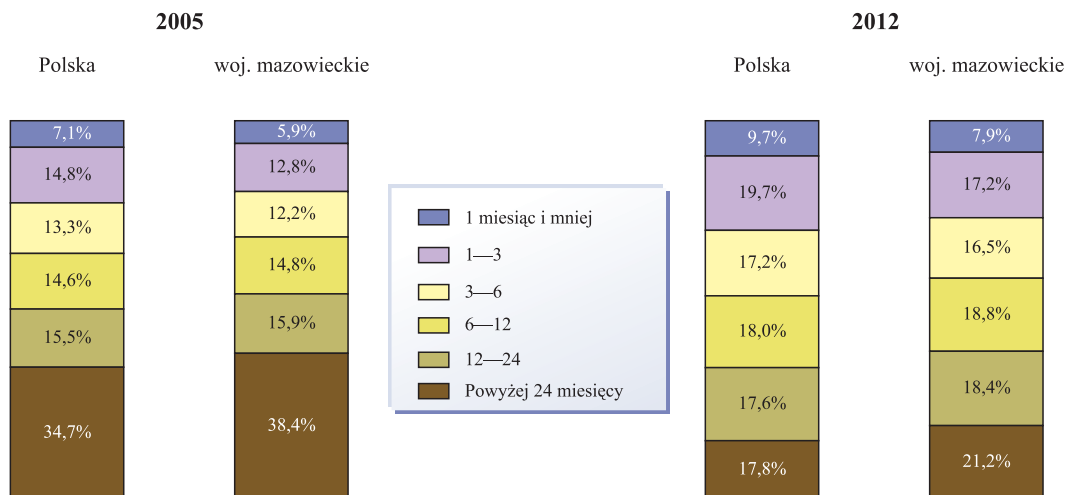
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

W strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy zwiększył się w skali roku odsetek osób poszukujących pracy dłużej niż 1 rok (o 0,6 p.proc. do 39,6%), a ich liczba wzrosła o 11,7%. Zwiększył się również udział osób pozostających bez pracy przez okres 3–6 miesięcy (o 0,5 p.proc. do 16,5%).

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy nadal miały osoby ze stażem 1–5 lat oraz osoby dotychczas niepracujące, które łącznie stanowiły ponad dwie piąte ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 21,5% i 20,6%). W porównaniu z rokiem poprzednim pogorszyła się sytuacja osób z najdłuższym stażem pracy (powyżej 30 lat) – wzrost liczby tych osób w skali roku był największy (19,5%), a ich odsetek zwiększył się o 0,3 p.proc. (do 3,9%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu grudnia 2012 r. obniżył się w skali roku udział osób długotrwale bezrobotnych stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem (o 0,2 p.proc. do 52,0%). Zmniejszył się również udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,9 p.proc. do 18,2%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,6 p.proc. do 32,4%). Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,3 p.proc. do 24,5%) oraz osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,3 p.proc. do 6,7%). Na poziomie sprzed roku pozostał odsetek osób niepełnosprawnych (3,7%). Liczba bezrobotnych zwiększyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, najbardziej wśród osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 15,5%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie mazowieckim**

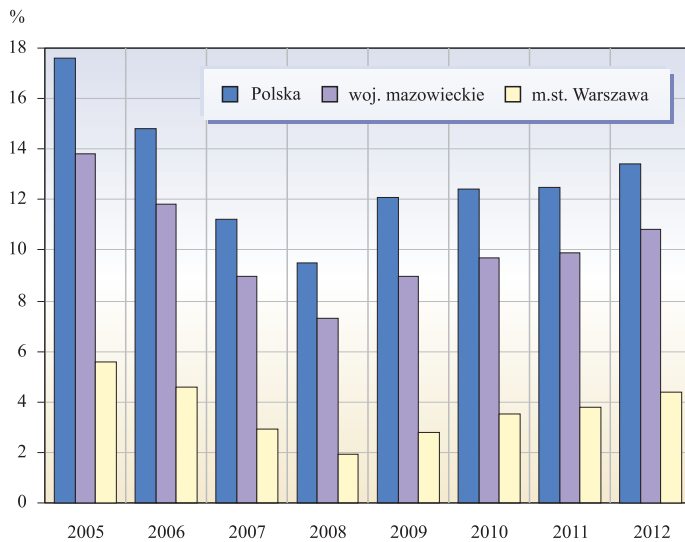
Wyszczególnienie	2011				2012			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	261,2	239,6	236,7	246,7	265,8	251,5	257,0	271,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	106,1	105,1	104,9	103,5	101,8	105,0	108,6	110,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	80,9	59,6	67,5	75,0	78,1	60,6	74,6	80,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	97,0	86,3	84,1	86,8	96,6	101,5	110,6	107,5
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	58,1	81,3	70,4	64,9	59,1	74,8	69,1	65,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	94,2	92,9	85,4	88,5	101,7	92,1	98,2	101,2
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ) w tysiącach osób	22,8	-21,6	-2,9	10,1	19,0	-14,3	5,5	14,9
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	10,4	9,6	9,5	9,8 ^a	10,5	10,0	10,2	10,8

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

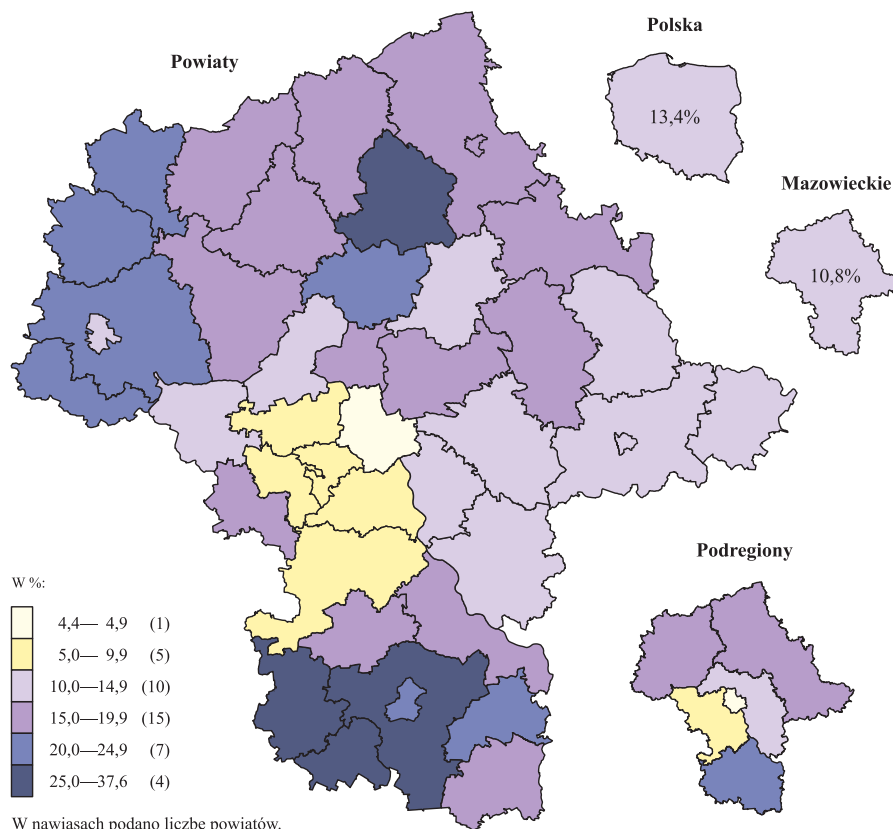
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w kolejnych miesiącach 2012 r. była wyższa niż w 2011 r., przy czym począwszy od kwietnia różnica ta sukcesywnie zwiększała się. W końcu grudnia stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 10,8% i była o 1,0 p.proc. wyższa niż rok wcześniej. W kraju stopa bezrobocia zwiększyła się w skali roku o 0,9 p.proc. i wyniosła 13,4%.

Wyk. 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

W porównaniu z grudniem 2011 r. stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich powiatach, z wyjątkiem nowodworskiego, w którym nie zmieniła się. Największy wzrost odnotowano w powiecie włościańskim (o 2,5 p.proc.), gostyńskim (o 2,2 p.proc.) i legionowskim (o 2,1 p.proc.), a najmniejszy – w ciechanowskim (o 0,1 p.proc.), m. Ostrołęce (o 0,2 p.proc.) oraz wyszkowskim i warszawskim zachodnim (po 0,3 p.proc.). W województwie nadal obserwowano bardzo duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w powiatach wyniosła 33,2 p.proc. (w 2011 r. – 33,4 p.proc.). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w dalszym ciągu należały szydłowiecki (37,6%) i radomski (30,7%), a o najniższej – m.st. Warszawa (4,4%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2012 r. w województwie mazowieckim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 293,9 tys. osób i zwiększyła się o 3,8% w skali roku (wobec spadku o 11,3% przed rokiem). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych obniżył się w skali roku o 1,3 p.proc. (do 73,7%). Zmniejszył się również udział osób dotychczas niepracujących (o 1,7 p.proc. do 23,1%), absolwentów (o 0,4 p.proc. do 11,5%) oraz osób zamieszkałych na wsi (o 0,2 p.proc. do 41,1%). Zwiększył się natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 1,2 p.proc. do 4,4%).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie mazowieckim w 2012 r. wyrejestrowano 268,7 tys. osób, tj. o 2,2% mniej niż w roku poprzednim (wobec spadku o 9,9% w 2011 r.). Z tytułu podjęcia pracy (nadal głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 116,7 tys. osób (wobec 117,5 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 0,6 p.proc. (do 43,4%). Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł również odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawców (o 3,0 p.proc. do 8,9%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,1 p.proc. do 4,7%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 3,4 p.proc. do 32,9%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p.proc. do 0,8%).

W 2012 r. w województwie mazowieckim bilans bezrobotnych kształtował się niekorzystnie – w ciągu roku zarejestrowano o 25,2 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 109,4% (w kraju wskaźnik ten wyniósł 106,2%). Zarówno w województwie, jak i w kraju w omawianym roku płynność bezrobocia była większa niż w 2011 r.

Do powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego w 2012 r. zgłoszono 80,3 tys. ofert zatrudnienia, tj. o 8,4% więcej niż w roku poprzednim. W ciągu roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w m.st. Warszawie (23,2 tys.), powiecie plockim (3,6 tys.) i m. Radomiu (3,2 tys.), a najmniej – w powiatach: białobrzeskim, ostrołęckim i zwoleńskim (po 0,6 tys.). W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 114 osób bezrobotnych (wobec 119 osób przed rokiem); w kraju średnio 92 osoby bezrobotne. Najmniejszą liczbę bezrobotnych na 1 ofertę pracy odnotowano w powiecie sochaczewskim (12 osób) i m. Siedlcach (34 osoby). Najmniej korzystna sytuacja miała miejsce w 6 powiatach (białobrzeskim, grójeckim, przysuskim, sochaczewskim, zwoleńskim i żyrardowskim), w których urzędy pracy w końcu roku nie dysponowały wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹ przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r. w województwie mazowieckim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił wzrost bezrobocia; zwiększyła się liczba bezrobotnych oraz wzrosła stopa bezrobocia (a wzrost dotyczył tylko kobiet),
- zmniejszyła się liczba pracujących oraz wskaźnik zatrudnienia,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2012 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie mazowieckim liczyła 2636 tys. osób, a biernych zawodowo – 1772 tys. Ludność aktywna zawodowo obejmowała pracujących w liczbie 2427 tys. osób i bezrobotnych – 209 tys.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

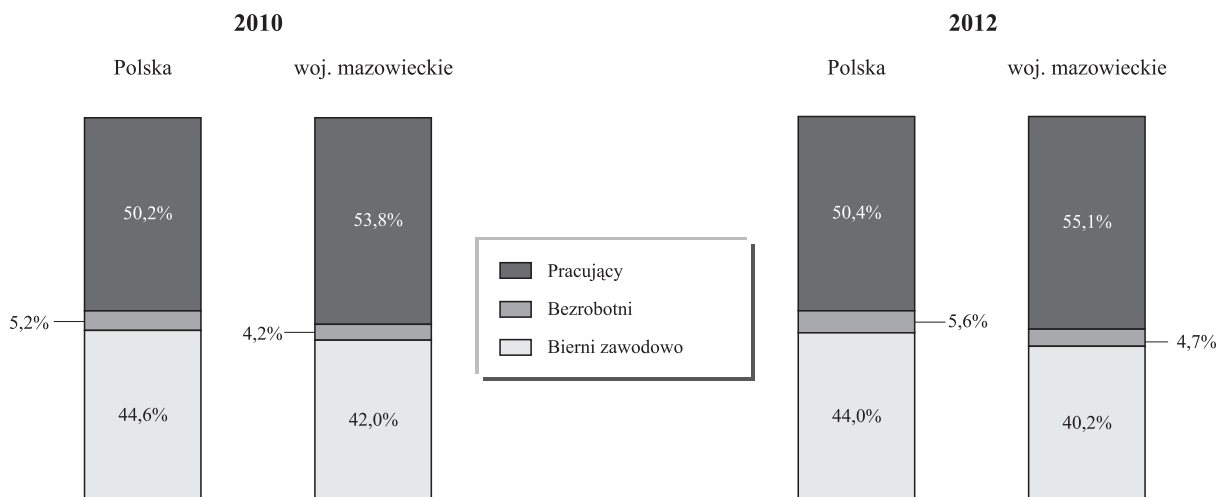
Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17295	17394
pracujący.....	15557	15613	15636
bezrobotni.....	1597	1682	1757
Bierni zawodowo w tys.	13826	13729	13656
Współczynnik aktywności zawodowej w %....	55,4	55,7	56,0
Wskaźnik zatrudnienia w %.....	50,2	50,3	50,4
Stopa bezrobocia w %.....	9,3	9,7	10,1
MAZOWIECKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	2488	2650	2636
pracujący.....	2306	2447	2427
bezrobotni.....	182	202	209
Bierni zawodowo w tys.	1799	1754	1772
Współczynnik aktywności zawodowej w %....	58,0	60,2	59,8
Wskaźnik zatrudnienia w %.....	53,8	55,6	55,1
Stopa bezrobocia w %.....	7,3	7,6	7,9

W strukturze ludności według statusu na rynku pracy w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszył się udział pracujących (o 0,5 p.proc.), zwiększył się natomiast odsetek biernych zawodowo (o 0,4 p.proc.) oraz nieznacznie – bezrobotnych. (o 0,1 p.proc.).

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale

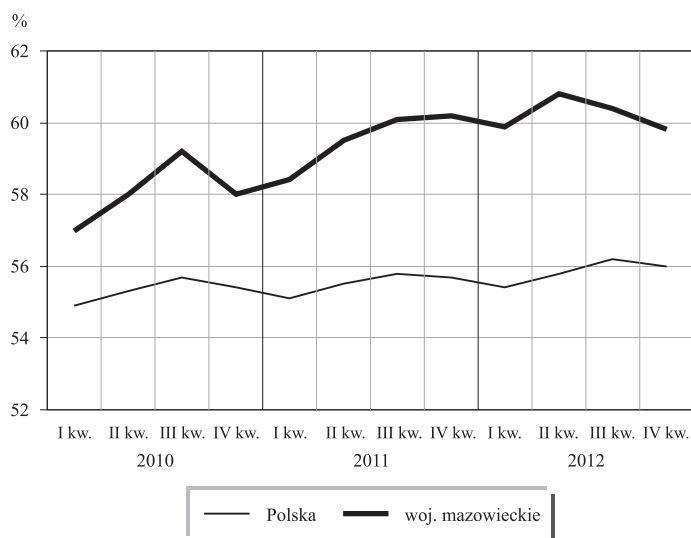

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2012 r. w stosunku do notowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku zmniejszyła się o 14 tys. osób (tj. o 0,5%). Zmiana ta w podobnym stopniu dotyczyła mężczyzn i kobiet.

W IV kwartale 2012 r. w województwie mazowieckim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na naj-

Wyk. 23. Współczynnik aktywności zawodowej

wyższym poziomie w kraju i wyniósł 59,8%. W skali roku współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,4 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej w omawianym okresie wyniósł 56,0% i zwiększył się o 0,3 p.proc w stosunku do notowanego w IV kwartale 2011 r. W IV kwartale 2012 r., podobnie jak przed rokiem, wyższą aktywnością zawodową w województwie charakteryzowali się mężczyźni niż kobiety (68,4% wobec 52,0%).

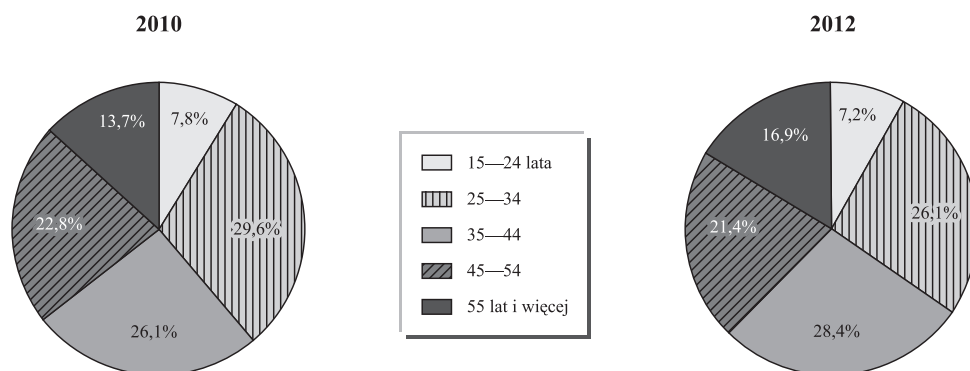
Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

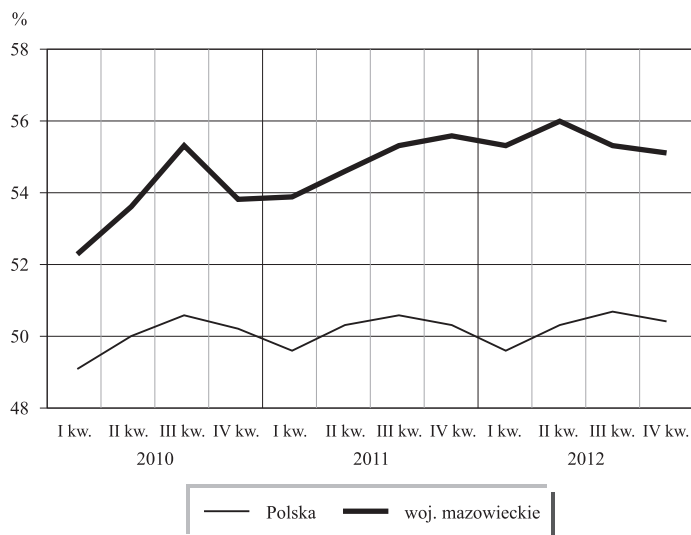
Mazowieckie, to województwo o największej liczbie pracujących. W IV kwartale 2012 r. w województwie populacja pracujących liczyła 2427 tys. osób i stanowiła 15,5% ogółu pracujących w kraju. W skali roku liczba pracujących w województwie zmniejszyła się o 20 tys. osób (tj. o 0,8%), co było wynikiem spadku liczby pracujących zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

W IV kwartale 2012 r. najmniejszy udział w populacji pracujących miały osoby z najmłodszej grupy wieku, tj. 15–24 lata (7,2%). Największym natomiast udziałem (28,4%) charakteryzowały się osoby w wieku 35–44 lata. W stosunku do analogicznego okresu 2011 r. największe zmiany w strukturze pracujących zanotowano w grupie osób w wieku 25–34 lata (spadek 3,1 p.proc.) oraz w grupie 55 lat i więcej (wzrost o 1,4 p.proc.).

Wyk. 24. Struktura pracujących według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie mazowieckim w analizowanym kwartale ukształtował się na poziomie 55,1% i był najwyższy w kraju. W skali roku wskaźnik zatrudnienia obniżył się o 0,5 p.proc., a obserwowany w tym czasie spadek dotyczył zarówno mężczyzn, jak i kobiet. W województwie nadal wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był

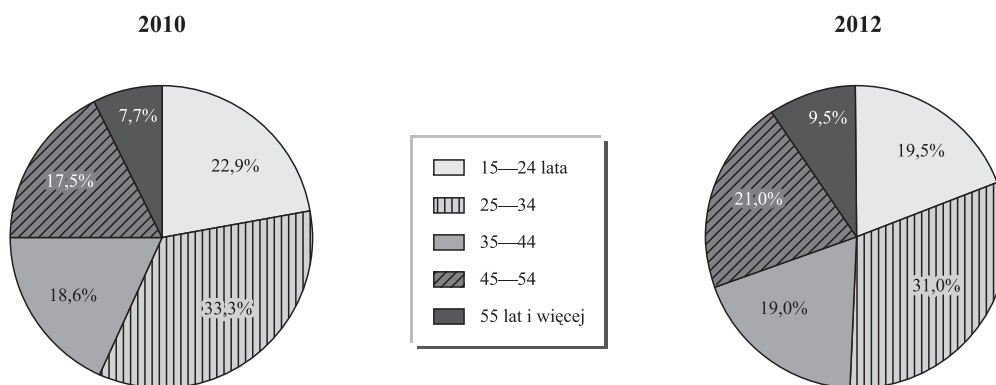
wyraźnie wyższy niż dla kobiet (63,2% wobec 47,7%). W kraju wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 50,4% i zwiększył się o 0,1 p.proc. w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku.

W IV kwartale 2012 r. liczba bezrobotnych w województwie mazowieckim wyniosła 209 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 7 tys. (tj. o 3,5%). Było to wynikiem wzrostu liczby bezrobotnych kobiet, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

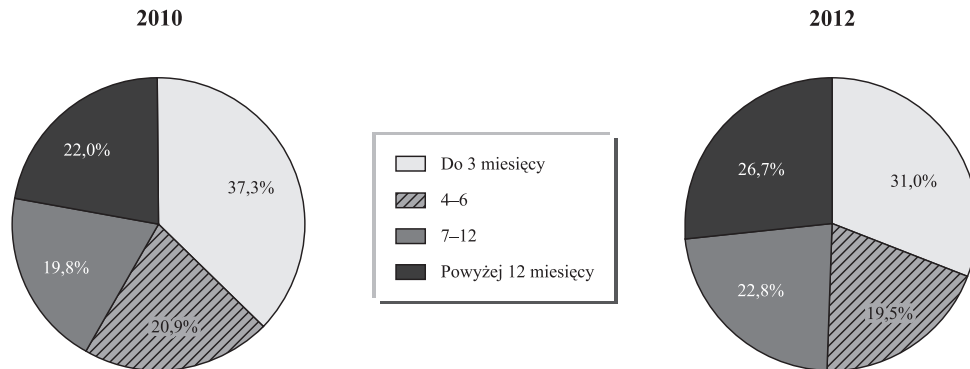
W omawianym kwartale wśród bezrobotnych najbardziej liczną grupą były osoby w wieku 25–34 lata, które stanowiły prawie jedną trzecią (31,0%) tej populacji w województwie. Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby w wieku 55 lat i więcej (9,5%). W stosunku do IV kwartału 2011 r. największe zmiany w strukturze bezrobotnych wystąpiły w grupie osób w wieku 15–24 lata (spadek o 7,7 p.proc.) oraz w wieku 25–34 lata (wzrost o 4,3 p.proc.).

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w województwie mazowieckim w IV kwartale 2012 r. wyniósł 9,9 miesiąca (w kraju – 11,7 miesiąca). W skali roku okres ten skrócił się o 0,5 miesiąca (w kraju – o 0,6 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy dłużej niż mężczyźni (10,4 miesiąca wobec 9,4 miesiąca). W kraju przeciętny czas poszukiwania pracy był również dłuższy dla kobiet niż dla mężczyzn (11,8 miesiąca wobec 11,6 miesiąca). W analizowanym kwartale w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 56 tys. i stanowiła 26,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 27,7%). W kraju w IV kwartale 2012 r. osoby poszukujące pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły 35,7% ogólnej liczby bezrobotnych.

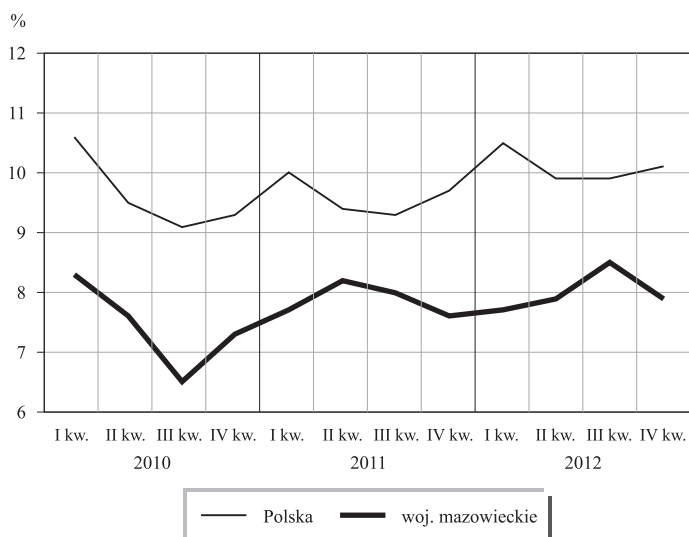
Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim w IV kwartale**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. w województwie mazowieckim ukształtowała się na poziomie 7,9% i należała do najniższych w kraju (średnia – 10,1%). W skali roku stopa bezrobocia w województwie zwiększyła się o 0,3 p.proc. (w kraju – o 0,4 p.proc.). W IV kwartale 2012 r. w województwie stopa bezrobocia mężczyzn wyniosła 7,6% i obniżyła się o 0,3 p.proc. w stosunku do notowanej w IV kwartale 2011 r. Stopa bezrobocia kobiet ukształtowała się na poziomie 8,3%, tj. o 0,9 p.proc. wyższym niż rok wcześniej.

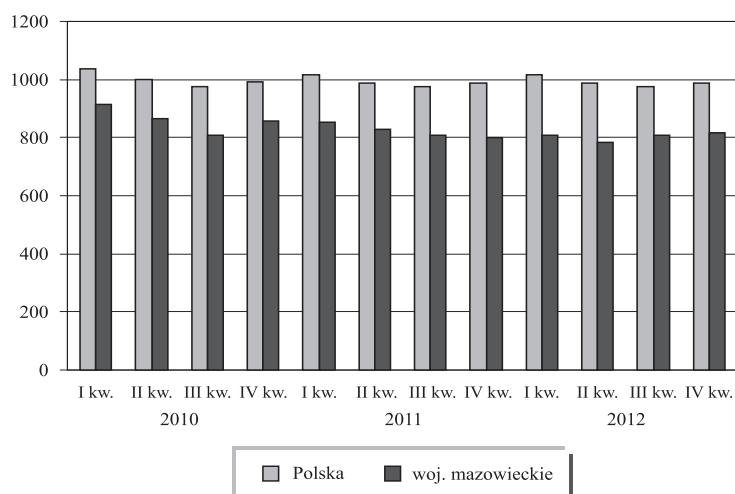
Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 28. **Stopa bezrobocia**

W IV kwartale 2012 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1772 tys. osób i stanowiła 40,2% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej (w kraju udział ten kształtował się na poziomie 44,0%). W ujęciu rocznym liczba biernych zawodowo w województwie zwiększyła się o 18 tys. osób, tj. o 1,0% (w kraju odnotowano spadek o 0,5%). W omawianym kwartale w województwie wśród biernych zawodowo przeważały kobiety (62,8%).

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W wyniku zaistniałych zmian na wojewódzkim rynku pracy zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 816 osób bezrobotnych i biernych zawodowo, a w IV kwartale 2011 r. – 799 osób. W IV kwartale 2012 r. oraz w analogicznym okresie 2011 r. obciążenie pracujących osobami niepracującymi w województwie było mniejsze niż średnio w kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie mazowieckim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

W 2012 r. w województwie mazowieckim przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły w skali roku wolniej niż w 2011 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się czas faktycznie przepracowany oraz przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.

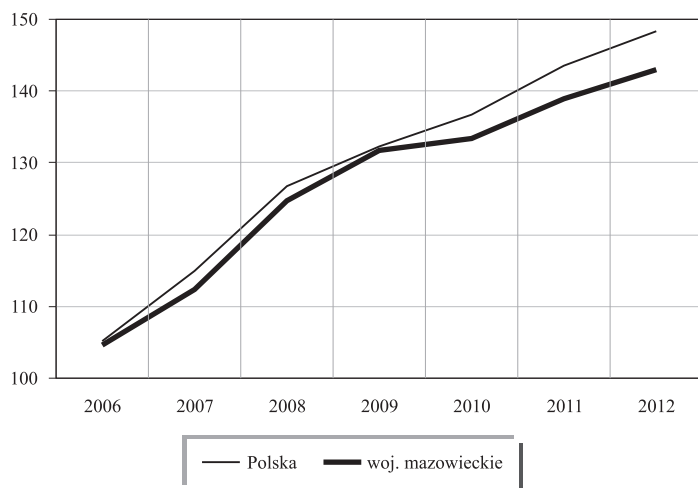
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w złotych			2005 = 100	2011 = 100
Polska	2515,70	3604,68	3728,36	148,4	103,4
Mazowieckie	3170,04	4407,27	4530,27	142,9	102,8
M.st. Warszawa	4682,60	4842,79	x	103,4

W 2012 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4530,27 zł i było o 2,8% wyższe niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 4,2% przed rokiem). W kraju przeciętne wynagrodzenie ukształtowało się na poziomie 3728,36 zł, tj. o 3,4% wyższym od notowanego w roku poprzednim (wobec wzrostu o 5,0% w 2011 r.).

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 30. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

W województwie mazowieckim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4158,33 zł i zwiększyło się o 2,5% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętne wynagrodzenie ukształtowało się na poziomie 4626,33 zł i było o 2,7% wyższe od notowanego w 2011 r.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim**

Sektory	2011				2012				w złotych
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	103,9	103,0	104,0	104,2	103,5	103,2	103,3	102,8	4530,27
w tym:									
Przemysł.....	105,0	105,2	105,2	105,1	106,2	103,5	102,5	102,1	4327,04
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe ...	104,6	104,7	105,0	105,0	105,5	103,9	102,6	101,9	4163,43
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	109,0	110,2	107,5	107,5	112,7	101,5	102,5	103,6	5792,96
Budownictwo	100,8	98,0	101,4	100,2	101,4	99,7	99,2	99,3	4933,64
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,9	101,5	104,1	105,0	104,2	104,3	103,9	102,6	4454,91
Transport i gospodarka magazy- nowa	107,5	106,4	104,5	104,1	98,1	99,9	102,0	102,4	3825,64
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	102,9	106,9	107,2	107,4	103,8	99,5	101,6	101,3	3057,39
Informacja i komunikacja	107,4	106,6	107,2	106,1	97,0	101,8	102,5	102,4	7384,73
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	100,4	100,4	99,9	100,3	111,1	107,4	108,0	105,8	4664,93
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	94,2	94,4	97,6	97,3	103,8	102,4	102,9	101,9	7025,25
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	107,5	105,8	107,3	109,3	110,1	108,9	108,0	106,7	2937,21

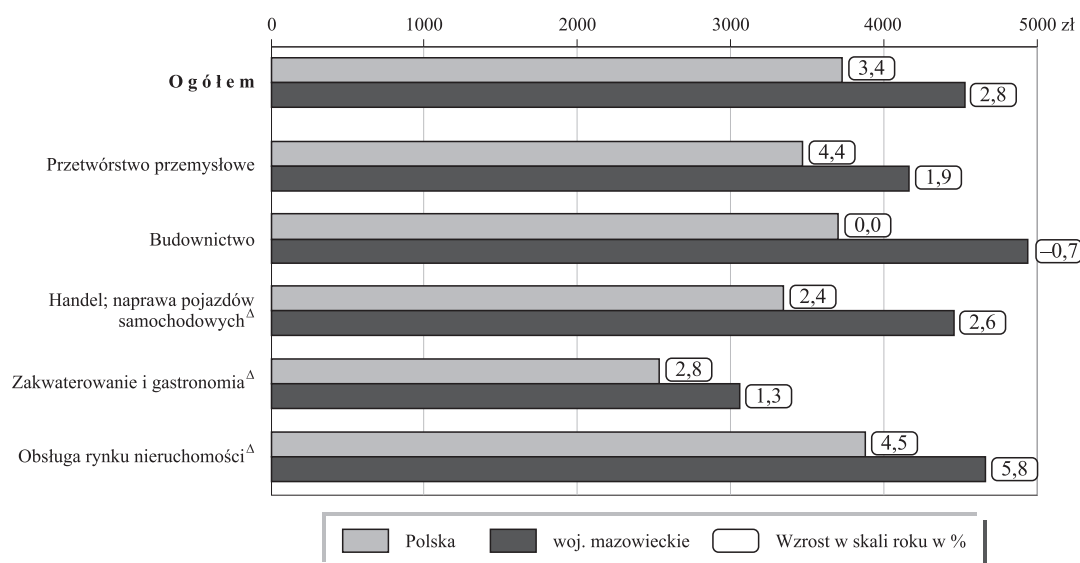
^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W województwie wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto stosunku do 2011 r. odnotowano w większości sekcji o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,8%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,6%). Niewielki spadek wynagrodzeń wystąpił w budownictwie (o 0,7%).

W omawianym roku najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim odnotowano w sekcjach informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – przekroczyły one odpowiednio o 63,0% i o 55,1% średnie wynagrodzenie w województwie. Najniższe wynagrodzenia wystąpiły w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii i były odpowiednio niższe o 35,2% i o 32,5%.

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie mazowieckim przepracowali średnio w 2012 r. ogółem 2368,3 mln godzin, tj. o 11,4 mln (o 0,5%) więcej niż przed rokiem. Czas faktycznie przepracowany zmniejszył się w sektorze publicznym (o 2,3%), a wzrósł w sektorze prywatnym (o 1,2%). Największą liczbę godzin przepracowano w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 538,0 mln (22,7% ogólnej liczby), przetwórstwo przemysłowe – 496,4 mln (odpowiednio 21,0%) oraz transport i gospodarka magazynowa – 456,7 mln (19,3%).

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.**

Średni czas przepracowany przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniósł 148 godzin (w sektorze publicznym – 143 godziny, a w prywatnym – 150 godzin).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie wyniosło 30,56 zł (w sektorze publicznym – 29,16 zł, a w prywatnym – 30,90 zł). W porównaniu z 2011 r. przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy zwiększyło się o 2,6% (w sektorze publicznym – o 1,5%, a w prywatnym – o 2,9%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymywali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 50,22 zł, a najniższe w administrowaniu i działalności wspierającej – 19,08 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W 2012 r. utrzymał się obserwowany od 2010 r. spadek przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów w skali roku. Podobnie jak w latach poprzednich, głębszy był spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z KRUS niż z ZUS.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamikę osiągnęły świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym niż wypłacane przez ZUS.

W 2012 r. w województwie mazowieckim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 1143,1 tys. osób i była o 14,9 tys. osób (tj. o 1,3%) mniejsza od notowanej przed rokiem.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych			2006 = 100	2011 = 100
POLSKA^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7414,2	7491,4	101,8	99,1
rolników indywidualnych.....	1586,0	1326,6	1374,6	81,1	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł.....	1214,75	1669,22	1759,85	144,8	105,4
w tym emerytura.....	1310,75	1783,06	1872,32	142,9	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł.....	802,52	986,24	1054,61	131,3	106,9
w tym emerytura.....	841,06	1028,51	1097,75	130,5	106,7
MAZOWIECKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1160,8	1158,0	1143,1	98,5	98,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	922,0	957,4	948,6	103,1	99,1
rolników indywidualnych.....	238,8	200,6	194,5	81,4	97,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł.....	1240,10	1719,97	1813,14	146,1	105,4
w tym emerytura.....	1337,78	1844,81	1938,61	144,8	105,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł.....	762,19	946,81	1014,74	133,1	107,2
w tym emerytura.....	789,07	978,26	1047,19	132,7	107,0

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W 2012 r. odsetek świadczeniobiorców ZUS z terenu województwa mazowieckiego w ogólnej ich zbiorowości w kraju wyniósł 12,9% i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Świadczeniobiorcy KRUS w województwie nadal stanowili najliczniejszą grupę w całej populacji w kraju (15,1%), a ich udział

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

nie zmienił się w stosunku do notowanego przed rokiem.

W 2012 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 948,6 tys. osób, tj. o 0,9% mniej niż w roku poprzednim. W skali roku wśród świadczeniobiorców ZUS w największym stopniu zmniejszyła się liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 3,1%).

Liczba emerytów obniżyła się o 0,8%. Zwiększyła się natomiast liczba osób korzystających z rent rodzinnych (o 0,2%). W 2012 r. wśród świadczeniobiorców ZUS nadal największą grupę stanowili emeryci (72,8% tej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (12,1%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie mazowieckim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1164,0	1162,3	1161,2	1158,0	1147,5	1145,9	1144,5	1143,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	98,7	98,6	98,7	98,6	98,6	98,6	98,6	98,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	960,9	960,1	959,9	957,4	950,7	949,9	949,2	948,6
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	99,1	99,1	99,1	99	98,9	98,9	98,9	99,1
rolników indywidualnych.....	203,0	202,2	201,4	200,6	196,8	196,0	195,3	194,5
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	96,6	96,6	96,6	96,6	96,9	97,0	97,0	97,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS.....	1685,04	1706,06	1714,27	1719,97	1766,07	1795,35	1805,63	1813,14
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	106,0	105,4	105,2	105,0	104,8	105,2	105,3	105,4
rolników indywidualnych.....	932,57	941,79	945,11	946,81	976,78	1001,83	1010,18	1014,74
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	104,2	103,7	103,5	103,4	104,7	106,4	106,9	107,2

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

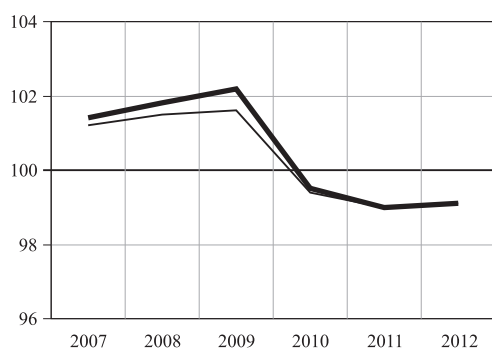
Podobnie kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – w przypadku tych samych kategorii świadczeniobiorców notowano zmniejszenie (lub zwiększenie) zbiorowości w porównaniu z rokiem poprzednim.

Emerytury i renty rolnicze w 2012 r. pobierało 194,5 tys. osób, tj. o 3,0% mniej niż w 2011 r. W skali roku zmniejszyła się liczba emerytów (o 3,2%) oraz rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 2,8%), natomiast nieznacznie wzrosła liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,1%). Wśród świadczeniobiorców KRUS nadal dominowali emeryci, którzy stanowili 81,9% tej zbiorowości. Natomiast najniższym udziałem, podobnie jak w roku poprzednim, charakteryzowały się osoby pobierające renty rodzinne (3,7%).

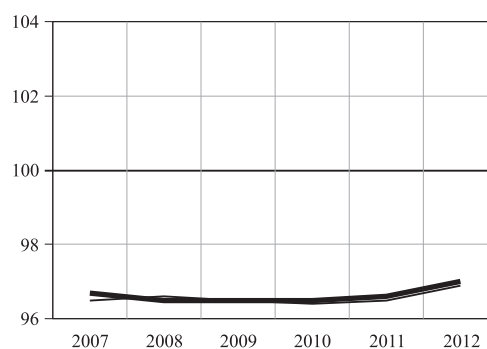
Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — woj. mazowieckie

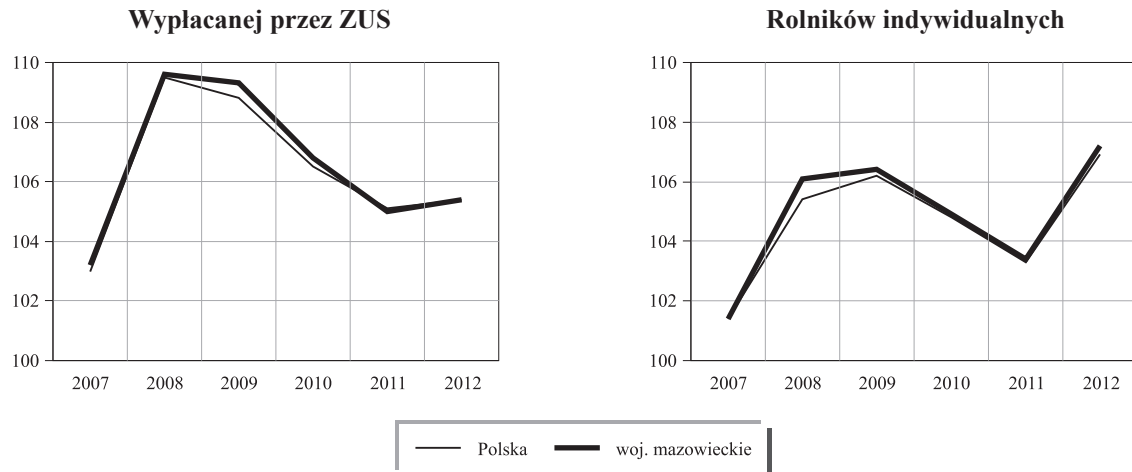
Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2012 r. w województwie mazowieckim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1813,14 zł i była wyższa o 5,4% niż w roku poprzednim (w kraju większa również o 5,4%). Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 1014,74 zł i zwiększyła się w skali roku o 7,2% (w kraju o 6,9%).

W 2012 r. tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Odmienne niż w 2011 r. szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS. W analizowanym roku różnica ta wyniosła 1,8 p.proc. w województwie i 1,5 p.proc. w kraju. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w zakresie wypłat z KRUS w województwie i w kraju w 2012 r. odnotowano w przypadku renty rodzinnej (po 8,7%). Biorąc pod uwagę świadczenia z ZUS w województwie oraz w kraju w największym stopniu zwiększyła się renta z tytułu niezdolności do pracy (odpowiednio o 6,6% i o 6,4%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
Rok poprzedni = 100

W 2012 r. w województwie mazowieckim relacja wysokości świadczeń z ZUS do średniej krajowej kształtowała się odmiennie niż w przypadku KRUS. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z ZUS (103,0% średniej krajowej) mazowieckie zajmowało drugie miejsce w kraju, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych nadal było najniższe i stanowiło 96,2% przeciętnej emerytury i renty rolniczej w kraju. W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS wysokość wszystkich świadczeń kształtowała się poniżej średniej krajowej, a odchylenia w poszczególnych kategoriach wahały się od 3,3% (przy rentach z tytułu niezdolności do pracy) do 4,6% (przy emeryturach i przy rentach rodzinnych). W przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS tylko emerytura przewyższała średnią krajową (o 3,5%), niższa była natomiast renta z tytułu niezdolności do pracy (o 5,4%) oraz renta rodzinna (o 2,3%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie mazowieckim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie mazowieckim w 2012 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły w nieco mniejszym stopniu niż rok wcześniej i w mniejszym stopniu niż przeciętnie w kraju. Wzrost cen nastąpił w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych. Spadek cen (podobnie jak w kraju) odnotowano jedynie w grupie odzież i obuwie.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

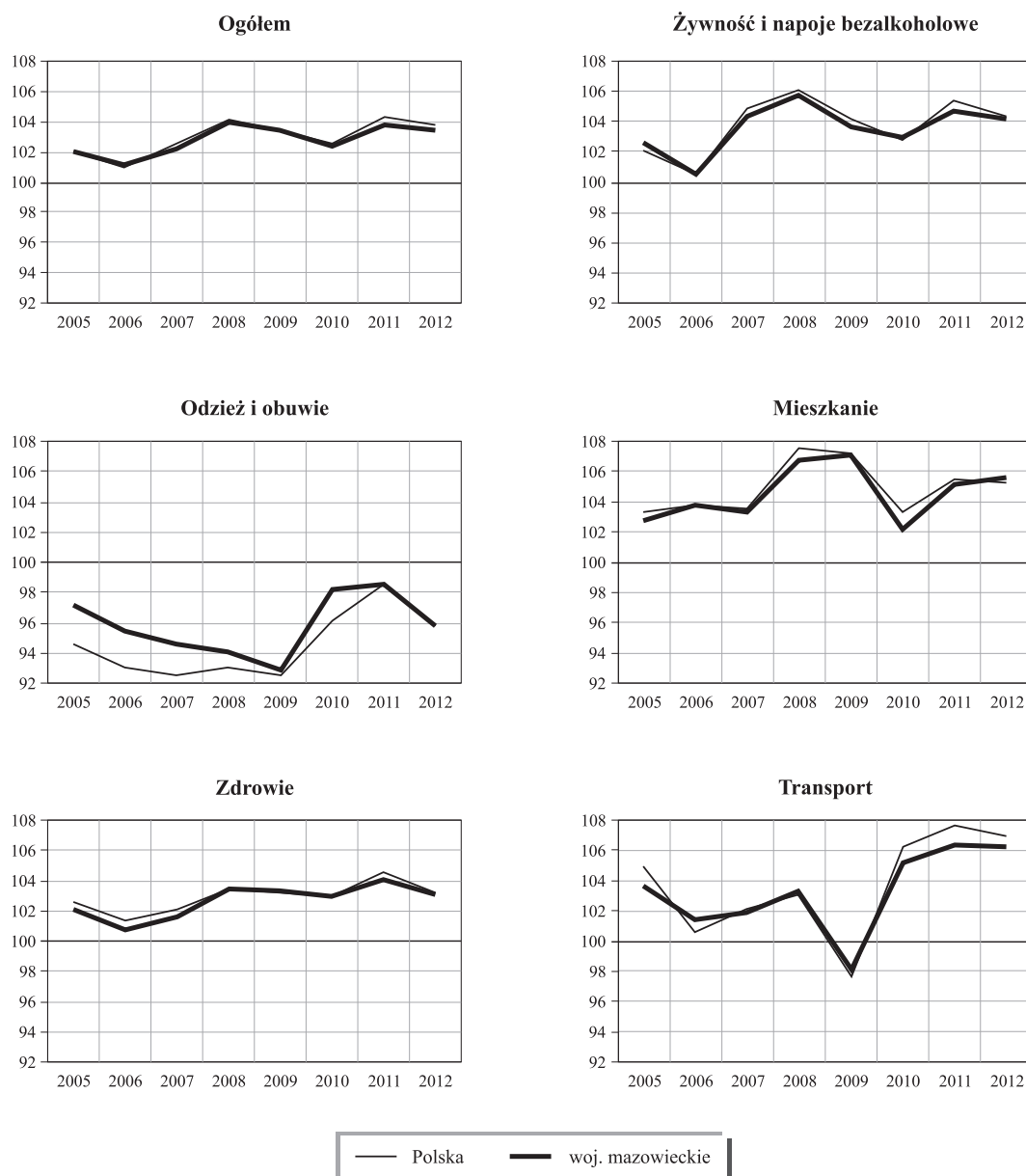
W województwie mazowieckim w 2012 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 3,5% (w kraju o 3,7%). Najbardziej wzrosły ceny towarów i usług związanych z transportem (o 6,2%), użytkowaniem mieszkania (o 5,6%) oraz edukacją (o 5,3%). Najmniej wzrosły opłaty związane z rekreacją i kulturą (o 0,8%), a ich wzrost był niższy o 2,7 p.proc. od przeciętnego wzrostu cen towarów i usług w województwie. Niższe niż w 2011 r. były ceny odzieży i obuwia (spadek o 4,3%). W 2012 r. szybciej niż przeciętnie w kra-

ju rosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, a także ceny w zakresie użytkowania mieszkania oraz edukacji.

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	104,3	103,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	105,4	104,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	103,7	104,1
Odzież i obuwie	94,6	98,5	95,8
Mieszkanie	103,3	105,5	105,2
Zdrowie	102,6	104,5	103,2
Transport	104,9	107,7	107,0
Rekreacja i kultura	100,6	100,5	101,1
Edukacja	103,2	103,4	104,2
MAZOWIECKIE			
O g ó ł e m	102,1	103,7	103,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	104,7	104,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	104,3	104,3
Odzież i obuwie	97,2	98,6	95,7
Mieszkanie	102,7	105,1	105,6
Zdrowie	102,1	104,1	103,1
Transport	103,7	106,3	106,2
Rekreacja i kultura	101,5	100,7	100,8
Edukacja	104,1	104,6	105,3

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Rok poprzedni = 100

Największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowano w I kwartale (o 4,0%), a najmniejszy w IV (o 2,7%). W I, II i III kwartale 2012 r. w największym stopniu wzrosły ceny w zakresie transportu (odpowiednio o 8,7%, 7,6% i o 6,0%), w IV kwartale najbardziej zdrożały towary i usługi związane z mieszkaniem (o 4,8%). Spadki cen w odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. dotyczyły jedynie odzieży i obuwia, przy czym największy wystąpił w III kwartale i wyniósł 5,2%, a najmniejszy – w I kwartale (3,1%).

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,0	103,8	103,8	104,3	104,0	103,9	103,6	102,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,3	106,4	103,9	104,0	104,1	103,6	104,8	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,4	104,1	104,6	104,3	104,8	104,7	104,0	103,6
Odzież i obuwie	97,2	100,2	98,6	98,2	96,9	95,7	94,8	95,3
Mieszkanie	103,9	104,4	105,9	106,1	105,8	106,4	105,4	104,8
Zdrowie	103,1	103,7	103,9	105,5	103,8	103,4	103,5	101,7
Transport	105,6	105,6	105,9	108,1	108,7	107,6	106,0	102,7
Rekreacja i kultura	100,0	100,7	100,9	101,2	100,6	100,5	100,9	101,0
Edukacja	102,7	103,0	105,5	107,0	107,3	107,3	104,9	101,8

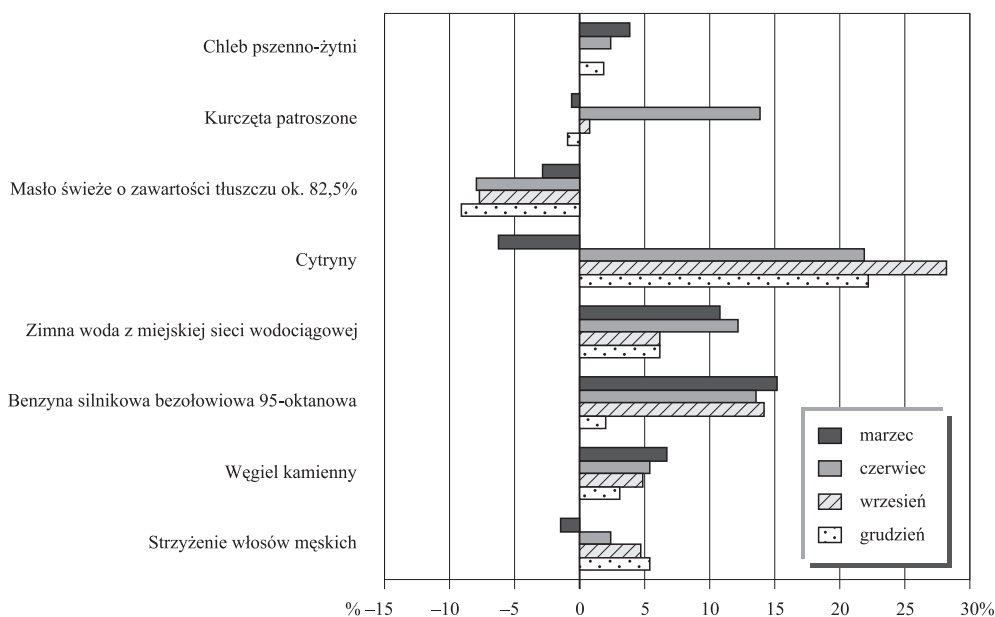
W grudniu 2012 r. ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim w zdecydowanej większości były wyższe niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku.

Wśród artykułów żywnościowych najbardziej wzrosła cena jaj kurzych świeżych (o 32,0%). Znacząco podrożały także cytryny (o 22,2%), ziemniaki (o 18,8%) oraz mięso wołowe bez kości (z udźca) – o 12,3%. Największa obniżka dotyczyła ceny masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 9,1%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 7,0%).

Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w największym stopniu wzrosły ceny papierosów „Mars” (o 10,9%), wizyty u lekarza specjalisty (o 10,9%) oraz półbutów męskich skórzanych na podszwie nieskórzanej (o 10,5%). Mniej niż w grudniu 2011 r. płacono m.in. za odtwarzacz DVD (o 8,7%), kuchnię mikrofalową (o 5,5%) i mikser elektryczny (o 3,0%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów i usług były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wyk. 35. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie mazowieckim w 2012 r.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w złotych			XII 2011 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg.....	1,33	2,25	2,25	100,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg.....	13,07	15,34	15,96	104,0
Kurczęta patroszone – za 1 kg.....	4,63	7,12	7,18	100,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg.....	19,67	22,95	23,88	104,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l.....	2,45	2,78	2,73	98,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g.....	3,10	4,63	4,29	92,7
Cebula – za 1 kg.....	1,20	1,40	1,48	105,7
Ziemniaki – za 1 kg.....	0,89	0,74	0,91	123,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg.....	3,03	3,95	3,93	99,5
Sok jabłkowy – za 1 l.....	2,83	3,73	3,82	102,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.....	458,31	484,87	476,09	98,2
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę.....	146,77	172,72	180,58	104,6
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	18,61	19,83	106,6
Proszek do prania – za 400 g.....	2,97	4,46	4,60	103,1
Wizyta u lekarza specjalisty.....	51,31	74,13	79,90	107,8
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	1,94	2,46	2,64	107,3
Bilet normalny do kina.....	12,72	15,89	16,68	105,0
MAZOWIECKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg.....	1,36	2,11	2,15	101,9
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg.....	13,52	15,45	16,16	104,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg.....	5,07	7,39	7,32	99,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg.....	19,95	24,51	25	102,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l.....	2,49	3,02	2,81	93,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g.....	3,15	4,85	4,41	90,9
Cebula – za 1 kg.....	1,27	1,48	1,38	93,2
Ziemniaki – za 1 kg.....	1,04	0,80	0,95	118,8
Cukier biały kryształ – za 1 kg.....	3,07	4,02	4,01	99,8
Sok jabłkowy – za 1 l.....	2,84	3,73	3,89	104,3
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.....	494,81	494,14	479,68	97,1
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę.....	153,78	176,42	194,88	110,5
Ciepła woda – za 1 m ³	14,49	20,10	21,32	106,1
Proszek do prania – za 400 g.....	.	4,48	4,56	101,8
Wizyta u lekarza specjalisty.....	55,05	82,08	91,04	110,9
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	2,18	3,16	3,25	102,8
Bilet normalny do kina.....	13,00	17,68	18,05	102,1

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2011 r. z powodu przesuszenia gleby, miejscami znacznego, było utrudnione. Mimo to siew zbóż ozimych i rzepaku ozimego przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, przy czym wzrost roślin na polach był bardzo nierówny. Stan upraw ozimych przed wejściem w okres zimowego spoczynku był słabszy niż w poprzednim roku, a trudne warunki agrometeorologiczne w zimie i na przedwiośniu spowodowały znaczne straty w niektórych gatunkach tych upraw. Według rzeczoznawców terenowych GUS w województwie mazowieckim zaorano ponad 20% powierzchni zasiewów jęczmienia ozimego oraz pszenicy ozimej i ponad 30% rzepaku i rzepiku ozimego. Głównymi przyczynami powstałych szkód zimowych były silne mrozy, duże wahania temperatur oraz wysuszające wiatry.

Wznowienie wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych nastąpiło w trzeciej dekadzie marca, natomiast pod koniec miesiąca rolnicy rozpoczęli siew upraw jarych oraz przesiewy po zaoranych oziminach. Warunki pogodowe w kwietniu sprzyjały powszechnie prowadzonym pracom polowym oraz wzrostowi i rozwojowi roślin jarych, wpłynęły również na poprawę stanu upraw ozimych. W trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęło się kwitnienie drzew owocowych. Warunki agrometeorologiczne w maju były zróżnicowane. Ciepła i słoneczna pogoda w pierwszej dekadzie miesiąca przyczyniła się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin okopowych oraz plantacji upraw ozimych i jarych. Ochłodzenie notowane od drugiej dekady maja wpłynęło na przejściowe spowolnienie wegetacji zbóż i warzyw. Ponadto opady deszczu nie w pełni pokrywały zapotrzebowanie roślin na wodę. Czerwiec charakteryzował się wysokimi temperaturami (przekraczającymi nawet 30°C) i częstymi, a niekiedy obfitymi opadami deszczu, co przyczyniło się do prawidłowego rozwoju roślin uprawnych. Lokalnie występowały problemy ze zbiorem siana z łąk, spowodowane nadmiernym uwilgotnieniem gleby.

Żniwa rozpoczęły się wcześniej niż w roku poprzednim i przebiegały bez zakłóceń. Zarówno w lipcu, jak i sierpniu warunki agrometeorologiczne były korzystne dla rolnictwa. Ciepła i słoneczna pogoda, a także dostateczne uwilgotnienie gleby sprzyjały dojrzewaniu zbóż i kukurydzy. Warunki pogodowe korzystnie wpłynęły również na stan upraw okopowych, warzywniczych i sadowniczych.

Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki do przeprowadzania zbioru upraw okopowych i pastewnych, natomiast niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Niedobór opadów utrudniał wykonywanie jesiennych prac polowych, a także wschody i rozwój roślin ozimych. W październiku warunki agrometeorologiczne były korzystne dla rolnictwa. Przelotne opady deszczu, choć niewielkie, to przy słabym usłonecznieniu powodowały dobre uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby, co korzystnie wpłynęło na wzrost zasianych ozimin i rzepaku. Zakończono zbiory ziemniaków i roślin okopowych pastewnych, kończył się również zbiór buraków cukrowych, warzyw kapustnych i korzeniowych oraz późnych odmian jabłek i gruszek. Ciepły, pogodny listopad sprzyjał nie tylko przeprowadzaniu niezbędnych prac polowych, ale także wschodom i krzewieniu się ozimin oraz przygotowywaniu ich do zimowego spoczynku.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	31,5	32,9	34,6
rzepak i rzepik	26,3	22,4	25,9
ziemniaki ^a	176	230	242
buraki cukrowe	416	574	582
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:			
bydło	34,5	37,3	38,4
trzoda chlewna ^b	113,9	87,5	77,0
owce	2,0	1,6	1,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	825,9	753,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^c za 1 dt	36,69	81,99	89,34
ziarno żyta ^c za 1 dt	27,64	74,24	74,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	49,57	44,97
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	5,58	6,40
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	4,52	5,40
mleko krowie za 1 l	0,93	1,21	1,20
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	95,51	94,65
ziarno żyta za 1 dt	34,67	78,79	80,85
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	111,47	60,79
prosię na chów za 1 szt.	131,00	121,13	173,57
MAZOWIECKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	26,4	25,9	28,3
rzepak i rzepik	18,8	22,2	25,2
ziemniaki ^a	160	209	221
buraki cukrowe	409	400	578
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:			
bydło	44,7	49,1	51,9
trzoda chlewna ^b	94,9	62,8	49,4
owce	0,5	0,3	0,4
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	883,7	1009,9	909,4
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^c za 1 dt	38,25	85,13	90,96
ziarno żyta ^c za 1 dt	25,28	81,83	73,76
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	45,53	65,99	45,37
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,15	5,25	6,06
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,86	4,57	5,41
mleko krowie za 1 l	0,90	1,21	1,20
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	43,84	95,36	93,67
ziarno żyta za 1 dt	29,36	74,18	73,64
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,61	100,54	61,55
prosię na chów za 1 szt.	132,15	106,31	159,19

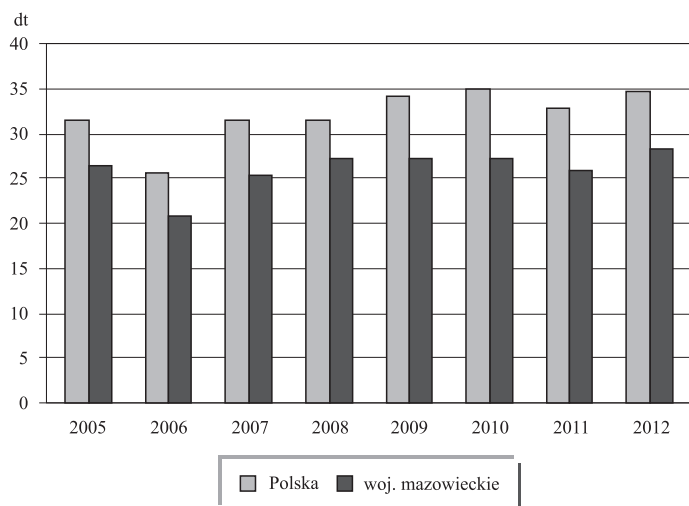
^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. ^b Stan w końcu lipca. ^c Bez ziarna siewnego.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2012 r. w województwie mazowieckim produkcja zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz buraków cukrowych była większa niż przed rokiem, co było wynikiem wyższych plonów, a w przypadku zbóż – również zwiększenia powierzchni upraw. Zbiory ziemniaków oraz rzepaku i rzepiku były mniejsze niż rok wcześniej, a o spadku produkcji tych upraw zdecydowało znaczne zmniejszenie areалу, podczas gdy plonowanie było lepsze.

W 2012 r. powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 915,9 tys. ha i była większa od notowanej przed rokiem o 7,0%, natomiast w odniesieniu do 2005 r. była mniejsza o 7,0%. Plony uzyskane z 1 ha powierzchni – 28,3 dt – były wyższe stosownie o 2,4 dt i o 1,9 dt. Zbiory tej grupy zbóż oszacowane na 2587,7 tys. ton były o 16,9% większe od niskich uzyskanych przed rokiem,

Wyk. 36. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

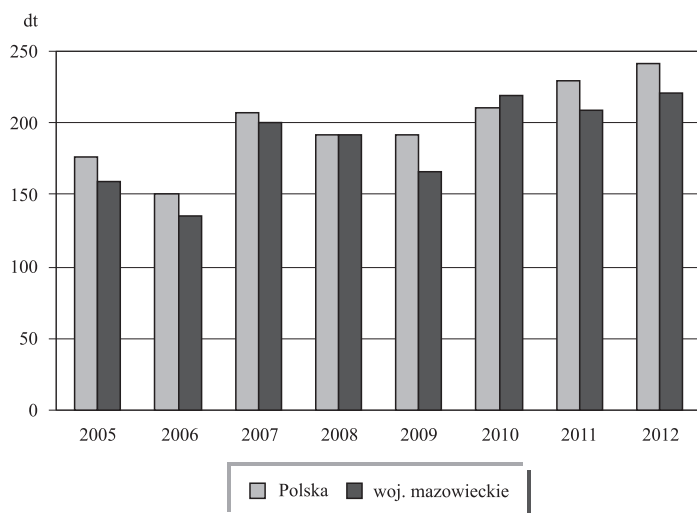

jednak o 8,8% mniejsze niż w 2009 r., kiedy to osiągnęły najwyższy poziom w ciągu ostatnich ośmiu lat. W latach 2005–2012 udział powierzchni zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w ogólnej powierzchni tych upraw w kraju wynosił średnio 12,5%, a udział zbiorów – 10,1%. Plony w każdym roku były niższe niż przeciętnie w kraju – w omawianym okresie wyniosły średnio 26,1 dt z 1 ha wobec 32,1 dt.

Pomimo lepszego niż przed rokiem plonowania rzepaku i rzepiku zbiory tych upraw były mniejsze. Było to wynikiem znacznych strat w zasiewach odmian ozimych, a także mniejszej powierzchni uprawy odmian jarych. W 2012 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 42,1 tys. ha i była o 16,9% mniejsza niż przed rokiem, jednak 1,8–2 razy większa niż w latach 2005 i 2006. Plony wyniosły 25,2 dt z 1 ha i w odniesieniu do roku 2011 i 2005 były wyższe odpowiednio o 3,0 dt i o 6,4 dt, ale w porównaniu z 2007 r. były niższe o 6,6 dt. Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowane na 106,1 tys. ton były o 5,5% mniejsze niż rok wcześniej i 2,4 razy większe niż siedem lat wcześniej. Zwiększa się udział województwa w krajowej produkcji tych upraw; o ile w 2005 r. udział powierzchni wynosił 4,2%, to w 2012 r. – 5,8%, a udział zbiorów odpowiednio – 3,0% i 5,7%. W latach 2005–2012 średnie plony rzepaku i rzepiku kształtowały się na nieco niższym poziomie niż w kraju i wynosiły 24,4 dt z 1 ha wobec 26,2 dt.

Od kilku lat uprawa ziemniaków ulega ograniczeniu – w 2012 r. wyniosła 46,0 tys. ha (łącznie z powierzchnią uprawy w ogrodach przydomowych), rok wcześniej 53,2 tys. ha, natomiast

Wyk. 37. Plony ziemniaków z 1 ha

w 2006 r. (w którym notowano największy areal tej uprawy w latach 2005–2012) wyniosła 99,7 tys. ha. W skali roku oznacza to zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków o 13,6%, a w skali sześciu lat – o 53,9%. Szacuje się, że rolnicy z województwa mazowieckiego zebrali 1015,7 tys. ton ziemniaków, tj. o 8,8% mniej niż w 2011 r., a także o 19,6% mniej niż w 2005 r. i o 38,7% niż w 2007 r. W latach 2005–2012 wojewódzki areal ziemniaków stanowił średnio 14,4% krajowej powierzchni tej uprawy, a zbiory – 13,5%. W sześciu spośród ośmiu analizowanych lat plony były niższe niż przeciętnie w kraju – średnio z 1 ha wyniosły 188 dt wobec 200 dt.

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2012 r. wyniosła 10,9 tys. ha i była mniejsza o 13,3% niż przed rokiem, a także o ponad 50% niż w latach 2005–2007. Uzyskane z 1 ha powierzchni plony – 578 dt – były wyższe o 44,5% niż w 2011 r. i o 41,3% niż w 2005 r. W wyniku znacznie lepszego niż przed rokiem plonowania zbiory buraków cukrowych (631,9 tys. ton) były o 25,3% wyższe, jednak w odniesieniu do pierwszych trzech lat analizy były niższe o 30–38%. Udział województwa w krajowej produkcji buraków cukrowych zmniejsza się – w latach 2005–2012 udział powierzchni buraków zmniejszył się z 9,0% w 2006 r. do 5,2% w 2012 r., a udział zbiorów odpowiednio z 8,9% do 5,1%. W okresie ośmiu lat plony buraków cukrowych w województwie kształtowały się na niższym poziomie niż w kraju; przeciętnie wyniosły 445 dt z 1 ha wobec 502 dt.

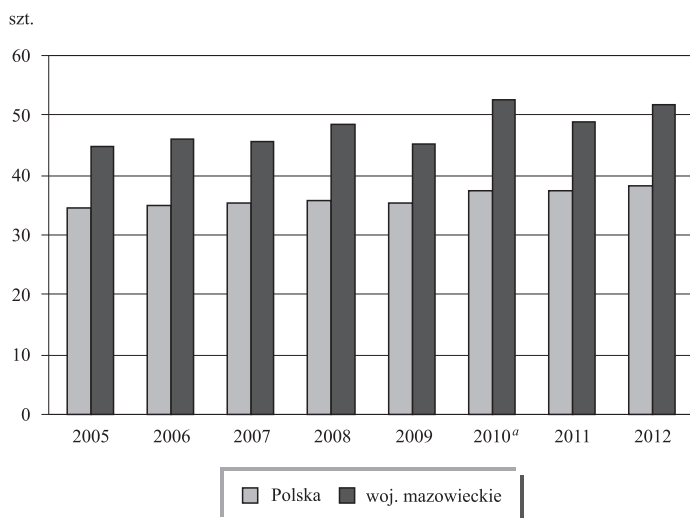
■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie mazowieckim zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2005 r. odnotowano niewielki wzrost liczebności stada bydła i głęboki spadek stada trzody chlewnej. Pogłowie owiec było większe niż rok wcześniej, ale dużo mniejsze niż siedem lat wcześniej, natomiast pogłowie drobiu w skali roku było mniejsze, a w skali siedmiu lat – nieco większe.

W czerwcu 2012 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 1050,6 tys. szt. i było większe o 3,3% w porównaniu z poprzednim rokiem i o 10,1% w porównaniu z 2005 r. W kraju liczebność stada bydła w odniesieniu do tych dwóch lat zwiększyła się odpowiednio o 0,3% i o 5,4%. W latach 2005–2012 stado bydła w województwie co roku stanowiło ok. 18% tego pogłowia w kraju.

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej związanej z tymi gatunkami – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

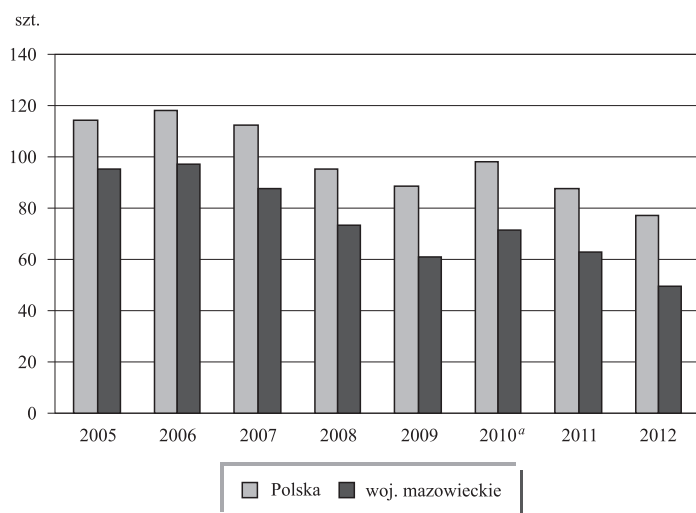
Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W strukturze stada bydła ogółem zmniejsza się udział krów – o ile w 2005 r. stanowiły one 58,8%, to w 2012 r. 49,0% (o 9,8 p.proc. mniej), przy czym udział krów mlecznych zmniejszył się o 10,9 p.proc. (do 47,6%). Wśród 16 województw mazowieckie zajmuje drugą lokatę w krajowej produkcji żywca wołowego i pierwszą lokatę w produkcji mleka (w 2011 r.).

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w lipcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W 2012 r. stado owiec liczyło 7,2 tys. szt. i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyło się o 10,8%, jednak w porównaniu z 2005 r. było mniejsze o 28,5%. W skali siedmiu lat udział województwa w krajowym pogłowiu owiec był mniejszy o 0,5 p.proc. (wyniósł 2,7% wobec 3,2%).

Pomimo redukcji pogłowia drobiu ogółem w skali roku o 8,7%, jego liczebność utrzymała się na wysokim poziomie (ponad 20,0 mln szt.) stanowiąc 15,4% ogólnopolskiego stada tego gatunku; w porównaniu z 2011 r. udział ten zwiększył się o 0,1 p.proc., a w porównaniu z 2005 r. – o 2,4 p.proc.

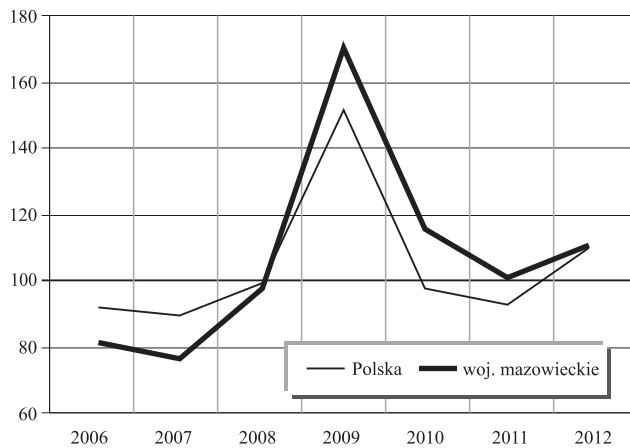
W końcu lipca 2012 r. wojewódzkie pogłowie trzody chlewnej wynosiło 999,4 tys. szt. i było mniejsze prawie o 1/4 (o 23,1%) niż w 2011 r. i o ponad połowę (o 50,7% i o 51,6%) niż w latach 2005 i 2006. W kraju spadek liczebności stada trzody chlewnej wynosił odpowiednio – 14,3% oraz 36,1% i 38,7%. W latach 2005–2012 udział województwa w krajowym pogłowiu świń zmniejszał się, i tak w pierwszym roku analizy kształtował się na poziomie 11,2%, a w ostatnim – na poziomie 8,6%. Pogłębiająca się redukcja pogłowia trzody chlewnej związana jest z dużymi wahaniami opłacalności chowu tego gatunku lub wręcz brakiem opłacalności.

■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

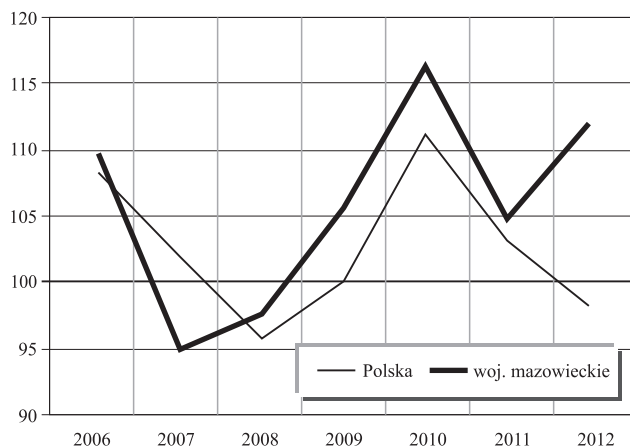
W 2012 r. producenci z województwa mazowieckiego dostarczyli do skupu więcej niż przed rokiem ziarna pszenicy i żyta, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka. Mniejsza była podaż ziemniaków oraz żywca rzeźnego wieprzowego. W kraju obserwowano podobne zmiany, przy czym skup żywca wołowego był mniejszy, natomiast ziemniaków – większy.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w 2012 r. wyniósł 513,1 tys. ton i w odniesieniu do roku poprzedniego był większy o 10,9%, a w porównaniu z 2005 r. – o 34,0%. Ziarna pszenicy skupiono 368,9 tys. ton, tj. stosownie więcej o 15,5% i o 23,8%, a ziarna żyta – 74,1 tys. ton, tj. odpowiednio więcej o 6,5% i o 29,0%. W latach 2005–2012 udział skupu zbóż ogółem od producentów z województwa mazowieckiego stanowił średnio 5,2% skupu krajowego; w ostatnim roku analizy – 6,1%. Skup pszenicy w omawianym przedziale czasowym stanowił przeciętnie 5,3% ogólnopolskiego skupu tego ziarna, a skup żyta – 7,0%; w 2012 r. udział skupu pszenicy i żyta wyniósł odpowiednio 6,5% i 7,4%.

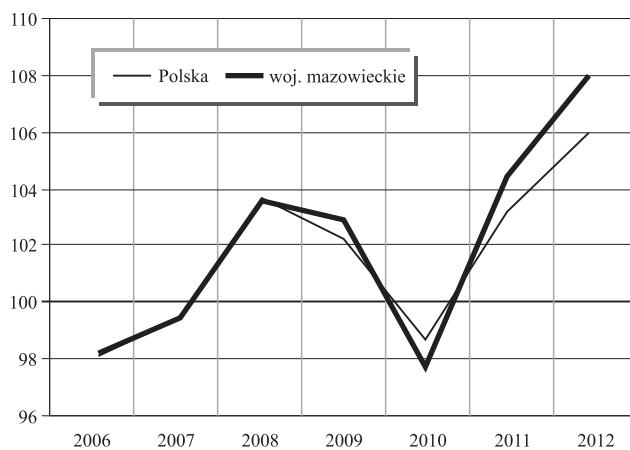
Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

W 2012 r. producenci z województwa mazowieckiego dostarczyli do skupu 41,8 tys. ton ziemniaków, tj. mniej o 32,5% niż przed rokiem i o 34,3% niż siedem lat wcześniej. W latach 2005–2012 przeciętny udział skupu ziemniaków w krajowym skupie tego surowca wyniósł 5,0%, przy czym w 2012 r. – 2,8%.

W ciągu 2012 r. skupiono 737,2 tys. ton żywca rzeźnego (w wadze żywej), czyli więcej o 12,0% w porównaniu z 2011 r. i o 46,6% w odniesieniu do 2005 r. Podaż żywca wieprzowego wyniosła 208,9 tys. ton i była mniejsza w skali roku o 5,8%, a w skali siedmiu lat – o 1,4%. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 85,9 tys. ton i był stosownie większy o 5,0% i o 12,2%. Żywca drobiowego skupiono 436,3 tys. ton, tj. więcej o 26,0% w ujęciu rocznym i o 112,6% w porównaniu z 2005 r. Z analizy danych za lata 2005–2012 wynika, że dostarczony do skupu przez producentów z województwa mazowieckiego żywiec rzeźny ogółem stanowił przeciętnie 13,8% skupu krajowego, w tym wieprzowy – 10,4% krajowego skupu tego surowca, wołowy – 15,6%, drobiowy – 17,1%. W 2012 r. udział skupu żywca rzeźnego ogółem wyniósł 16,4%, a omawianych gatunków żywca odpowiednio – 11,3%, 16,3%, 20,8%.

Skup mleka krowiego w 2012 r. – 1995,6 mln litrów – był większy o 8,0% niż rok wcześniej i o 14,6% niż siedem lat wcześniej. W latach 2005–2012 dostawy mleka do skupu od mazowieckich producentów stanowiły co roku ponad 20% ogólnokrajowego skupu tego surowca.

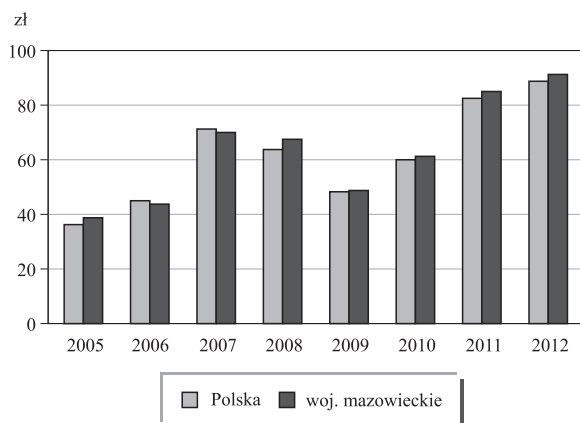
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2012 r. na rynku rolnym średnie ceny zbóż (z wyjątkiem cen pszenicy w skupie) oraz ziemniaków jadalnych były niższe niż przed rokiem. Ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego (z wyjątkiem cen mleka krowiego) ukształtowały się na poziomie wyższym niż w 2011 r.

W 2012 r. przeciętna cena pszenicy w skupie wyniosła 90,96 zł/dt, a w obrocie targowiskowym 93,67 zł/dt i była odpowiednio o 1,8% wyższa i o 1,0% niższa od przeciętnej w kraju. W ujęciu rocznym cena skupu pszenicy wzrosła o 6,8%, a cena targowiskowa spadła o 1,8%. Przyjmując za podstawę analizy rok 2005 należy stwierdzić, że na obu rynkach wzrost cen tego ziarna był ponad 2-krotny.

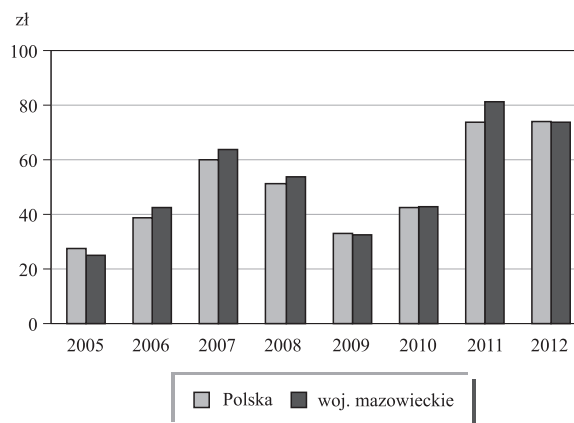
Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 43. Cena skupu pszenicy^a za 1 dt

^a Bez ziarna siewnego.

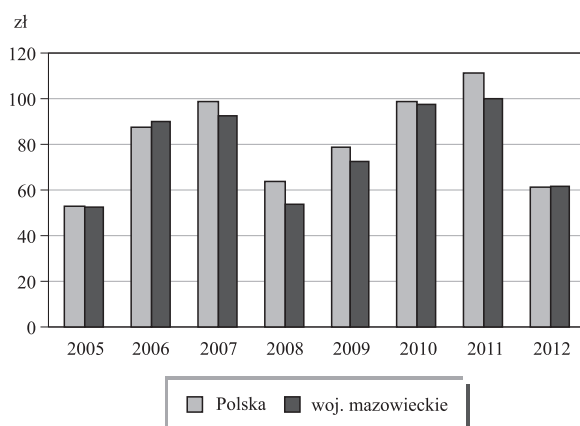
Wyk. 44. Cena skupu żyta^a za 1 dt

^a Bez ziarna siewnego.

Średnia cena żyta w skupie w 2012 r. ukształtowała się na poziomie 73,76 zł/dt (o 0,6% niższym niż przeciętnie w kraju), a na targowiskach osiągnęła poziom 73,64 zł/dt (odpowiednio o 8,9% niższy). W odniesieniu do 2011 r. spadek cen wyniósł stosownie 9,9% i 0,7%. W okresie ostatnich ośmiu lat na obu rynkach najniższe ceny żyta notowano w 2005 r. – w przyjętej retrospekcji średnia cena tego ziarna w skupie wzrosła ponad 2,9 razy, a na targowiskach ponad 2,5 razy.

Wyk. 45. Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt

W 2012 r. za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w skupie płacono 45,37 zł, a na targowiskach – 61,55 zł (odpowiednio o 0,9% i o 1,3% więcej niż przeciętnie w kraju). W ujęciu rocznym ceny tego surowca były niższe w skupie o 31,2%, a na targowiskach o 38,8%. Z porównania przeciętnych cen notowanych w 2012 r. z notowanymi w 2005 r. wynika, że ziemniaki jadalne w skupie były tańsze o 0,4%, natomiast na targowiskach były droższe o 17,0%.

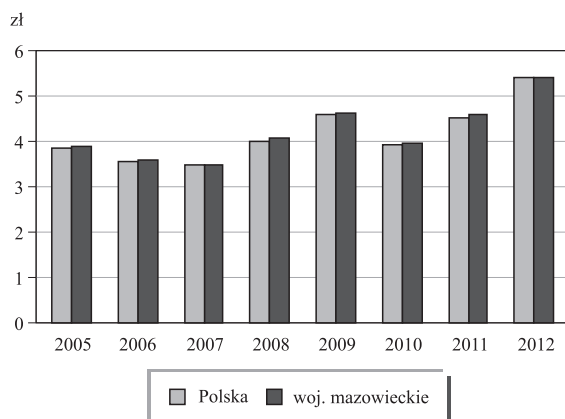
Dostawy żywca rzeźnego wieprzowego do skupu w poszczególnych miesiącach 2012 r. były mniejsze niż odpowiednio rok wcześniej,

natomiast ceny tego surowca wykazywały tendencję wzrostową (z wyjątkiem grudnia). W skupie za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 5,41 zł, a w obrocie targowiskowym 5,34 zł, tj. więcej niż przed rokiem odpowiednio o 18,4% i o 13,4% oraz więcej niż w 2005 r. o 40,2% i o 40,5%. Na obu rynkach przeciętne ceny żywca wieprzowego ukształtowały się na poziomie zbliżonym do średnich cen krajowych – przeciętna cena skupu była wyższa o 0,2%, a cena targowiskowa niższa o 0,2%.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

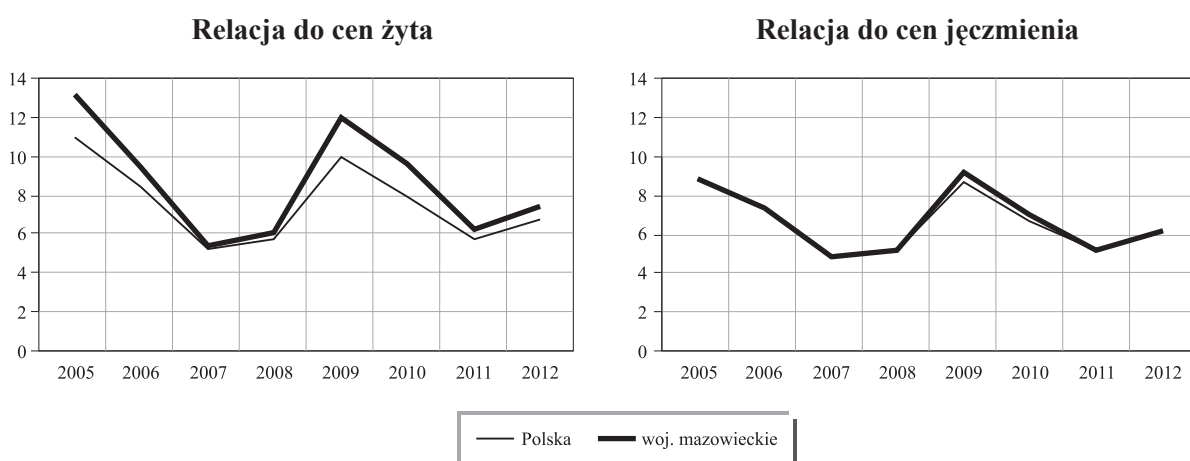
Pomimo rosnących cen trzody chlewnej, wysoki poziom cen zbóż wpływał na niską opłacalność tuczu, przy czym od kwietnia do września 2012 r. obserwowano stałą poprawę wskaźnika ilustrującego rentowność tej produkcji. O ile w kwietniu za 1 kg żywca wieprzowego w skupie można było kupić 6,9 kg żyta na targowiskach, to we wrześniu 8,7 kg. Ostatnie trzy miesiące roku charakteryzowały się stopniowym spadkiem tego miernika – w grudniu osiągnął on poziom 7,9.

Wyk. 46. Cena skupu żywca wieprzowego za 1 kg

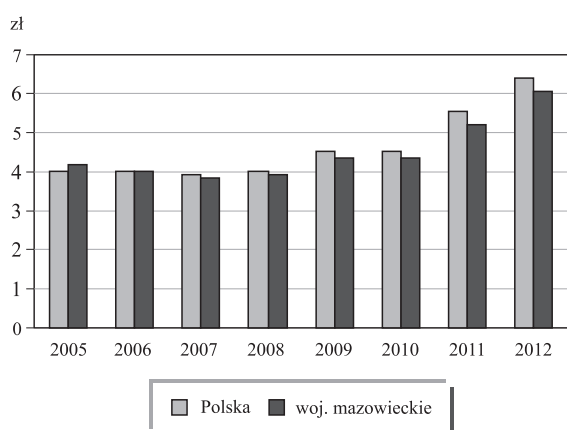
W 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, opłacalność tuczu trzody chlewnej była lepsza, jednak w stosunku do roku 2005 znacznie gorsza. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta ukształtowała się na poziomie 7,4 wobec 6,2 rok wcześniej i 13,2 siedem lat wcześniej, natomiast relacja do cen jęczmienia wyniosła 6,1 wobec odpowiednio 5,2 i 8,9. W latach 2005–2012 najniższe wskaźniki opłacalności tuczu trzody chlewnej notowano w 2007 r.; wówczas omawiane wskaźniki były niższe od notowanych w ostatnim roku analizy odpowiednio o 2,0 i o 1,3.

Wyk. 47. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

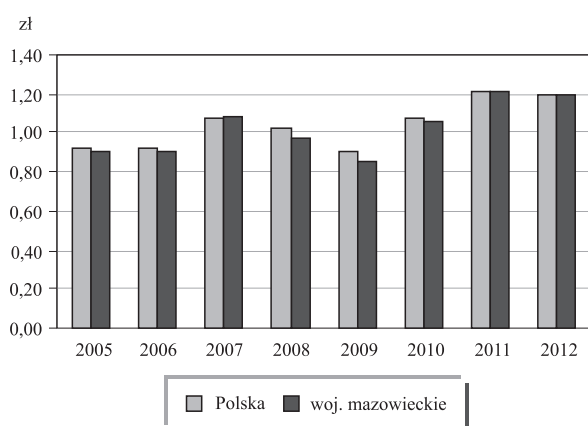

W 2012 r. poprawa opłacalności produkcji żywca wieprzowego w ujęciu rocznym skutkowałą wzrostem cen prosiąt do dalszego chowu. Przeciętna roczna cena prosiąt (ok. 159 zł/szt.) była wyższa niż przed rokiem o 49,7%.

Wyk. 48. Cena skupu żywca wołowego za 1 kg

Wyk. 49. Cena skupu mleka za 1 l

niosła 119,67 zł za 100 litrów (w kraju – 119,78 zł). W odniesieniu do 2011 r. mleko w skupie było tańsze o 1,0%, a w porównaniu z 2005 r. – droższe o 32,6%.

■ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie mazowieckim w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się globalna produkcja rolnicza (w cenach stałych). Odnotowano wzrost produkcji roślinnej i spadek zwierzęcej. Podobny kierunek zmian odnotowano zarówno dla końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej.

Globalna produkcja rolnicza, w odniesieniu do 2010 r., była większa (w cenach stałych) o 3,2%, przy czym produkcja roślinna zwiększyła się o 11,2%, a produkcja zwierzęca zmniejszyła się o 4,5%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 6413 zł i w skali roku była wyższa o 10,2%. O możliwościach produkcyjnych rolnictwa stanowiły gospodarstwa indywidualne, bowiem wytworzyły blisko 98% wojewódzkiej globalnej produkcji rolniczej.

W okresie styczeń–grudzień 2012 r. obserwowano wzrost cen skupu bydła rzeźnego w ujęciu rocznym. Średnia roczna cena żywca wołowego wyniosła 6,06 zł/kg i była wyższa o 15,5% niż rok wcześniej i o 46,0% niż siedem lat wcześniej. W województwie mazowieckim cena skupu tego surowca była o 5,2% niższa niż przeciętnie w kraju.

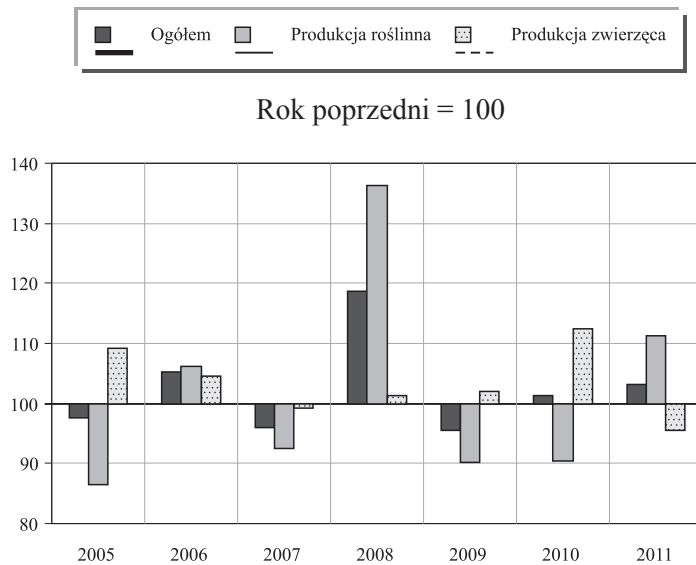
Pomimo znacznie większych niż przed rokiem dostaw żywca drobiowego do skupu przeciętna cena drobiu rzeźnego – 3,88 zł/kg – wzrosła o 2,8% w porównaniu z 2011 r. i była wyższa o 32,6% niż w 2005 r. Producentom z województwa mazowieckiego za 1 kg żywca drobiowego dostarczonego do skupu płacono o 7,2% mniej niż średnio w kraju.

W ciągu 2012 r. podaż mleka krowiego do skupu utrzymywała się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Ceny mleka do kwietnia omawianego roku były wyższe w ujęciu rocznym, natomiast w ujęciu miesięcznym tendencję wzrostową jego cen notowano w lutym oraz od sierpnia do grudnia. Średnia roczna cena mleka krowiego wyniosła 119,67 zł za 100 litrów (w kraju – 119,78 zł). W odniesieniu do 2011 r. mleko w skupie było tańsze o 1,0%, a w porównaniu z 2005 r. – droższe o 32,6%.

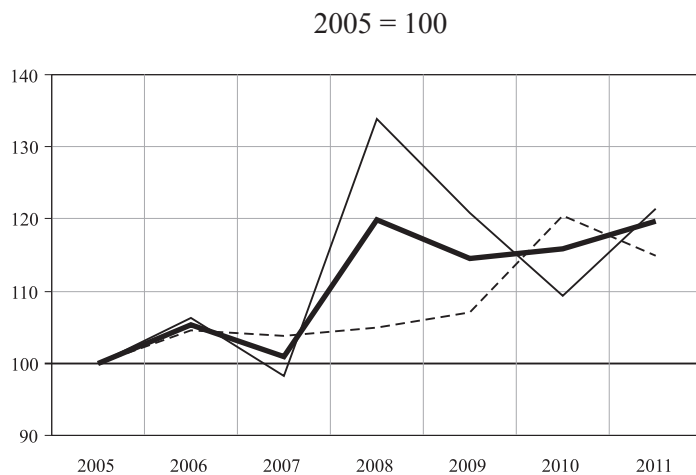
Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Wyk. 50. **Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe roku poprzedniego)**

Rok poprzedni = 100

2005 = 100

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W porównaniu z 2005 r. produkcja globalna ogółem była większa o 19,6%, przy czym odnotowano wzrost zarówno globalnej produkcji roślinnej (o 21,5%), jak i produkcji zwierzęcej (o 15,0%).

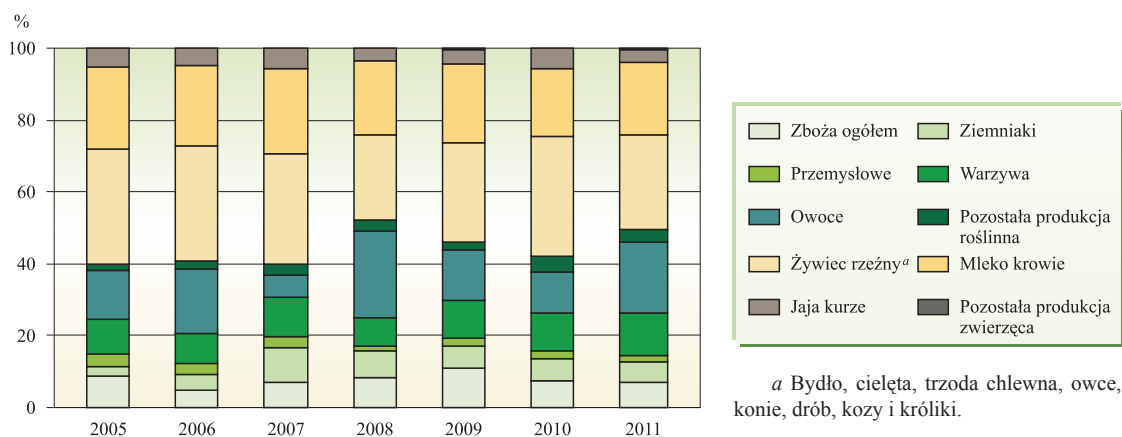
W latach 2005–2011 udział województwa w globalnej produkcji rolniczej w kraju kształtował się od 13,9% w 2005 r. do 16,2% w 2008 r., przy czym w ostatnim roku analizy wyniósł 16,1%.

Końcowa produkcja rolnicza, w porównaniu z 2010 r., wzrosła o 3,8%, w tym produkcja roślinna była większa o 11,4%, a zwierzęca – mniejsza o 2,0%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych omawiana produkcja wyniosła 5367 zł i w skali roku była wyższa o 10,0%.

Towarowa produkcja rolnicza liczona w cenach stałych była większa o 5,9% od uzyskanej w 2010 r. i o 22,1% od uzyskanej w 2005 r. Skup produktów rolnych zwiększył się odpowiednio o 5,6% i o 31,3%, natomiast sprzedaż produktów rolnych w obrocie targowiskowym wzrosła odpowiednio o 6,4% i o 8,0%. W 2011 r. w wewnętrznej strukturze towarowej produkcji rolniczej udział produkcji roślinnej wyniósł 49,5% i był o 7,6 p.proc. większy niż przed rokiem. Odnotowano wzrost udziału owoców (o 7,8 p.proc.) i warzyw (o 1,5 p.proc.), przy niewielkim spadku udziału ziemniaków (o 0,3 p.proc.), zbóż (o 0,5 p.proc.)

i upraw przemysłowych (o 0,6 p.proc.). Na spadek udziału towarowej produkcji zwierzęcej złożyło się zmniejszenie towarowej produkcji żywca rzeźnego (o 7,0 p.proc.) i jaj kurzych (o 2,2 p.proc.); jedynie w przypadku mleka krowiego odnotowano wzrost udziału tego surowca (o 1,2 p.proc.).

Wyk. 51. **Struktura towarowej produkcji rolniczej według produktów (ceny stałe roku poprzedniego)**

Dane prezentujące rolnictwo w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W województwie mazowieckim produkcja sprzedana przemysłu w 2012 r. była wyższa niż w roku poprzednim, ale jej tempo wzrostu było wolniejsze od obserwowanego w 2011 r. Przeciętne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem, zwiększyła się natomiast wydajność pracy w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2012 r. w województwie osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 238815,5 mln zł i była (w cenach stałych) o 1,4% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,9% w 2011 r.). W kraju produkcja sprzedana zwiększyła się w skali roku o 1,0% (wobec wzrostu o 7,7% w 2011 r.). Po notowanym w I kwartale 2012 r. dość wysokim wzroście produkcji sprzedanej przemysłu w województwie (o 3,5%), w kolejnych kwartalnych okresach narastających obserwowano spowolnienie tempa tego wzrostu (w I półroczu wyniósł on 3,1%, a w okresie trzech kwartałów – 2,1%).

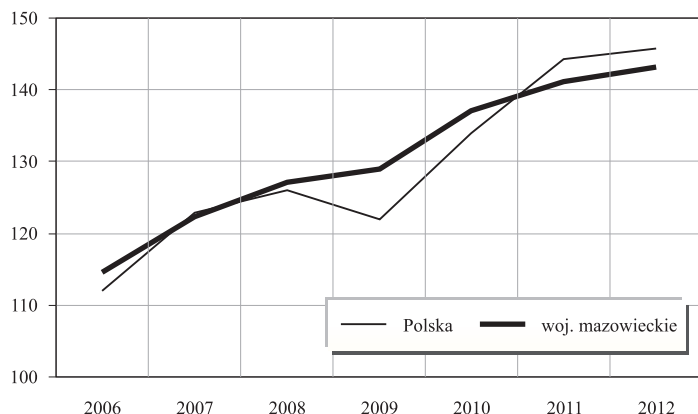
Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. **Przemysł**

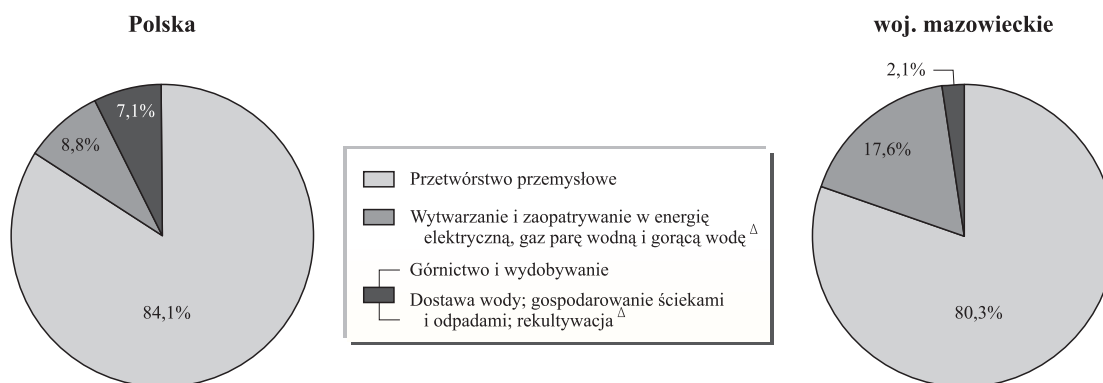
Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	1094654,5	1138861,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,8	84,1
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2494,5	2470,5
MAZOWIECKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	134652,0	224591,6	238815,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	78,4	80,9	80,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	295,2	328,6	328,5
m.st. WARSZAWA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	95625,4	100145,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	66,7	64,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	154,1	151,3

Wyk. 52. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)**
2005 = 100

W województwie mazowieckim w produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) największy udział ma przetwórstwo przemysłowe, a w drugiej kolejności wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Obydwie sekcje stanowią łącznie ok. 98% produkcji przemysłowej w województwie.

Wyk. 53. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu w 2012 r. według sekcji PKD (ceny bieżące)**

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w 2012 r. był przede wszystkim wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (o 1,0%); udział tej sekcji stanowił 80,3% produkcji przemysłowej w województwie. Na zwiększenie ogólnej produkcji sprzedanej przemysłu wpłynął również wysoki wzrost w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (4,7%), przy czym udział tej sekcji był znacznie mniejszy i wyniósł 17,6%.

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu największy wzrost (w cenach stałych) w stosunku do 2011 r. odnotowano w produkcji: chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 9,7%), papieru i wyrobów z papieru (o 8,9%) oraz urządzeń elektrycznych (o 6,1%). Zwiększyła się również produkcja sprzedana artykułów spożywczych (o 2,8%). Obniżyła się natomiast w skali roku, po wzroście w 2011 r., produkcja sprzedana m.in. napojów (o 16,6%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,1%). Niższa niż przed rokiem była także produkcja sprzedana maszyn i urządzeń (o 5,8%).

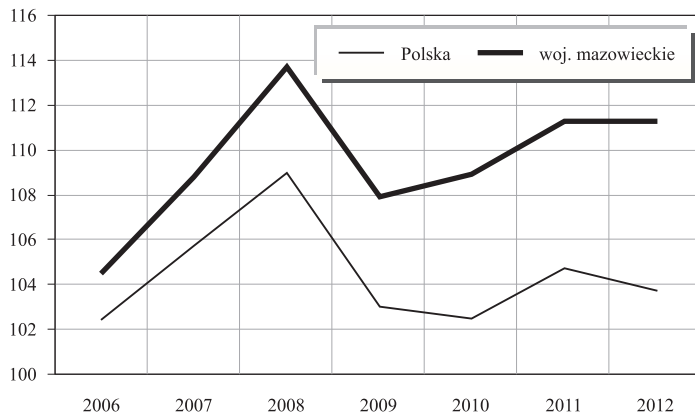
*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie mazowieckim (ceny stałe)

Sektory i działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	98,9	98,7	99,1	102,9	103,5	103,1	102,1	101,4
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	98,3	98,4	98,4	102,9	103,1	102,7	101,7	101,0
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych.....	99,3	99,6	100,3	103,6	108,7	106,6	107,5	102,8
Produkcja napojów.....	98,1	99,3	99,7	102,7	87,8	86,4	83,2	83,4
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,1	101,4	100,5	100,9	107,8	115,7	111,7	108,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	94,5	79,4	78,2	108,3	117,3	113,3	105,9	109,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	135,5	120,7	117,6	114,9	88,4	94,1	96,0	96,5
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	129,1	130,9	118,0	117,6	102,9	97,7	97,0	93,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..	116,2	116,4	112,0	122,1	114,6	114,2	113,2	100,9
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	86,6	78,5	81,6	82,9	97,0	93,7	93,2	99,1
Produkcja urządzeń elektrycznych	71,2	100,4	101,7	100,8	105,0	105,7	104,9	106,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ ..	73,4	84,1	82,5	85,7	90,3	93,8	97,2	94,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	100,3	98,9	100,2	100,5	105,8	105,2	105,0	104,7

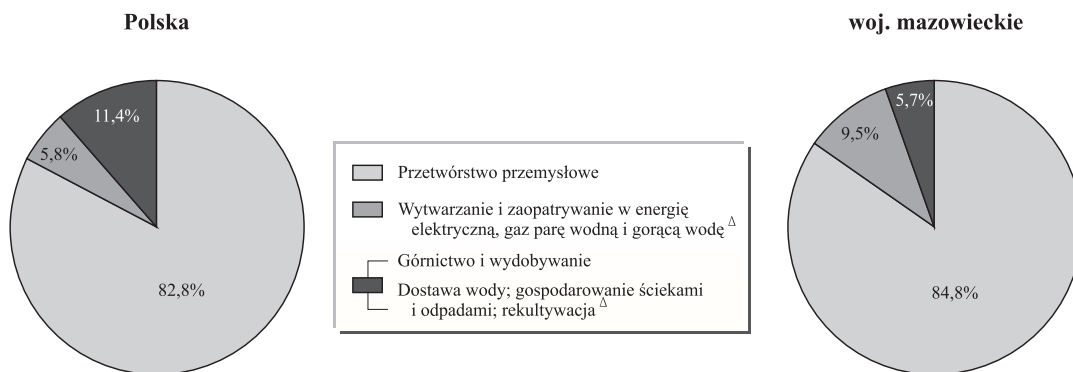
W województwie, w porównaniu z 2011 r., w strukturze przeciętnego zatrudnienia w przemyśle nie odnotowano istotnych zmian. Nadal największy udział stanowili zatrudnieni w przetwórstwie przemysłowym (ok. 85%), podobnie też kształtował się odsetek zatrudnionych w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (ok. 10%).

Wyk. 54. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2005 = 100

W 2012 r. w województwie przeciętne zatrudnienie w przemyśle ukształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosło 328,5 tys. osób (wobec wzrostu o 2,2% w 2011 r.). W przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie zwiększyło się w skali roku o 0,3%, natomiast obniżyło się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,8%). W kraju w 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle było o 1,0% niższe niż w 2011 r.

Wyk. 55. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w 2012 r. według sekcji PKD**

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w 2012 r. w województwie mazowieckim była (w cenach stałych) o 1,4% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,6% w 2011 r.). W kraju wydajność pracy w przemyśle ukształtowała się na poziomie o 2,0% wyższym niż w 2011 r.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO

W 2012 r. w województwie mazowieckim utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej budownictwa, chociaż tempo było znacznie wolniejsze niż obserwowane w roku poprzednim. Zwiększyła się również w skali roku produkcja budowlano-montażowa, w mniejszym stopniu niż w 2011 r. Wyższa niż przed rokiem była także wydajność pracy w budownictwie oraz przeciętne zatrudnienie.

W 2012 r. w województwie mazowieckim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 62316,6 mln zł i zwiększyła się w skali roku o 6,9% (wobec wzrostu o 14,3% w 2011 r.). W kraju produkcja sprzedana budownictwa była o 0,5% wyższa od notowanej przed rokiem.

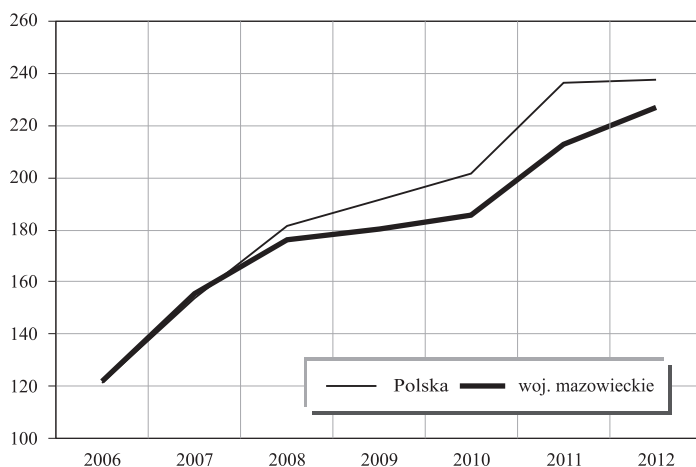
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nienależne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

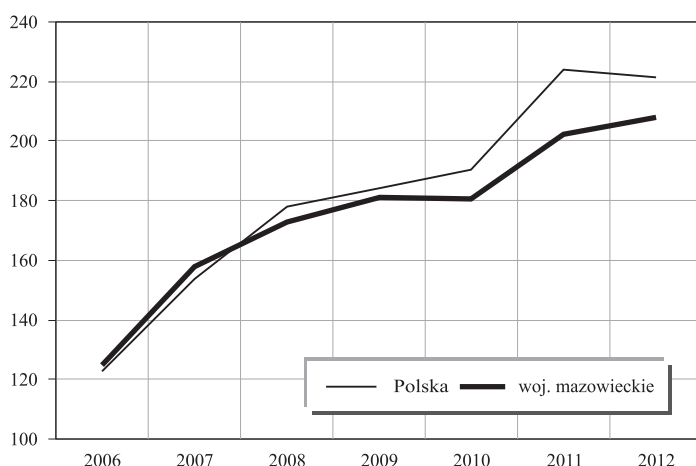
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	188127,5	189076,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %.....	54,5	51,6	50,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	476,5	486,3
MAZOWIECKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	27399,9	58306,0	62316,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %.....	41,7	39,7	38,2
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	77,5	96,0	101,7
m.st. WARSZAWA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	38017,3	44120,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %.....	.	37,2	33,3
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	57,9	63,9

Wyk. 56. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)**
2005 = 100

Wyk. 57. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)**
2005 = 100

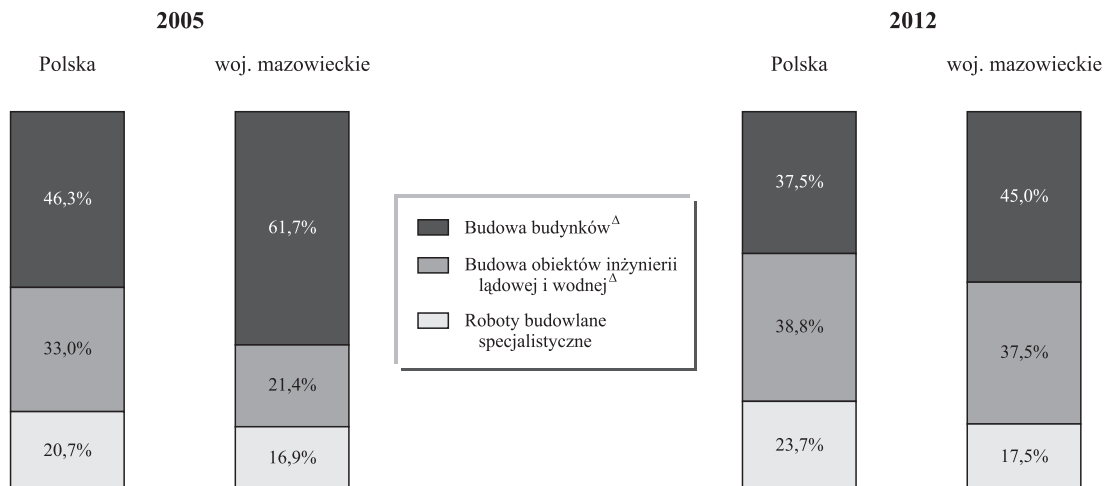
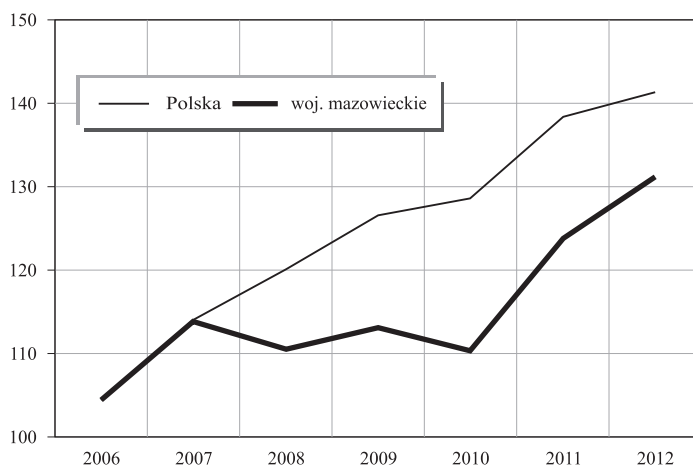
W województwie produkcja budowlano-montażowa w omawianym okresie wyniosła 23793,5 mln zł (38,2% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w skali roku o 2,9% (wobec wzrostu o 11,9% w 2011 r.). W kraju produkcja budowlano-montażowa w 2012 r. była o 1,1% niższa od notowanej przed rokiem.

W 2012 r. w województwie wzrost produkcji w skali roku odnotowano tylko w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 28,2%), przy czym był on znacznie mniejszy od notowanego w 2011 r. W podmiotach zajmujących się głównie budową budynków (o największym udziale w produkcji budowlano-montażowej – 45,0%) sprzedaż obniżyła się o 9,5%. Niższa niż przed rokiem była również sprzedaż w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 3,8%).

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie mazowieckim (ceny bieżące)**

Działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	115,7	112,9	114,8	111,9	114,5	112,6	105,3	102,9
Budowa budynków ^Δ	98,9	89,7	94,8	91,3	95,9	104,2	94,2	90,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	241,0	204,1	186,3	170,4	159,1	134,3	128,5	128,2
Roboty budowlane specjalistyczne	94,3	113,4	111,8	119,7	104,8	102,3	98,9	96,2

Wyk. 58. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)

Wyk. 59. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
2005 = 100

Zarówno w województwie, jak i w kraju zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa w omawianym roku towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (odpowiednio o 6,0% i o 2,1%).

W 2012 r. w województwie mazowieckim wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była o 0,9% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,9% w 2011 r.).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2012 r. w województwie mazowieckim oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż w 2011 r.

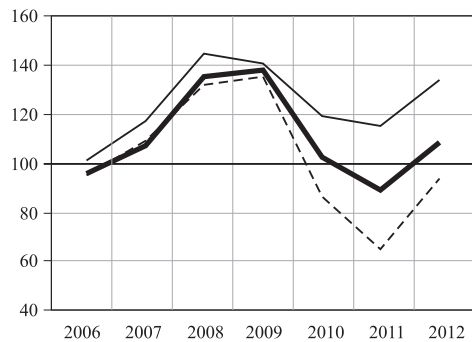
Mieszkania wybudowane w województwie w 2012 r. stanowią 20,0% efektów budownictwa mieszkaniowego w kraju. W latach 2005–2012 największy udział odnotowano w 2005 r. (24,8%), a najmniejszy w 2011 r. (19,2%). W 2012 r. udział mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia ukształtował się na poziomie 19,0%, a mieszkań rozpoczętych – 19,2% (rok wcześniej odpowiednio 19,5% i 19,6%).

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

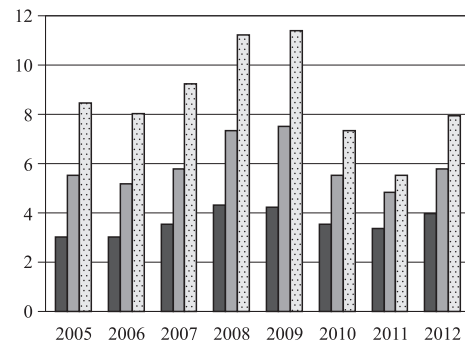
Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	3,0	3,4	4,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	107,1 ^a	102,4
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności.....	3,3	4,8	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,2	3,7
MAZOWIECKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	5,5	4,8	5,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	93,7	106,1	97,7
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności.....	5,5	6,8	5,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,6	6,0 ^a	5,1
m.st. WARSZAWA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	8,5	5,5	7,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	72,5	79,4 ^a	71,9
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności.....	7,7	9,2 ^a	7,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	9,5	8,7 ^a	6,9

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

Wyk. 60. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2005 = 100

— Polska — woj. mazowieckie - - - m.st. Warszawa

Wyk. 61. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

■ Polska ■ woj. mazowieckie ■ m.st. Warszawa

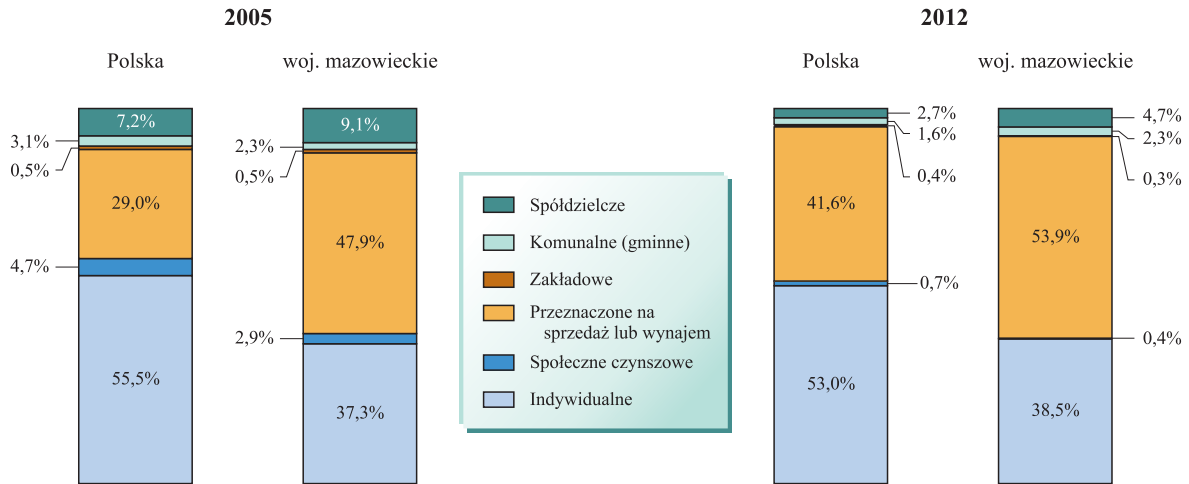
W 2012 r. oddano do użytkowania 30554 mieszkania, tj. o 21,7% więcej niż przed rokiem, ale o 21,6% mniej niż w 2009 r., kiedy to efekty budownictwa mieszkaniowego były największe od 2005 r. W 2012 r. większy niż w mazowieckim wzrost liczby wybudowanych mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano tylko w województwie dolnośląskim i łódzkim; w kraju w tym samym czasie wzrost wyniósł 16,5%. W województwie mazowieckim w porównaniu z 2011 r. w większości form budownictwa wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania. Spadek odnotowano jedynie w budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych (o 1,2%).

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	25114^a	100,0	86,7^a	106,1	30554	100,0	121,7	97,7
Spółdzielcze	1094	4,4 ^a	93,8	62,2	1440	4,7	131,6	63,0
Komunalne (gminne)	525	2,1	68,4	38,6	691	2,3	131,6	42,5
Zakładowe	2 ^a	0,0	x	120,5 ^a	84	0,3	42 razy więcej	52,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	11572 ^a	46,1 ^a	74,0 ^a	70,7 ^a	16458	53,9	142,2	65,3
Spoleczne czynszowe	23	0,1	38,3	45,3	123	0,4	534,8	51,4
Indywidualne	11898 ^a	47,4 ^a	105,0 ^a	147,6 ^a	11758	38,5	98,8	151,3

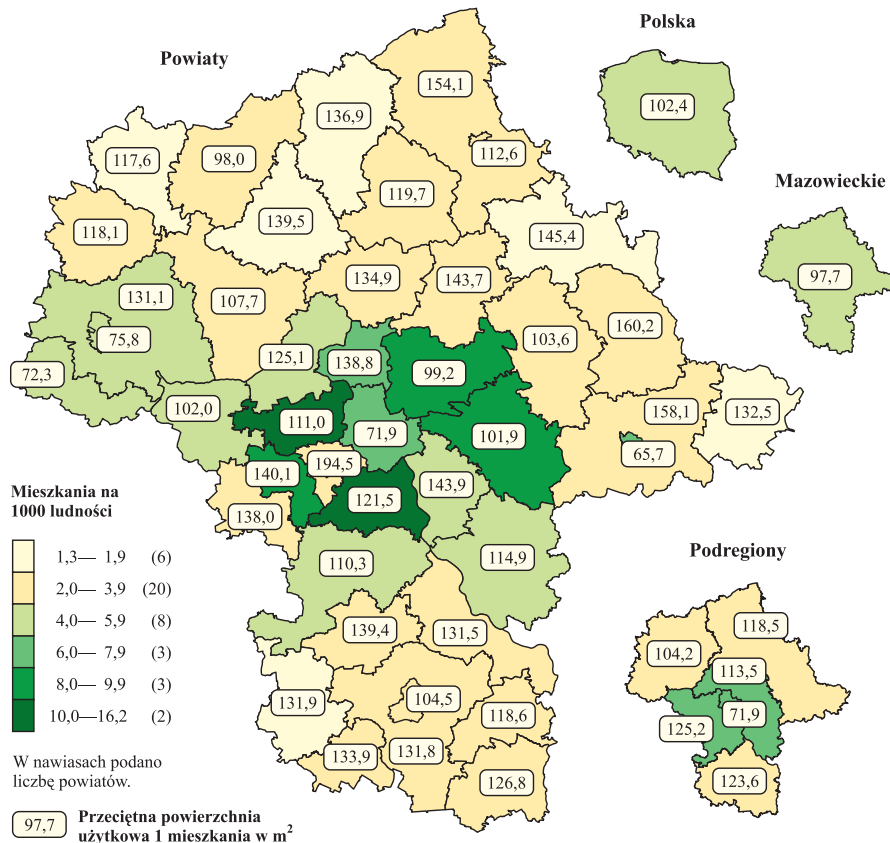
^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

Wyk. 62. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

W 2012 r. w 28 spośród 42 powiatów oddano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem. Największy wzrost nastąpił w powiecie gostynińskim – o 160,5%, a największy spadek w powiecie przasnyskim – o 37,3%; w m. Radomiu liczba mieszkań oddanych do użytkowania nie zmieniła się w porównaniu z 2011 r. Największą liczbą mieszkań oddanych do użytkowania charakteryzuje się m.st. Warszawa; w 2012 r. oddano tu 13496 mieszkań, tj. o 44,2% więcej niż w roku poprzednim. Uzyskane w 2012 r. efekty budownictwa mieszkaniowego w województwie, mierzone liczbą oddanych mieszkań, w 71,4% skoncentrowane były w m.st. Warszawie i siedmiu graniczących z nią powiatach. Rok wcześniej wskaźnik ten wyniósł 69,4%.

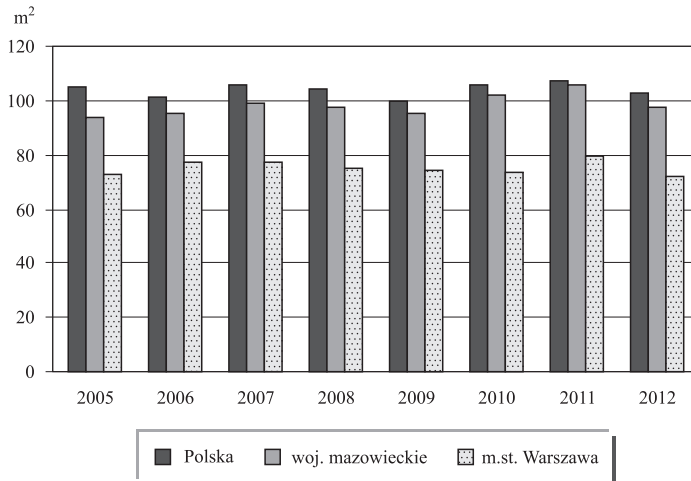
Wyk. 63. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2012 r.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

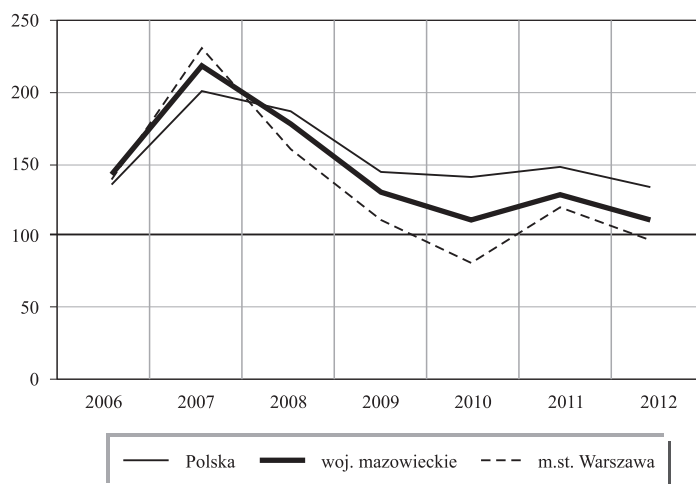
W 2012 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 97,7 m² i była mniejsza o 8,4 m² niż rok wcześniej, ale większa o 4,0 m² w porównaniu z 2005 r., kiedy to przyjęła wartość najmniejszą w badanym okresie 8 lat. Największe mieszkania w 2012 r. wybudowali inwestorzy indywidualni. Mieszkanie w budownictwie indywidualnym miało średnio 151,3 m² i było większe niż w 2011 r. o 3,7 m². Najmniejsze były mieszkania komunalne – średnia powierzchnia takiego mieszkania wyniosła 42,5 m², tj. o 3,9 m² więcej niż w 2011 r.

Wyk. 64. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej powstały w powiecie pruszkowskim (194,5 m²) oraz w powiatach: sokołowskim (160,2 m²), siedleckim (158,1 m²) i ostrołęckim (154,1 m²). Najmniejsze, podobnie jak przed rokiem, wybudowano w m. Siedlcach (65,7 m²) i w m.st. Warszawie (71,9 m²).

Wyk. 65. **Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia 2005 = 100**

(57,4% ogólnej ich liczby) oraz indywidualnym (40,4%). We wszystkich formach budownictwa mieszkaniowego miał miejsce spadek w porównaniu z 2011 r.

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na które wydano pozwolenia odnotowano w 12 powiatach. Największy wzrost wystąpił w powiecie pruszkowskim (o 111,0%), a w dalszej kolejności w przasnyskim i łosickim (odpowiednio o 83,7% i o 83,6%). Największy spadek stwierdzono w Płocku (o 45,1%), m. Siedlcach (o 43,7%) oraz w powiecie gostynińskim (o 42,7%). W m.st. Warszawie wydano pozwolenia na budowę 12714 mieszkań, co stanowi spadek o 18,8% w skali roku.

Przeciętna powierzchnia mieszkania wybudowanego w 2012 r. w województwie była o 4,7 m² mniejsza niż w kraju. Natomiast mieszkania oddane w dominujących formach budownictwa były większe w województwie mazowieckim niż średnio w kraju: indywidualne o 12,4 m², a przeznaczone na sprzedaż lub wynajem o 3,1 m² (w poprzednim roku odpowiednio o 5,8 m² i o 6,1 m²).

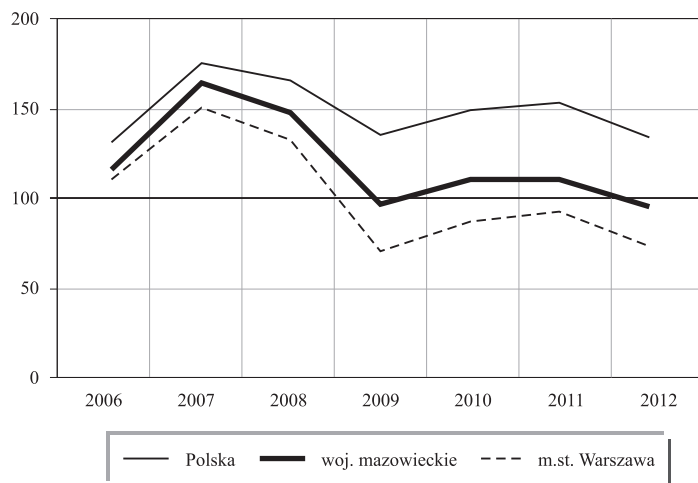
W ciągu 2012 r. w województwie wydano pozwolenia na budowę 31340 mieszkań. Było to mniej o 12,8% niż rok wcześniej (w kraju w tym samym czasie mniej o 10,3%).

W latach 2005–2012 najczęściej mieszkań, na które uzyskano pozwolenia odnotowano w roku 2007, a najmniej w 2005. Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia w 2012 r. jest mniejsza w stosunku do 2007 r. o 49,1% i większa niż w 2005 r. o 11,3%.

W województwie mazowieckim w 2012 r. najczęściej mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem

Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie mazowieckim

Wyszczególnienie	2011			2012		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100
O g ó ł e m	35953	100,0	115,2	31340	100,0	87,2
Spółdzielcze	817	2,3	161,5	568	1,8	69,5
Komunalne (gminne)	589	1,6	226,5	109	0,3	18,5
Zakładowe	2	0,0	x	—	—	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	20498	57,0	129,6	17988	57,4	87,8
Spółeczne czynszowe	40	0,1	x	—	—	x
Indywidualne	14007	39,0	95,7	12675	40,4	90,5

Wyk. 66. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2005 = 100

W 2012 r. w województwie mazowieckim liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto była najmniejsza od 2005 r. i wyniosła 27251. Spadek w porównaniu z rokiem poprzednim wyniósł 14,5%, a w porównaniu z rokiem 2007, w którym mieszkań rozpoczętych było najwięcej – 42,2%. W kraju mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2012 r. było mniej niż rok wcześniej o 12,6%.

W województwie mazowieckim najwięcej mieszkań rozpoczęli deweloperzy – 15086 (spadek w skali roku o 13,8%) oraz inwestorzy indywidualni – 11175 (mniej niż rok wcześniej o 17,7%). Wzrost liczby mieszkań rozpoczętych odnotowano jedynie w budownictwie spółdzielczym.

W 2012 r. w województwie mazowieckim wzrost w skali roku liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto zaobserwowano w 12 powiatach. Największy w powiecie łosickim (o 121,4%), a w dalszej kolejności w powiatach przasnyskim i warszawskim zachodnim (odpowiednio o 89,0% i o 85,5%). Największy spadek odnotowano w m. Ostrołęce (o 64,0%) i m. Płocku (o 61,8%). W m.st. Warszawie w 2012 r. rozpoczęto budowę 11797 mieszkań, tj. mniej o 19,9% niż rok wcześniej.

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie mazowieckim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2012 r. w województwie mazowieckim odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku, ale jego tempo było wolniejsze od obserwowanego w 2011 r. Zwiększyła się również w ujęciu rocznym sprzedaż hurtowa, przy czym skala wzrostu była mniejsza niż przed rokiem.

W województwie sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w 2012 r. zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 5,7% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 5,6% wyższym od notowanego w 2011 r.).

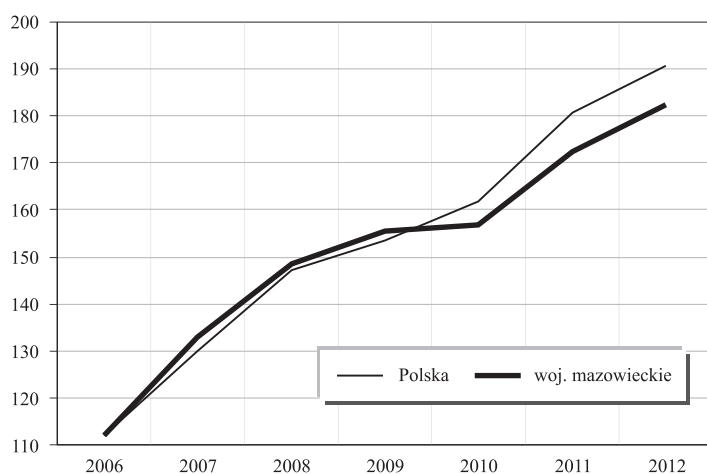
Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. Dynamika sprzedaży detalicznej ^a (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,9	111,6	105,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	101,9	103,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	120,1	109,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	102,8	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	130,3	113,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,8	106,9
Włókno, odzież, obuwie	118,3	112,5	104,4
Meble, RTV, AGD	120,9	106,7	117,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	107,0	87,6
Pozostałe	105,5	116,7	101,3
MAZOWIECKIE			
O g ó ł e m	112,1	110,0	105,7
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	117,5	107,4	102,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,3	118,7	110,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	110,7	81,9	104,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,2	221,1	102,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	115,4	112,6	99,0
Włókno, odzież, obuwie	127,9	106,7	110,8
Meble, RTV, AGD	124,1	108,7	125,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	115,3	109,9	77,1
Pozostałe	104,3	119,4	99,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wyk. 67. **Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)**
2005 = 100

napoje i wyroby tytoniowe” (o 4,3%). Niższa niż przed rokiem była sprzedaż w grupie „pozostałe” (o 0,8%, po wysokim wzroście przed rokiem). Z pozostałych grup wolniej niż przed rokiem rosła sprzedaż „pojazdów samochodowych, motocykli, części”(2,0% wobec 7,4%). Głęboki spadek odnotowano w grupie „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 22,9%, po znaczącym wzroście w roku poprzednim).

W 2012r. w województwie w ogólnej wartości sprzedaży detalicznej największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi – 33,9% (o 1,5 p.proc. więcej niż przed rokiem), handlujące głównie żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi – 15,7% (odpowiednio o 0,2 p.proc. mniej), przedsiębiorstwa z grupy „meble, RTV, AGD” – 12,8% (o 2,0 p.proc. więcej) oraz z grupy „pozostałe” – 12,1% (o 0,8 p.proc. mniej).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie mazowieckim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	106,3	109,4	109,7	110,0	113,5	109,5	108,5	105,7
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	109,8	115,0	109,4	107,4	123,9	111,9	106,9	102,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	112,9	114,3	117,3	118,7	120,1	115,1	113,9	110,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	79,0	82,7	83,6	81,9	106,8	105,8	105,5	104,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	236,8	206,8	217,8	221,1	105,7	104,9	104,7	102,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	120,9	116,5	113,8	112,6	99,7	102,0	101,3	99,0
Włókno, odzież, obuwie	110,4	114,9	109,2	106,7	113,7	107,1	112,0	110,8
Meble, RTV, AGD.....	103,5	107,2	107,3	108,7	132,5	131,7	129,0	125,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	101,8	107,2	107,1	109,9	85,5	80,1	78,3	77,1
Pozostałe	112,7	120,1	117,4	119,4	108,8	103,4	102,1	99,2

^a Patrz notka a do tabl. 23 na str. 79.

W województwie mazowieckim w 2012 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych ukształtowała się na poziomie o 5,1% wyższym niż w roku poprzednim, a w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 11,9% (wobec wzrostu odpowiednio o 15,2% i o 14,5% w 2011 r.). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 3,0% wyższa niż w 2011 r., a w jednostkach hurtowych – większa o 6,4%. W województwie wśród grup o znaczącym udziale największy wzrost sprzedaży w stosunku do poprzedniego roku obserwowano w grupie „półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom” (o 25,4%), a także w grupach „niewyspecjalizowane” oraz „żywność” (odpowiednio o 14,7% i o 14,4%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej.
-
-

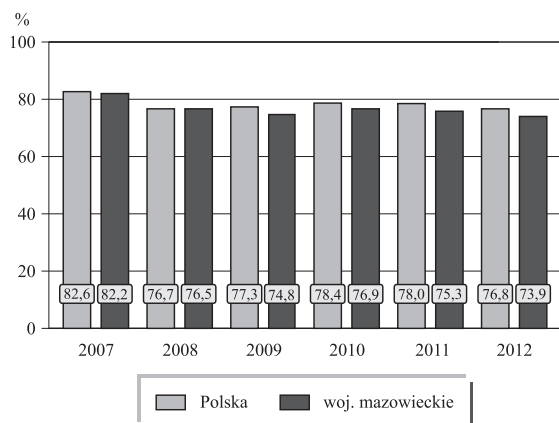
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2012 r. w województwie mazowieckim wyniki finansowe brutto i netto badanych przedsiębiorstw niefinansowych, głównie za sprawą znacznie niższego wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej. Słabsze były również wyniki finansowe osiągnięte w pozostałych obszarach działalności gospodarczej, tj. wynik na pozostałej działalności operacyjnej oraz wynik na operacjach finansowych. W rezultacie wolniejszego wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów. Mniej korzystne niż przed rokiem były również pozostałe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

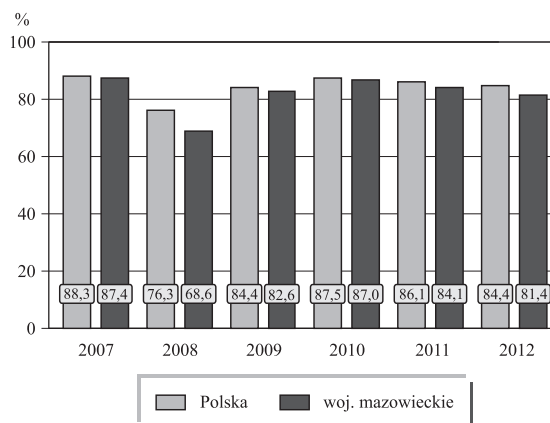
Wynik finansowy na sprzedaży produktów, towarów i materiałów uzyskany w 2012 r. przez przedsiębiorstwa z województwa mazowieckiego był najniższy od 2007 r. i to pomimo największej liczby jednostek objętych badaniem. Wynik na działalności gospodarczej oraz wyniki finansowe brutto i netto były z kolei najniższe od 2009 r. Pogorszenie sytuacji finansowej obserwuje się również dla ogółu przedsiębiorstw w kraju – przy wyższej niż przed rokiem i przed dwoma laty liczbie zbadanych jednostek, wyniki osiągnięte we wszystkich obszarach działalności gospodarczej (tj. wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na pozostałej działalności operacyjnej, wynik na operacjach finansowych) oraz wyniki finansowe brutto i netto były niższe od notowanych w latach 2010 i 2011.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 68. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych**

Wyk. 69. **Udział przychodów przedsiębiorstw niefinansowych wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Na podstawie danych dla lat 2007–2012 można stwierdzić, że w województwie mazowieckim z roku na rok (z wyjątkiem 2010) zmniejsza się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto. O ile w pierwszym roku analizy udział przedsiębiorstw z dodatnim wynikiem finansowym netto w ogólnej liczbie zbadanych przedsiębiorstw wyniósł 82,2%, to pięć lat później już tylko 73,9% (o 8,3 p.proc. mniej). W 2012 r. udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności stanowił 81,4% i był mniejszy o 2,7 p.proc. niż w 2011 r. i o 6,0 p.proc. niż w 2007 r.

Przychody z całokształtu działalności mazowieckich przedsiębiorstw ukształtowały się w 2012 r. na poziomie 823987,3 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe o 4,2%, natomiast koszty uzyskania tych przychodów wyniosły 792249,6 mln zł i wzrosły o 5,3%. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów, który w skali roku wzrósł o 1,0 p.proc. do 96,1% (w kraju notowano wzrost o 1,2 p.proc. do 95,8%). W największym stopniu pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,5 p.proc. do 91,4%). Słabszy niż przed rokiem był również wskaźnik poziomu kosztów w pozostałej działalności usługowej (94,7% wobec 91,5%) i w budownictwie (99,5% wobec 97,1%). W przetwórstwie przemysłowym omawiany wskaźnik uległ nieznacznemu pogorszeniu (o 0,8 p.proc.) i wyniósł 96,2%.

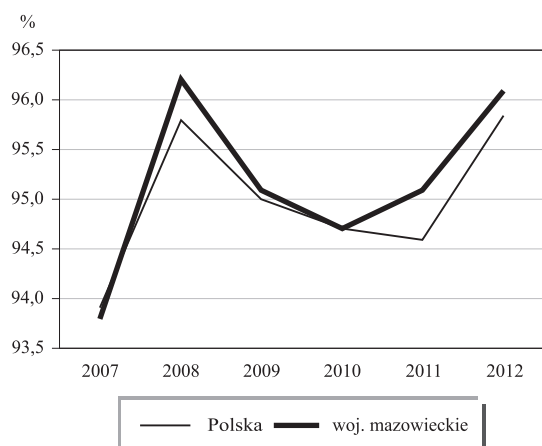
W 2012 r. przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły wartość 789042,2 mln zł i w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 4,9%, natomiast koszty uzyskania tych przychodów wyniosły 762924,5 mln zł i były wyższe odpowiednio o 5,7%. Wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano w większości sekcji, przy czym największy wzrost (w ujęciu wartościowym) miał miejsce w przetwórstwie przemysłowym, w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Zwiększył się poziom przychodów ze sprzedaży na eksport (o 12,0%) oraz ich udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów (z 15,3% do 16,3%).

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 26117,7 mln zł, co w odniesieniu do 2011 r. oznacza spadek o 15,1%. Pogorszył się również wynik na pozostałej działalności operacyjnej, który obniżył się o 14,5% do 3432,6 mln zł. Znacznie niższy niż przed rokiem był wynik na operacjach finansowych (2187,5 mln zł wobec 3957,9 mln zł), co było następstwem szybszego spadku przychodów (o 26,8%) niż kosztów finansowych (o 22,8%). W rezultacie, wynik na działalności gospodarczej ukształtował się na poziomie 31737,7 mln zł i był o 18,0% niższy od zanotowanego w roku poprzednim. Po uwzględnieniu wyniku zdarzeń nadzwyczajnych w kwocie minus 13,8 mln zł wynik finansowy brutto osiągnął wartość 31723,9 mln zł, tj. o 18,1% mniejszą niż w 2011 r. Po odliczeniu podatku dochodowego w wysokości 5382,2 mln zł wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 26341,8 mln zł i był niższy o 6031,7 mln zł (tj. o 18,6%) od wyniku osiągniętego rok wcześniej; zysk netto zmniejszył się o 13,7%, a strata netto zwiększyła się o 7,3%. Pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano m.in. w budownictwie (o 83,4%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 42,5%), w pozostałej działalności usługowej (o 28,9%). Z kolei poprawę wyniku finansowego netto zaobserwowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 39,1%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 38,1%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 24,4%).

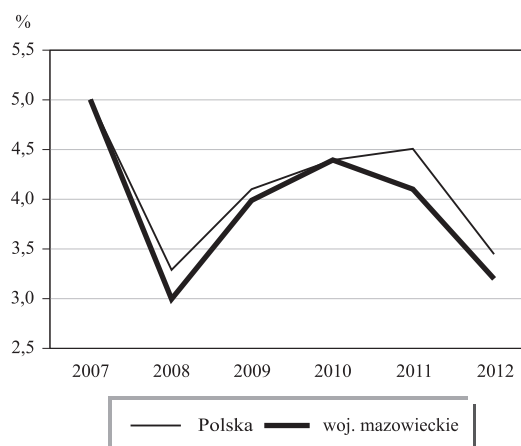
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 70. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 71. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W województwie mazowieckim, podobnie jak w kraju, pogorszyły się wskaźniki rentowności badanych przedsiębiorstwach zarówno w skali roku, jak w odniesieniu do 2007 r., w którym odnotowano najwyższe ich wartości. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był niższy o 0,8 p.proc. niż rok wcześniej i o 2,1 p.proc. niż pięć lat temu. Wskaźnik rentowności obrotu brutto był niższy odpowiednio o 1,0 i o 2,3 p.proc., a obrotu netto – stosownie o 0,9 i o 1,8 p.proc. Spośród 16 sekcji w 10 miało miejsce pogorszenie wskaźnika rentowności obrotu netto w porównaniu z 2011 r., przy czym największy spadek wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,3 p.proc.). W 2012 r. najbardziej rentownymi rodzajami działalności były zakwaterowanie i gastronomia (wskaźnik rentowności obrotu netto 10,3%), informacja i komunikacja (wskaźnik 8,6%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (wskaźnik 8,2%).

W skali roku obniżyły się wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 3,9 i o 3,1 p.proc.), ale były wyższe niż uzyskane przed pięcioma laty (o 4,3 i o 1,2 p.proc.). W kraju w porównaniu z poprzednim rokiem obserwowano podobne tendencje, jednak skala zmian była nieco większa.

W latach 2007–2012 rentowność mazowieckich przedsiębiorstw była na ogół niższa niż średnio w kraju, natomiast płynność finansowa w całym omawianym okresie była wyższa.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2011	2012
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,6	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,4	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,5	3,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	33,7	38,1	34,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	98,9	102,7	97,4
MAZOWIECKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,8	95,1	96,1
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,4	4,1	3,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,2	4,9	3,9
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,1	3,2
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	37,3	45,5	41,6
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	102,5	106,8	103,7

Relacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług do należności z tego tytułu ukształtowała się w końcu 2012 r. na poziomie niższym niż rok wcześniej (101,6% wobec 105,7%). Wartość zobowiązań wyższą od wartości należności odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii, w budownictwie oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty w 2012 r. były o 6,0% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej tych kosztów zwiększył się udział zużycia materiałów i energii (o 0,4 p.proc. do 36,7%), a także kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (o 0,2 p.proc. do 3,0%), przy zmniejszeniu udziału wynagrodzeń brutto (o 0,3 p.proc. do 13,1%), podatków i opłat (o 0,1 p.proc. do 6,3%), amortyzacji (o 0,1 p.proc. do 5,8%) i pozostałych kosztów rodzajowych (o 0,1 p.proc. do 4,5%); nie zmienił się udział usług obcych (30,6%).

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw na koniec 2012 r. wyniosła 243648,7 mln zł i była o 3,4% niższa niż przed rokiem, przy czym inwestycje krótkoterminowe były niższe o 10,0%, zapasy – o 1,0%, należności krótkoterminowe – o 0,4%, natomiast krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 3,5%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział należności krótkoterminowych (z 41,6% do 42,9%), zapasów (z 24,3% do 24,9%) i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,2% do 3,5%), obniżył się zaś udział inwestycji krótkoterminowych (z 30,9% do 28,8%). W strukturze zapasów wzrósł udział produktów gotowych (z 13,3% do 15,6%) i towarów (z 42,8% do 43,0%), a zmniejszył się udział półproduktów i produktów w toku (z 12,5% do 11,3%) oraz materiałów (z 29,3% do 28,5%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, których udział w pokryciu finansowym tych aktywów stanowił 69,1% wobec 67,9% przed rokiem.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec 2012 r. wyniosły 264495,1 mln zł i były o 1,4% niższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 36,3% ogółu zobowiązań (wobec 36,2% rok wcześniej). Wartość zobowiązań długoterminowych wyniosła 96093,8 mln zł i była o 1,0% mniejsza niż w grudniu 2011 r. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 168401,4 mln zł i w skali roku były niższe o 1,6%, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług – o 5,8%, a z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 5,9%.

Z analizy wskaźników sprawności działania przedsiębiorstw wynika, że w porównaniu z rokiem poprzednim skróceniu uległy: cykl spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług – o 5 dni (do 41 dni), cykl rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług – o 3 dni (do 40 dni) oraz cykl rotacji zapasów – o 1 dzień (do 28 dni).

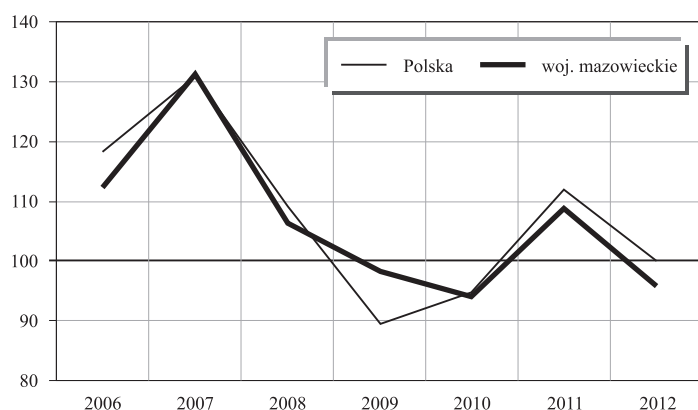
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

NAKLĄDY INWESTYCYJNE

W województwie mazowieckim w 2012 r., po wzroście w 2011 r., odnotowano ponowny spadek nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw, przy czym jego skala była mniejsza niż w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się również wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych przy jednoczesnym wzroście ich liczby.

Wyk. 72. **Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny bieżące)**
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2012 r. przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa mazowieckiego, wyniosły 31135,6 mln zł i były (w cenach bieżących) o 4,2% niższe od zrealizowanych rok wcześniej. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych – licząc w cenach bieżących – pozostała na zbliżonym poziomie (w skali roku spadek o 0,1%).

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Ogółem w mln zł.....	62160,6	99853,7	99719,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle.....	36,3	39,1	40,6
Zakupy.....	63,0	59,5	58,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi.....	52,4	47,1	47,4
środków transportu.....	10,6	12,4	11,1
MAZOWIECKIE			
Ogółem w mln zł.....	20680,3	32508,0	31135,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle.....	39,6	44,8	46,7
Zakupy.....	60,0	53,9	52,7
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi.....	49,4	40,0	37,8
środków transportu.....	10,6	13,9	14,9

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W omawianym roku z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez mazowieckie przedsiębiorstwa na budynki i budowle wydatkowano 14528,7 mln zł (o 0,3% mniej niż w 2011 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 11780,4 mln zł (o 9,4% mniej), a na środki transportu – 4626,4 mln zł (o 2,1% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 16406,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim była niższa o 6,4%; udział zakupów w nakładach ogółem zmniejszył się w skali roku o 1,2 p.proc.

W porównaniu z 2011 r. odnotowano spadek nakładów m.in. w budownictwie (o 17,7%), informacji i komunikacji (o 16,3%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,3%), obsłudze rynku nieruchomości (o 10,7%).

Wzrost nakładów miał miejsce m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 12,8%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,2%).

W 2012 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (na które przypadało 28,2% ogółu poniesionych nakładów), w zakresie przetwórstwa przemysłowego (18,9%), informacji i komunikacji (14,3%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (12,0%). W strukturze nakładów według sekcji w porównaniu z poprzednim rokiem najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (o 4,2 p.proc.), natomiast najbardziej zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw zajmujących się informacją i komunikacją (o 2,1 p.proc.).

Inwestorzy z województwa mazowieckiego rozpoczęli w 2012 r. realizację 47457 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 17065,1 mln zł; w porównaniu z rokiem poprzednim oznacza to odpowiednio: wzrost o 8,6% i spadek o 27,7%. W kraju w omawianym okresie liczba inwestycji rozpoczętych była mniejsza o 1,9%, a ich wartość kosztorysowa – niższa o 14,5%. W województwie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 42,9% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczętych (rok wcześniej 62,7%). W porównaniu z 2011 r. znacznie zmniejszyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 61,8%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 40,2%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 37,9%). Wzrost wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych notowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 60,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 25,8%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ANEKS
APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Ludność ^a w tys.	5158	5172	5188	5204	5222	5267 ^b	5286 ^b	5302 ^b	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:									Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,40	5,78	6,31	6,55	6,40	5,80 ^b	5,22 ^b	5,09 ^b	marriages contracted
urodzenia żywe	9,73	10,24	10,66	11,32	11,49	11,56 ^b	10,86 ^b	10,82 ^b	live births
zgony	10,07	10,11	10,22	10,26	10,49	10,16 ^b	10,06 ^b	10,29 ^b	deaths
przyrost naturalny	-0,34	0,13	0,44	1,05	1,00	1,40 ^b	0,79 ^b	0,53 ^b	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	2,94	3,00	2,87	2,21	2,36	2,54 ^b	2,72 ^b	2,51 ^b	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.	1145,4	1181,6	1239,5	1299,3	1287,4	1299,1	1327,0	1331,3	Average paid employment in the enterprise sector ^c in thous.
rok poprzedni = 100	103,2	104,9	104,8	99,1	100,9	102,1	100,3	previous year = 100
udział sektora prywatnego w %	70,8	72,1	73,4	74,9	76,1	77,2	78,7	79,5	private sector participation in %
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	332,5	285,6	219,9	178,0	224,5	238,3	246,7	271,9	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	13,8	11,8	9,0	7,3	9,0	9,7	9,8 ^d	10,8	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	86,8	87,0	85,9	82,4	79,3	83,6	83,9	83,4	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	162	107	50	64	140	110	119	114	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e w %	56,1	56,9	57,1	58,9	58,8	58,0	59,5	60,2	Activity rate by LFS ^e in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e w %	47,8	49,9	51,9	55,3	55,3	53,7	54,9	55,4	Employment rate by LFS ^e in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^e w %	14,8	12,2	9,1	6,0	6,0	7,4	7,9	8,0	Unemployment rate by LFS ^e in %

^a Stan w końcu roku. ^b Dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu. ^e Przebiegła w roku. Dla lat 2010-2012 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.
^a As of the end of the year. ^b Data was prepared on the basis of NSP 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d For 2011 data were revised in relation to previous edition of Report. ^e Annual average. For 2010-2012 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	3170,04	3316,11	3564,93	3957,99	4178,86	4227,93	4407,27	4530,27	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in zł
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	•	1160,8	1165,7	1174,1	1186,9	1174,5	1158,0	1143,1	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
rok poprzedni = 100	•	•	100,4	100,7	101,1	99,0	98,6	98,7	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	•	1240,10	1280,04	1402,72	1533,58	1637,58	1719,97	1813,14	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł
rok poprzedni = 100	•	•	103,2	109,6	109,3	106,8	105,0	105,4	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	•	762,19	772,93	820,16	872,87	915,29	946,81	1014,74	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł
rok poprzedni = 100	•	•	101,4	106,1	106,4	104,9	103,4	107,2	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):									Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,1	101,1	102,2	103,9	103,4	102,4	103,7	103,5	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	100,6	104,3	105,7	103,7	102,9	104,7	104,1	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	97,2	95,4	94,6	94,1	92,9	98,2	98,6	95,7	clothing and footwear
mieszkanie	102,7	103,8	103,3	106,8	107,1	102,2	105,1	105,6	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	26,4	20,9	25,4	27,1	27,3	27,3	25,9	28,3	Basic cereals (including cereal mixed) yields per 1 ha in dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt.:									Livestock per 100 ha of agricultural land in heads:
bydło ^b	44,7	46,1	45,8	48,6	45,2	52,5 ^c	49,1	51,9	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	94,9	96,8	87,8	73,1	60,8	71,4 ^c	62,8	49,4	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu lipca.
^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of the Agricultural Census as of 30 June. ^d As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):									Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż ^a (bez siewnego)	75,1	120,0	158,1	94,8	68,4	125,5	150,8	104,0	cereal grain ^a (excluding sowing seed)
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt) ...	119,3	97,3	94,7	101,9	111,6	99,8	120,8	115,5	cattle for slaughter (excluding calves)
żywcza rzeźnego wieprzowego	91,1	92,9	96,3	117,7	113,0	85,5	116,5	118,4	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^b 1 kg żywcza wieprzowego do cen targowiskowych:									Procurement price ^b per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	13,2	9,5	5,4	6,1	12,0	9,6	6,2	7,4	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,9	7,3	4,8	5,2	9,1	7,0	5,2	6,1	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^c (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	114,6	106,8	103,9	101,3	106,4	102,9	101,4	Sold production of industry ^c (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^c w tys.	295,2	308,5	321,3	335,7	318,6	321,3	328,6	328,5	Average paid employment in industry ^c in thous.
rok poprzedni = 100	104,5	104,1	104,5	94,9	100,9	102,2	100,0	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^c (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	122,1	127,5	113,0	102,6	103,0	114,3	106,9	Sold production of construction ^c (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^c (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	124,7	126,6	109,4	105,0	99,6	111,9	102,9	Construction and assembly production ^c (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^c w tys.	77,5	80,9	88,2	85,8	87,7	85,5	96,0	101,7	Average paid employment in construction ^c in thous.
rok poprzedni = 100	104,4	109,0	97,2	102,3	97,5	112,2	106,0	previous year = 100

a Podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi. b Ceny bieżące bez VAT. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Basic including cereal mixed. b Current prices excluding VAT. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM (dok.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Mieszkania oddane do użytkowania	28241	27090	30252	38154	38985	28961	25114 ^a	30554	Dwellings completed
rok poprzedni = 100	118,4	95,9	111,7	126,1	102,2	74,3	86,7 ^a	121,7	previous year = 100
na 1000 ludności	5,5	5,2	5,8	7,3	7,5	5,5	4,8	5,8	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	93,7	95,6	99,2	97,2	95,6	102,3	106,1	97,7	average usable floor space per dwelling in m ²
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	112,1	118,5	111,8	104,8	100,8	110,0	105,7	Retail sale of goods ^b (previous year = 100; current prices)
Podmioty gospodarki narodowej ^c	601721	609601	627277	649354	646696	681012	675099	699212	Entities of the national economy ^c
rok poprzedni = 100	102,8	101,3	102,9	103,5	99,6	105,3	99,1	103,6	previous year = 100
w tym spółki handlowe	63588	68365	73839	77655	82674	89319	95912	104836	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	105,3	107,5	108,0	105,2	106,5	108,0	107,4	109,3	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału zagranicz- nego	19104	20649	22417	23541	24334	25594	26920	28770	of which with foreign capital partici- pation
rok poprzedni = 100	105,9	108,1	108,6	105,0	103,4	105,2	105,2	106,9	previous year = 100
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsię- biorstwach niefinansowych ^d w %	93,8	96,2	95,1	94,7	95,1	96,1	Cost level indicator in non-financial enter- prises ^d in %
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsię- biorstwach niefinansowych ^d w %:									Turnover profitability rate in non-financial enterprises ^d in %:
brutto	6,2	3,9	4,9	5,3	4,9	3,9	gross
netto	5,0	3,0	4,0	4,4	4,1	3,2	net
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^d (ceny bieżące) w mln zł	20680,3	23216,6	30468,4	32385,8	31803,6	29917,4	32508,0	31135,6	Investment outlays of enterprises ^d (current prices) in mln zł
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	112,3	131,2	106,3	98,2	94,1	108,7	95,8	previous year = 100 (current prices)

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c W rejestrze REGON; bez osób pro-
wadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data were revised in relation to previous edition of Report. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^c In the REGON register; excluding persons tending pri-
vate farms in agriculture; as of the end of the year. ^d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011												
B – 2012												
Ludność ^a w tys. Population ^a in thous.	A • 5269	• 5289	• 5274	• 5293	• 5282	• 5300	• 5286	• 5302	• 5286	• 5302	• 5286	• 5302
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys. Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	A 1314,8	1318,0	1315,9	1316,1	1316,9	1318,4	1320,8	1320,8	1319,7	1318,0	1323,9	1323,2
	B 1334,2	1333,1	1329,1	1324,3	1323,0	1324,9	1324,6	1324,0	1321,1	1319,7	1318,5	1313,9
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A 101,3	100,2	99,8	100,0	100,1	100,1	100,2	100,0	99,9	99,9	100,4	100,0
	B 100,8	99,9	99,7	99,6	99,9	100,1	100,0	100,0	99,8	99,9	99,9	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A 101,9	102,3	102,1	102,1	102,2	102,2	102,2	102,4	102,4	101,8	102,1	102,0
	B 101,5	101,1	101,0	100,6	100,5	100,5	100,3	100,2	100,1	100,1	99,6	99,3
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys. Registered unemployed persons ^a in thous.	A 252,9	258,8	261,2	253,3	246,9	239,6	237,7	236,5	236,7	235,9	240,0	246,7
	B 261,8	267,1	265,8	260,9	257,1	251,5	252,0	254,9	257,0	259,4	265,2	271,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % Registered unemployment rate ^a in %	A 10,1	10,3	10,4	10,1	9,9	9,6	9,5	9,5	9,5	9,5	9,6	9,8 ^c
	B 10,3	10,5	10,5	10,3	10,2	10,0	10,0	10,1	10,2	10,3	10,5	10,8
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca Job offers declared during a month	A 4650	4374	7354	8153	7894	7222	6447	7536	6946	5450	4454	3637
	B 5212	7168	8854	7935	8386	6829	6131	6853	8025	6439	4986	3502
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a Registered unemployed persons per job offer ^a	A 94	84	63	63	55	51	50	43	45	56	71	119
	B 79	58	58	55	52	56	54	48	53	62	77	114
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	A 4216,03	4263,85	4698,87	4458,11	4316,85	4352,53	4407,09	4357,89	4360,85	4559,54	4423,33	4692,84
	B 4498,68	4470,81	4686,72	4620,07	4392,96	4532,88	4496,72	4461,67	4443,15	4626,48	4537,87	4753,83
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A 93,0	101,1	110,2	94,9	96,8	100,8	101,3	98,9	100,1	104,6	97,0	106,1
	B 95,9	99,4	104,8	98,6	95,1	103,2	99,2	99,2	99,6	104,1	98,1	104,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A 104,0	104,3	105,0	105,1	103,9	102,6	103,8	104,6	104,4	105,5	104,6	103,5
	B 106,7	104,9	99,7	103,6	101,8	104,1	102,0	102,4	101,9	101,5	102,6	101,3

^a Stan w końcu okresu. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.
^a As of the end of the period. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^c Data were revised in relation to previous edition of Report.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011												
B – 2012												
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	A	•	103,0 ^a	•	•	103,8 ^b	•	•	103,8 ^c	•	•	104,3 ^d
skupu ziarna zbóż ^e : procurement of cereal grain ^e :	B	•	104,0 ^a	•	•	103,9 ^b	•	•	103,6 ^c	•	•	102,7 ^d
poprzedni miesiąc = 100	A	109,5	103,1	104,6	100,8	100,1	89,3	92,5	102,8	106,5	91,5	100,2
previous month = 100	B	105,1	100,7	111,0	101,4	98,4	94,1	100,6	100,3	102,7	100,4	106,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	184,7	204,9	228,0	208,2	183,2	171,9	125,8	120,4	117,6	109,6	96,6
B	92,7	90,6	94,8	100,6	101,3	99,6	105,0	114,2	111,5	107,4	117,9	125,5
skupu żywca tęcznego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):	A	101,5	100,7	112,0	94,7	102,8	91,3	108,1	100,8	98,7	105,8	102,9
B	104,3	100,0	97,8	97,8	99,5	101,6	98,8	104,7	101,6	96,7	100,9	101,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	106,0	108,8	129,4	125,2	135,3	126,9	134,4	132,6	132,8	126,6	121,5
B	124,9	124,0	108,4	111,8	108,2	107,9	116,8	113,1	114,0	111,7	106,5	105,2
skupu żywca tęcznego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:	A	96,0	106,9	106,1	106,1	98,5	104,1	99,7	105,9	100,1	102,6	107,6
B	93,6	103,5	96,3	101,9	103,5	103,6	98,2	101,6	104,2	100,4	96,3	94,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	98,6	109,3	113,7	126,2	116,5	111,3	105,7	119,4	131,0	135,5	143,8
B	140,1	135,8	123,2	118,3	124,2	124,0	117,0	119,2	117,3	117,6	110,4	96,6

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a – I–III, b – IV–VI, c – VII–IX, d – X–XII, e Podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi (bez ziarna siewnego).

a-d Data concern periods (months): a – I–III, b – IV–VI, c – VII–IX, d – X–XII, e Basic including cereal mixed (excluding sowing seed).

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011	5,5	5,5	5,8	6,0	5,9	6,0	6,3	6,2	6,8	6,8	7,2	7,8
B – 2012	7,1	7,2	6,8	6,9	7,2	7,4	7,5	8,1	8,7	8,2	8,1	7,9
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>												
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	94,8	99,5	110,9	92,3	98,0	98,5	99,1	104,5	109,5	101,4	102,7	98,2
poprzedni miesiąc = 100	91,0	97,9	110,9	91,3	102,5	95,9	95,6	107,7	104,4	112,9	98,6	88,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	106,1	101,3	95,5	95,4	97,6	92,4	97,2	98,3	99,8	101,7	104,9	108,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	103,6	101,9	101,9	100,9	105,5	102,7	99,2	102,3	97,6	108,6	104,4	94,4
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	32,7	112,1	137,8	116,6	127,9	112,4	106,1	100,5	122,2	83,8	92,2	124,1
poprzedni miesiąc = 100	43,2	82,4	139,5	120,0	136,4	100,3	99,6	97,0	100,4	113,8	79,1	82,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	98,1	119,5	126,8	112,7	110,7	100,4	122,1	106,5	125,4	103,2	120,0	105,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	139,7	102,7	104,0	107,0	114,1	101,9	95,7	92,3	75,8	103,0	88,4	58,6
Mieszkania oddane do użytkowania ^c (od początku roku) <i>Dwellings completed^c (since the beginning of the year)</i>	1836	3033	4628	6249	8164	10152	12453	14698	16461	20219	22326	25114
	2252	4542	7366	10154	11952	14060	16418	19246	21897	25238	27877	30554
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	65,5	60,1	63,4	64,1	68,1	74,5	75,7	81,4	76,0	82,2	84,0	86,7
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	122,7	149,8	159,2	162,5	146,4	138,5	131,8	130,9	133,0	124,8	124,9	121,7

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *c* Dla 2011 r. dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.
a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *c* For 2011 data were revised in relation to previous edition of Report.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): Retail sale of goods ^a (current prices):												
poprzedni miesiąc = 100.....	68,2	99,0	117,6	104,6	100,5	101,1	99,7	100,5	102,0	108,1	92,8	122,8
previous month = 100	71,9	100,6	115,8	100,1	102,1	97,7	101,4	99,7	100,5	106,0	91,7	117,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100.....	99,0	106,2	107,0	116,8	109,7	111,1	105,5	107,6	110,5	112,0	111,4	106,2
corresponding month of previous year = 100	112,0	113,7	112,0	107,2	108,9	105,2	106,9	106,1	104,6	102,6	101,3	96,7
Podmioty gospodarki narodowej ^b	681274	682549	682469	671255	670672	669731	670559	671099	672953	674696	675587	675099
Enterprises of the national economy ^b	673076	674080	675960	677954	680193	682655	685069	687551	690137	692809	695788	699212
w tym spółki handlowe.....	89904	90467	90599	91041	91622	92212	92672	93141	93720	94569	95234	95912
of which commercial companies	96455	97195	97880	98567	99234	99927	100616	101366	102182	103246	104218	104836
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	25662	25778	25794	25861	25962	26086	26180	26277	26439	26627	26772	26920
of which with foreign capital participation	27028	27178	27341	27502	27623	27777	27934	28089	28257	28465	28663	28770
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c												
Profitability rate of turnover in non-financial enter- prises ^c :												
brutto w %.....			4,1			6,0			5,0			4,9
gross in %			4,2			4,0			4,1			3,9
netto w %.....			3,2			5,1			4,2			4,1
net in %			3,3			3,3			3,4			3,2
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (ceny bieżące) w mln zł			5022,7			12168,4			19473,6			32508,0
Investment outlays of enterprises ^c (current prices) in mln zł			4811,7			12457,5			20024,4			31135,6
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)						107,4			107,6			108,7
corresponding period of previous year = 100 (current prices)			95,8			102,4			102,8			95,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.